

Územně analytické podklady Jihomoravského kraje 2013

Druhá úplná aktualizace

textová část B

Urbanistické středisko Brno, spol. s r.o., Příkop 8, 602 00 Brno

dílo:	Územně analytické podklady Jihomoravského kraje 2013
objednatel:	Jihomoravský kraj Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno
zhotovitel:	Urbanistické středisko Brno, spol. s r.o. Příkop 8, 602 00 Brno
jednatelé společnosti:	Ing. arch. Vanda Ciznerová Ing. arch. Miloš Schneider
vedoucí řešitelského týmu:	Ing. arch. Vanda Ciznerová
řešitelský tým:	
urbanismus a osídlení:	Ing. arch. Vanda Ciznerová
technická infrastruktura:	Ing. Pavel Veselý
doprava:	Ing. Jiří Hrnčíř
demografie, statistika, sociologie:	Mgr. Ondřej Mulíček, Ph.D.
životní prostředí, příroda, krajina, ÚSES, GIS, geografické analýzy:	Mgr. Martin Novotný
spolupráce:	
urbanismus a osídlení:	Ing. arch. Pavel Ducháček Ing. arch. Ivana Golešová Ing. arch. Jan Májek, Ph.D. Ing. arch. Emil Navrátil Ing. arch. Alena Palacká Ing. arch. Aleš Stuchlík Ing. arch. Martin Vávra
krajina, GIS, geografické analýzy:	Mgr. Tereza Golešová
hygiena životního prostředí:	Mgr. Jakub Bucek
datum:	březen 2013

Obsah dokumentace:

Textová část

Základní informace

B. Rozbor udržitelného rozvoje území

Grafická část

B.1 Výkres problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích.....1 : 100 000

B.2 Kartogram vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek
pro udržitelný rozvoj území.....1 : 200 000

Schémata a kartogramy

Základní informace

Část B: Rozbor udržitelného rozvoje území

Textová část obsahuje:

B.1 SWOT analýzy na témata:

horninové prostředí a geologie, vodní režim, hygiena životního prostředí, ochrana přírody a krajiny, zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa, veřejná dopravní a technická infrastruktura, sociodemografické podmínky, bydlení, rekreace, hospodářské podmínky, osídlení a SWOT analýzy za jednotlivé pilíře udržitelného rozvoje území

B.2 Vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek pro udržitelný rozvoj území (pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území):

metoda vyváženosti, indikátory udržitelného rozvoje území, hodnocení územních podmínek obcí v JMK, identifikace oblastí se stejnými územními podmínkami

B.3 Problémy k řešení v územně plánovacích dokumentacích:

požadavky na odstranění nebo omezení urbanistických, dopravních a hygienických závad, vzájemných střetů záměrů na provedení změn v území a střetů těchto záměrů s limity využití území, slabých stránek, hrozeb a rizik souvisejících s nevyvážeností územních podmínek udržitelného rozvoje území

Grafická část obsahuje:

B.1. Výkres problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích 1 : 100 000

B.2. Kartogram vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek
pro udržitelný rozvoj území 1 : 200 000

Schémata a kartogramy znázorňují:

strukturu osídlení, vybrané sledované jevy, indikátory udržitelného rozvoje území a stav územních podmínek pro udržitelný rozvoj území v obcích.

Obsah textové části B:

B. Rozbor udržitelného rozvoje území	3
B.1. Vyhodnocení udržitelného rozvoje území – SWOT analýzy hlavních tematických okruhů	3
B.1.1. Horninové prostředí a geologie	3
B.1.2. Vodní režim	4
B.1.3. Hygiena životního prostředí.....	7
B.1.4. Ochrana přírody a krajiny	10
B.1.5. Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa	13
B.1.6. Dopravní infrastruktura	14
B.1.7. Technická infrastruktura	21
B.1.8. Sociodemografické podmínky.....	26
B.1.9. Občanská vybavenost	27
B.1.10. Bydlení	28
B.1.11. Rekreace	29
B.1.12. Hospodářské podmínky	31
B.1.13. Osídlení	32
B.2. Vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek pro udržitelný rozvoj území.....	34
B.2.1. Metoda vyhodnocení vyváženosti	34
B.2.1.1. Vyhodnocení pilířů URÚ	34
B.2.1.2. Přehled použitých indikátorů pro jednotlivé pilíře	35
B.2.2. Hodnocení stavu územních podmínek pro udržitelný rozvoj území.....	38
B.2.3. Vymezení a pojmenování oblastí se shodnými územními podmínkami pro udržitelný rozvoj území, určení příčin nevyváženosti v území.....	43
B.3. Problémy k řešení v územně plánovacích dokumentacích	56
B.3.1. Urbanistické závady	57
B.3.2. Dopravní závady.....	58
B.3.3. Hygienické závady.....	59
B.3.4. Vzájemné střety záměrů na provedení změn v území	64
B.3.5. Střety záměrů na provedení změn v území s limity využití území	67
B.3.6. Slabé stránky a hrozby	79
B.3.7. Rizika související s nevyvážeností územních podmínek udržitelného rozvoje území	89
B.3.8. Závěrečné shrnutí	90
B.4. Seznam použitých zkratek	90

B. Rozbor udržitelného rozvoje území**B.1. Vyhodnocení udržitelného rozvoje území – SWOT analýzy hlavních tematických okruhů****B.1.1. Horninové prostředí a geologie**

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Existence zdrojů ropy a zemního plynu	Omezení těžby lignitu – neekonomičnost těžby
Ověřená ložiska lignitu (Hodonín, Kyjov, Břeclav)	Časté střety zájmů těžby a ochrany přírody a vodních zdrojů
Dostatečné zásoby stavebních surovin	Výskyt svahových deformací v oblasti Západních Karpat
Existence významných ložisek vápenců, slévárenských písků a živcové suroviny	Zvýšená zranitelnost podzemní vody hydrologických rajonů, vázaných především na kvartérní uloženiny na dolních tocích řek a na neogén Vyškovské brány
Zásoby podzemních vod vázané především na kvartérní sedimenty v Dolnomoravském úvalu a horniny Moravského krasu	Vysoký podíl poddolovaných území s dopady do využití území na území SO ORP Tišnov, Blansko, Boskovice, jižní část ORP Tišnov a v oblasti těžby lignitu v ORP Kyjov a Hodonín
Existence přírodních léčivých zdrojů (Hodonín, Pasohlávky, Charvátská Nová Ves, Šaratice)	

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Možnost využití podzemních vod v kvartéru Dolnomoravského úvalu	Trvalé znemožnění využití některých ložisek nebo jejich částí
Možnost využití podzemních vod v Moravském krasu	Vysoké riziko znečištění podzemních vod v rajonu 2230 Vyškovská brána
Kvalitní revitalizace vytěžených ploch	Neřešení využití území a důsledků po útlumu těžby uranu na severozápadě JMK.
Využití přírodních léčivých zdrojů	Zatížení vymezením průzkumných území pro ropu a zemní plyn
Zásoby strategických paliv – lignitu, ropy a zemního plynu	Negativní vlivy po ukončení těžby uranu – znečištěné důlní vody
Využívání vytěžených ložisek nerostných surovin jako podzemních zásobníků plynu a potenciálně i ropy	Nevhodné využití opuštěných dobývacích prostorů po povrchové těžbě písků a štěrkopísků, ohrožení rekreačního využití území, vznik brownfields.

Komentář

Těžba ropy a zemního plynu má rozhodující podíl na celkové produkci v rámci ČR, i když představuje jen asi 4 % u ropy a 1 % u zemního plynu celkové potřeby státu. Významná je i možnost využití vytěžených ložisek plynu pro podzemní zásobníky.

Využití ložisek pevných paliv (lignitu) byla přerušena roku 2009. Jejich využitelnost jako paliva je limitována ekonomickou výtěžností ložiska. Velký potenciál využití lignitu je možný, jako suroviny pro chemický průmysl.

Kromě kamene pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu je na území kraje dostatek ložisek stavebních surovin. Jejich těžební produkce plně zajišťuje nejen vlastní potřeby, ale dotuje i sousední kraje. Ložiska vápenců, slévarenských písků a živcové suroviny mají pro své kvantitativní i kvalitativní parametry nadregionální význam.

Racionální využívání zásob podzemních vod má ve srovnání s povrchovými výhody často v lepší kvalitě a menší zranitelnosti. Zvýšená zranitelnost podzemních vod v kvartérních hydrologických rajonech a neogénu Vyškovské brány je dána neexistencí nebo nedostatečným vývojem těsnících útvarů. Zvýšená zranitelnost představuje omezující prvek při investiční výstavbě a zemědělské produkci. Pro možnost využití podzemních vod v kvartéru Dolnomoravského úvalu (rajon 1651) bylo při bilančním hodnocení oceněno využitelné množství okolo 100 l.s^{-1} . Lokalizaci zdrojů je nutno určit hydrogeologickým průzkumem.

Pro možnost využití podzemních vod v Moravském krasu (rajon 6630) bylo při bilančním hodnocení oceněno využitelné množství okolo $22 - 34 \text{ l.s}^{-1}$. Nutná je úzká spolupráce s orgány ochrany přírody s ohledem na jedinečnost území.

Přírodní léčivé zdroje jodobromových vod jsou využívány v lázních Hodonín a Lednice (zdroj z Charvátské Nové Vsi) pro balneoterapii i v rekreačně rehabilitačních zařízeních. Využití zdroje v Pasohlávkách se připravuje.

Ke střetům zájmů dochází při těžbě šterkopísku v CHOPAV Kvartér řeky Moravy a těžbě vápenců v CHKO Moravský kras a CHKO Pálava, přičemž ověření významných zásob vápenců mimo chráněná území není reálné. Nejvážnější problém je kvalitní revitalizace vytěžených ploch u těžby šterkopísků, jejichž současná a budoucí exploatace vyžaduje vypracování koncepce těžby s ohledem na možnost následného využití území pro rekreaci a sport. U průzkumných území ropy a zemního plynu vzniká riziko zatížení území (zejména ve smyslu narušení obrazu krajiny, jeho charakteru).

Výskyt svahových deformací v oblasti Západních Karpat představuje omezující faktor využití území, který podstatně ovlivňuje inženýrsko geologické podmínky výstavby a může způsobit i ztráty v zemědělské a lesní produkci.

B.1.2. Vodní režim

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Dlouhodobý trend ve zlepšování celkového stavu vod	Snížená přirozená retenční schopnost krajiny jako důsledek dřívějšího způsobu obdělávání zemědělské půdy
Území s příznivými přírodními podmínkami pro akumulaci povrchových vod (LAPV)	Nepříznivý morfologický stav vodních toků, přetrvávající nevhodné stavební úpravy a vysoký stupeň odpřírodnění toků v souvislosti s intenzivním využíváním krajiny
Zabezpečení trvalého užívání zdrojů pitné vody soustavou ochranných pásem	Nedostatek ekologických stabilizačních prvků v povodí

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Využívání kvalitní povrchové a podzemní vody pro zásobování většiny obyvatel pitnou vodou	Vysoký podíl zornění zemědělské půdy, poškození a degradace půd
Podstatné snížení emisí z bodových zdrojů znečištění (splaškové a průmyslové odpadní vody)	Eutrofizace vodních nádrží a významných vodních toků
Snížení emisí i z plošných zdrojů znečištění v zemědělství (nižší používání hnojiv a pesticidů)	Převaha vodních útvarů silně ovlivněných a vodních útvarů rizikových z hledisek ekologického a chemického stavu
Zvyšování zadržování vody v území ve vodních nádržích, rybníčních soustavách a revitalizacích drobných vodních toků	Existující urbanizace záplavových území
Stanovování záplavových území a vymezování jejich aktivních zón na návrh správců toků a jejich průběžná aktualizace	Nedostatečná zabezpečenost ochrany měst a obcí před povodněmi
Aplikace zkušeností z extrémních povodní, realizace ochranných opatření	Vysoký podíl ohrázování vodních toků v zemědělské krajině, nevyužívání retenčního potenciálu nezastavěných údolních niv
Zabezpečení prevence závažných havárií, zejména s chemickými látkami	Obtížná dostupnost pozemků nezbytných pro zlepšení stavu vodních toků a realizaci přírodně blízkých způsobů protipovodňové ochrany
Uplatnění legislativy ES v oblasti vod v právních předpisech ČR	Nízká migrační prostupnost toků
Veřejné projednání vodohospodářských koncepčních dokumentů se zohledněním relevantních připomínek občanů	Znečištění vodních toků vlivem chybějící kanalizační sítě a likvidace odpadních vod
Plánování v oblasti vod – schválené dokumenty Plán oblasti povodí Moravy, Plán oblasti povodí Dyje	Existence oblastí s deficitem zdrojů vody pro veřejnou potřebu
CHOPAV Kvartér řeky Moravy je využitelný přírodní zdroj pro pitnou vodu i jako území s vhodnými podmínkami pro obnovu cenných částí přírody a krajiny	

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Rozšiřování realizace komplexních pozemkových úprav	Ohrožení vodních zdrojů při mimořádných situacích (povodňové stavy, období sucha, havárie)
Revitalizace drobných vodních toků, uplatňování přírodně blízkých způsobů retence vod a řešení migrační prostupnosti toků	Potenciální možnost vzniku zvláštních povodní
Zvyšování zájmu veřejnosti o posilování rekreační	Zhoršení jakosti vody v tocích, pokud nedojde

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
funkce krajiny, mimoprodukční funkce lesů a vodních ekosystémů a možnost sloučení realizace vodohospodářských opatření s řešením rekreace, nemotorové dopravy a ÚSES	k výstavbě a rekonstrukci kanalizací a čistíren odpadních vod
Realizace dílčích opatření projektu Čistá Svatka směřující ke zlepšení stavu povodí Svatky a ke snížení eutrofizace Brněnské přehrady	Záplavová území podél řek jsou ve střetu se zastavěným a zastavitelným územím obcí, urbanizace záplavových území a říčních niv i přes toto riziko dále místy pokračuje
Realizace dílčích opatření projektu Ochrana vod v povodí Dyje směřující ke zlepšení stavu povodí Dyje	Zvyšování rozkolísanosti odtoku v důsledku rostoucího podílu zpevněných ploch
	Střet průplavního propojení D-O-L s ekologickými funkcemi vodních toků
	Závislost protipovodňové ochrany na územích ležících mimo území kraje
	ohrožení a možnost znečištění podzemních vod vodního zdroje Bzenec připravovanou těžbou šterkopísků v Ostrožské Nové Vsi (Zlínský kraj)

Komentář

Udržitelný rozvoj v oblasti vodních zdrojů a hospodaření s vodou byl dosažen výstavbou zdrojů pitné vody pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou, jejich dlouhodobou ochranou soustavou ochranných pásem a dále vymezením území s příznivými podmínkami pro akumulaci povrchových i podzemních (CHOPAV Kvartér řeky Moravy) vod. Je rozšířeno zadržování vody v území, především ve vodních nádržích a rybníčních soustavách. Pozitivní vliv má i revitalizace vodních toků s úpravami koryt do přírodě blízkého stavu a podpora samočisticích schopností toků. Z hlediska disponibilních zdrojů je hospodaření s vodou zabezpečeno i do příštích desetiletí, kvantitativně jsou v současných zdrojích rezervy. Výrazně pokleslo odebírané množství vody pro zemědělské závlahové soustavy.

V jakosti vod podzemních i povrchových bylo dosaženo významného zlepšení. Podstatně byly sníženy emise z bodových zdrojů znečištění, komunálních i průmyslových. Výstavba čistíren odpadních vod a postupné dobudování a rekonstrukce kanalizační sítě jsou důležitým předpokladem pro omezení komunálního znečištění vodních toků a snížení obsahu živin ve vodách (především zavedení třetího stupně čištění). Rovněž bylo sníženo plošné znečištění ze zemědělství, nepříznivý stav však dosud přetrvává a projevuje se především znečištěním vodních toků a eutrofizací vodních nádrží. Byly zahájeny projekty řešící problém eutrofizace (vodní nádrž Brno, vodní nádrž Plumlov). Opatření jsou realizována jak na nádržích, tak v ploše povodí.

Při kvalitativním hodnocení vodních útvarů (většinou jsou riziková z hlediska chemického i ekologického stavu) nejsou dosud specifikovány standardy dobrého stavu vod, které jsou uplatňovány legislativou ES v oblasti vod.

Extrémní povodně v posledních desetiletích vyvolaly realizaci jak nápravných opatření na vodních tocích po způsobených škodách, tak řadu ochranných protipovodňových opatření, zejména v intravilánech obcí. Ke snížení potenciálních dalších povodňových škod přispívá stanovování záplavových území včetně a jejich aktivních zón a dodržování stanovených podmínek v těchto území. Jako územní limity musí být respektovány ve všech stupních územně plánovací dokumentace. Přesto se dál negativně odráží povolování urbanizace těchto území.

Klíčem ke zlepšení situace je omezení zastavování niv a podpora jejich využití pro retenci vod. Mimo zastavěná území by měl být umožněn rozliv vody do krajiny provázený retencí vod a snížením kulminačních průtoků. V minulosti byla často prováděna liniová ohrázení toků s nadměrnou ochranou zemědělské půdy. Pozitivní trend budování přírodě blízkých protipovodňových opatření, která využívají poříční prostor pro tlumivé rozlivy povodní, je nezbytné podporovat vyhledáním vhodných území pro umožnění rozlivů. Touto tematikou se zabývá § 68 zákona o vodách, který definuje území určená k řízeným rozlivům povodní a podmínky jejich zřízení. V současnosti ale neexistuje vhodný územně plánovací podklad, který by na regionální úrovni (tedy jediné vhodné úrovni) takováto území konkrétně vymezil a připravil tak podklad pro jejich další územní ochranu k tomuto účelu (např. na úrovni územních plánů) i vlastní zřízení. Obdobným problémem je i ochrana obecněji pojatých území k přirozeným (neřízeným) rozlivům povodní. Výše uvedená ochrana území k rozlivům povodní přitom není totožná s problematikou záplavových území. Stanovený rozliv povodní nebo dokonce vyhlášení („stanovení“ ve smyslu terminologie zákona o vodách) aktivní zóny ještě neznamenají, že tato území mají primárně plnit vodohospodářskou (protipovodňovou) funkci (způsob využití území), záplavová území znamenají především restrikcí v zástavbě. Je to tedy limit využití území, který se může změnit. Po případné realizaci protipovodňové ochrany lze záplavová území zrušit a plochu případně zastavět, tedy omezit retenční funkci nivy. A to je v rozporu s obecnými potřebami protipovodňové ochrany.

Předpokladem pro další pozitivní vývoj v oblasti vod je uplatnění směrnic a požadavků ES v legislativě ČR a rovněž plné využití veřejných finančních prostředků a dotací EU na ochranu vod a prevenci před povodněmi. Nezbytné je i využití podpůrných programů v rámci resortů MZe a MŽP. Určitá rizika představují především krizové situace, které mohou vzniknout při mimořádných přírodních stavech nebo vnějšími vlivy. Podle principu předběžné opatrnosti je žádoucí uvažovat i s případným nepříznivým vývojem změn klimatu. Byl zpracován aktualizovaný seznam lokalit pro akumulaci povrchových vod (LAPV), které jsou vymezeny k územní ochraně formou územní rezervy.

B.1.3. Hygiena životního prostředí

Znečištění ovzduší a hluková zátěž

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Emise produkované na jednoho obyvatele jsou výrazně pod průměrem ČR	Dlouhodobě je překračován doporučený emisní strop pro oxidy dusíku. Základním problémem je automobilová doprava, která je nevýznamnějším zdrojem emisí NO _x na území Jihomoravského kraje.
Zdroje kategorie REZZO1 je možné v kontextu celé ČR považovat za méně významné. Vliv velkých zdrojů znečišťování ovzduší lze považovat v kontextu kraje za nevýznamné jak z hlediska emisního, tak i imisního.	Hlavními producenty emisí jsou zdroje REZZO3 (v případě zastavěných částí obcí) a REZZO4, která je na území Jihomoravského kraje a zvláště pak na území města Brna dlouhodobě neřešeným problémem. Řešením je rozložení automobilové dopravy do větší plochy v kombinaci s omezením osobní automobilové dopravy.
U většiny sledovaných látek a jejich dlouhodobých imisních charakteristik, nedochází za běžných klimatických podmínek k plošnému překračování imisních limitů (s výjimkou částic PM _{2,5} a benzo(a)pyrenu).	Za extrémních klimatických podmínek na velké části území dochází k překračování imisních limitů denních koncentrací částic PM ₁₀ . Tuto imisní charakteristiku lze jen těžko omezit restrikcemi na zdrojích znečišťování ovzduší.

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Celková míra znečištění ovzduší Jihomoravského kraje je vyjma města Brna a jeho blízkého okolí v rámci ČR na dobré úrovni	Na značné části především obytných území dochází k překračování imisních limitů pro benzo(a)pyren, přičemž postiženy jsou zejména lokality s vyšším počtem obyvatel v lokalitách s výrazným vlivem automobilové dopravy a neplynofikovaných obcích.
Výrazněji zhoršená kvalita ovzduší je za běžných klimatických podmínek omezena pouze na centrální část města Brna, jižní část brněnské aglomerace a významné dálniční křižovatky.	Překračování stanovených hygienických limitů hluku pro hluk z dopravy v chráněném venkovním prostoru staveb na území zástavby sídelních útvarů

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Lze dosáhnout zlepšení kvality ovzduší v obcích (PM10, benzo(a)pyren) vytěsněním spalování tuhých paliv v malých zdrojích a osvětou v oblasti týkající se emisí ze spalování odpadů	Současný trend nárůstu emisí spěje k brzkému překročení doporučeného imisního stropu u oxidu siřičitého
Lze očekávat snižování emisí z dopravy vlivem obměny vozového parku a to především u nákladních automobilů.	Nárůst automobilové dopravy převýší vliv obměny vozového parku
Možnosti eliminace hlukové zátěže venkovního prostoru hlukem z dopravy na území zástavby sídelních útvarů realizací silničních obchvatů sídelních útvarů	Přechod na méně ekologické způsoby vytápění zapříčiněný ekonomickými podmínkami povede k lokálnímu nárůstu imisní zátěže zejména v malých obcích
Zásadním opatřením v dopravě (zejména výstavba obchvatů a páteřních komunikací mimo zastavěné části obcí) lze souběžně snížit v sídlech znečištění ovzduší i hlukovou zátěž pod úroveň limitů.	Ve stísněných poměrech zástavby sídelních útvarů se nepodaří v okolí tras hlavních pozemních komunikací realizovat protihluková opatření v rozsahu potřebném pro snížení hlukové zátěže působené hlukem z dopravy pod úroveň stanovených hygienických limitů hluku
Vyřešení dopravy v aglomeraci Brno (doprava ze severu na jih) povede k výraznému snížení imisního zatížení v centrální části Brna.	Zásadní problémy s prosazováním obchvatů a nových páteřních komunikací povedou, především v Brněnské aglomeraci, k nárůstu imisního zatížení ještě na větším území než za stávajících podmínek.
	Neřešení snížení imisních limitů pod úroveň platných imisních limitů povede k zahájení správních řízení s Evropskou Komisí, kde hrozí sankce v řádech desítek až stovek mil. korun.

Komentář

Znečištění ovzduší

Celkové produkované množství emisí na území kraje je jak v absolutních číslech, tak v relativních číslech vztažených na počet obyvatel pod celorepublikovým průměrem. K plošnému překračování limitů dochází jen u denního limitu PM_{10} a cílového limitu pro benzo(a)pyren. A to především v centrální části města Brna a dálničních křižovatek a některých úsecích dálnic. U ostatních látek k překračování limitu nedochází, nebo jen na plošně malém území. Jihomoravský kraj (s výjimkou výše popsaných lokalit města Brna) tak dlouhodobě patří ke krajům s relativně dobrou kvalitou ovzduší, resp. problém ochrany ovzduší patrně nebude na většině území dominantní.

V Brně, stejně jako v jiných velkých městech Jihomoravského kraje a České republiky, je zásadním znečišťovatelem ovzduší automobilová doprava. V Brně a okolí má zásadní podíl průjezdní automobilová doprava ve směru z jihu na sever po několika různých dopravních trasách. Tyto dopravní trasy jsou více než zaplněny, kapacitně nestačí, a dochází zde k významným dopravním zácpám. (především malý městský a velký městský okruh) Tyto dopravní trasy jsou základem nadlimitně znečištěného ovzduší ve městě Brně. V blízkosti těchto dopravních tras pak dochází k překračování imisních limitů znečištění ovzduší, především pro škodliviny PM_{10} a Benzo a Pyren.

Kromě stacionárních a mobilních zdrojů kategorií REZZO mohou být zdrojem prašnosti i rozsáhlá území zemědělských ploh. K překračování imisních limitů benzo(a)pyrenu dochází na méně než desetině území kraje. Jedná se však převážně o území větších měst a obcí, do kterého je soustředěno odhadem 40 % obyvatel kraje. Hlavní podíl na produkovaných emisích má zejména doprava (zdroje REZZO4) a malé stacionární zdroje (REZZO3), které jsou obecně velmi obtížně regulovatelné.

Pouze v letech 2005 a 2006 došlo na území ČR k výrazným inverzním stavům, kdy dlouhodobě (v řádech týdnů) nedocházelo k provětrávání ovzduší celé České republiky. V těchto letech i na území Jihomoravského kraje byly překročeny imisní limity v lokalitách, kde za běžných klimatických podmínek nebývají. V těchto dvou letech nezáviselo nedodržování imisních limitů na zdrojích znečištění ovzduší, ale výhradně na meteoklimatických podmínkách panujících na území České republiky. V ostatních letech byly klimatické podmínky standartní a lokality kde docházelo k překračování limitů byly výhradně podél významných dopravních tepen především města Brna.

Příležitosti i hrozby identifikují problémy, jejichž řešení je jednoznačně vázáno na prosazování nových páteřních komunikací obchvatů, a jejich trasování mimo zastavěná území obcí. Popřípadě navrzení technických řešení, které povedou ke snížení imisního zatížení z provozu automobilové dopravy (např. tunely v zastavěných lokalitách atd.). Další neřešení problémů povede k zahájení správních řízení s Evropskou komisí, kde hrozí sankce v řádech desítek až stovek mil. korun.

Hluková zátěž

Dominantním zdrojem negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví je podle výsledků odborných studií a průzkumů hluk z dopravy na pozemních komunikacích. Vzhledem ke stanovenému způsobu hodnocení je hlavním problémem hluková zátěž venkovního prostoru v okolí tras pozemních komunikací vedených přes území zástavby sídelních útvarů. Na venkovní prostor ploch ZPF, PUPFL apod. nejsou požadavky na ochranu před nepříznivými účinky hluku stanoveny. Bude však nezbytné hledat řešení chránící před nadměrným hlukem obytná území i intenzivně rekreačně využívané části krajiny.

Největšími zdroji hluku jsou hlavní dopravní tahy tvořené dálnicemi, rychlostními komunikacemi, silnicemi I. třídy a některými úseky silnic II. třídy, které vykazují nejvyšší intenzity dopravy a jejichž trasy prochází přes území zástavby sídelních útvarů. U staveb a chráněných prostor situovaných podél těchto významně dopravně zatížených silničních tahů, dochází k překračování hygienických limitů hluku pro hluk z dopravy, zejména v noční době. K největší kumulaci vlivů dochází zejména v Brně a jeho okolí. Konkrétně lze uvést následující silnice: okolí dálnice D1 procházející jižní částí Brna a jeho aglomerací,

hlavní komunikace směřující z Brna na jih, t. j. dálnice D2 a silnice I/52, brněnský městský okruh a silnice I/42 směřující z Brna na sever.

Příležitostí pro snížení nadlimitní hlukové zátěže venkovního prostoru z provozu dopravy na plochách zástavby sídelních útvarů je např. výstavba silničních obchvatů dotčených sídel. Mimo snížení hlukové zátěže toto řešení přinese další příznivé efekty (např. zvýšení bezpečnosti, zlepšení plynulosti dopravy apod.). Tam, kde toto zásadní řešení není možné, nebo kde toto řešení lze očekávat až ve vzdáleném výhledu, bude nutné uplatňovat další protihluková opatření jako výstavbu protihlukové stěn, zemních valů, bariérových objektů atd.

Hrozbou pro požadovanou eliminaci hlukové zátěže z dopravy jsou stísněné prostorové poměry na plochách zástavby, nedostatek finančních prostředků, legislativní neprůchodnost potřebných řešení apod., které neumožní realizaci potřebných protihlukových opatření a obyvatelé budou vystaveni nadlimitnímu hluku po mnoho dalších let z dále narůstající intenzity silniční dopravy.

B.1.4. Ochrana přírody a krajiny

Příroda – biodiverzita a ekosystémy

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Existence území velkoplošné ochrany přírody a krajiny národního i mezinárodního významu: NP Podyjí, CHKO Bílé Karpaty, CHKO Moravský kras, CHKO Pálava, BR Dolní Morava, BR Bílé Karpaty	zemědělské hospodaření na většině území kraje, zejména ve střední a jižní části na územně rozsáhlých nedělených plochách
Koncentrovaný výskyt území maloplošné ochrany přírody v některých částech kraje, zejména severně od Brna	Dosud neukončená konsolidace a stabilizace území po výstavbě Novomlýnských nádrží. Výrazná kvalitativní změna původně mimořádně cenného území lužních lesů, mokřadů a přirozeného vodního toku Dyje
Území s velmi vysokou biologickou diverzitou, dané zejména pestrostí biotopů v různých geologických, geomorfologických a klimatických podmínkách	Nefunkční současný stav řady biokoridorů i biocenter, zejména v intenzivně zemědělsky využívané krajině jižně od Brna
Jediné území v ČR, které zasahuje do panonské biogeografické oblasti – unikátnost přírody v jižní části kraje v rámci ČR	V jižní části kraje je vysoké zastoupení rozsáhlých scelených ploch (nedělených rozoranými polními cestami) intenzivně zemědělsky využívaných. Rozsáhlé plochy bez vegetačních prvků. Tato území jsou náchylná k vodní a větrné erozi, vyznačují se špatnou prostupností krajiny a její nízkou estetickou hodnotou
Unikátnost území v širším prostoru soutoku Moravy a Dyje – rozsáhlé území lužních lesů střeoevropského významu, navazující území Lednicko-valtického areálu a Pavlovských vrchů	
Unikátnost území Bílých Karpat – odlesněná území (bělokarpatské květnaté louky) s jednotlivými mohutnými stromy, krajina charakteru rozsáhlého anglického parku s mimořádně cennou flórou	

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Pro celé území kraje jednotně, koncepčně zpracované vymezení regionální a nadregionální úrovně ÚSES	Nerespektování principů trvalé udržitelnosti rozvoje, s důsledkem další degradace volné krajiny a jejích biologických složek
Využití řady dotačních programů k nápravě škod na přírodě a krajině (MŽP, MMR, MZe, Jihomoravský kraj a. j.)	Potenciální hrozba ohrožení zbytků lužních lesů a přirozených úseků vodních toků výstavbou průplavního spojení D-O-L v jeho dílčí části týkající se Jihomoravského kraje, vč. napojení Břeclavi
	Potencionální hrozba střetů, zejména v oblasti dopravní a technické infrastruktury a zájmy ochrany přírody a krajiny
	Fragmentace krajiny a zvyšování bariérového efektu u liniových a plošně rozsáhlých staveb ve vztahu k přírodním migračním liniím v území
	plošný růst sídel a rekreačních areálů – suburbanizace v okolí velkých měst, významných rekreačních oblastech (např. Vranovsko, Novomlýnské nádrže)

Komentář

Poloha kraje na pomezí jediné dvou biogeografických provincií zasahujících na území ČR (provincie střeoevropských listnatých lesů a provincie panonské) v kontextu s celkově pestrými přírodními podmínkami se příznivě projevuje rozmanitostí zastoupených biotopů, výrazným zastoupením území velkoplošné i maloplošné ochrany přírody a přírodně unikátních území. Přírodní podmínky na velké části území (zejm. v jihovýchodní polovině kraje) jsou však příhodné také pro intenzivní zemědělskou činnost, v jejímž důsledku jsou pro území typické i rozsáhlé souvislé partie krajiny s izolovaným výskytem přírodních či alespoň přírodě blízkých ekosystémů a biotopů. Zásadní opatření v rámci ochrany přírody spočívají především v doplnění soustavy chráněných území o vymezené lokality Natura 2000, v koncepčním sjednocení vymezení ÚSES všech úrovní s následnými realizacemi přednostně zaměřenými na území nejvýrazněji dotčená intenzivním zemědělstvím a v širším kontextu ve vyřešení problematiky šíření zvláště agresivních invazních neofytů. Z pohledu známých záměrů je třeba apelovat především na objektivní porovnání negativních dopadů zvažovaného průplavního spojení Dunaj – Odra – Labe a případně i dalších významných dopravních staveb na přírodu a krajinu s jejich eventuálními přínosy ekonomickými či sociálními.

Krajina – charakter, ráz, identita

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Výrazná různorodost charakteru krajiny, kontrasty severní a západní části kraje (krajina Českomoravské vysočiny) a jižní a jihovýchodní zemědělské krajiny panonského typu (vinohrady, Pálava...)	Velké měřítko a absence prostorového členění agrární krajiny
Zřetelná rázovitost krajiny – zastoupení oblastí	Velký podíl venkovských sídel bez dochované

s charakteristickým a specifickým rázem – např. specifikum jihomoravských obcí se zachovalou strukturou záhumenků, jako typického přechodového prvku do krajiny	lidové architektury a narušení urbanistické struktury zástavby – důsledek rozšiřování městského typu architektury na venkově v II. pol. 20. století.
Velký podíl území se soustředěnými znaky a hodnotami krajinného rázu	Nedostatečně účinná ochrana údolních niv před zástavbou
Silný vliv dochovaných místních tradic a etnografických hodnot na utváření krajiny (např. Horňácko - bělokarpatské louky).	Realizace fotovoltaických elektráren ovlivnila lokálně (ale téměř na území celého JMK) krajinný ráz.
Tradice vinařství projevující se ve struktuře krajiny a v krajinné scéně jižní a jihovýchodní části kraje.	
Přítomnost území s významnými kulturně historickými hodnotami a stopami kultivace krajiny (Lednicko-valtický areál)	
Přítomnost významných kulturních památek, rezervací a zón spoluvytvářejících ráz a identitu kulturní krajiny	
Rozsáhlá síť přírodních parků zahrnujících reprezentativní charakterové typy jihomoravské krajiny	

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Rozvoj měkkých forem rekreace orientované na rázovitost krajiny ve zvláště specifických a jedinečných typech krajiny	Rozvíjení či zachování příliš intenzivní zemědělské výroby
Rozvoj cestovního ruchu orientovaného na vinařství, vinohradnictví a lidovou kulturu	Posilování agrárního charakteru krajiny snížením a zanikáním biologické rozmanitosti
Rozvoj cestovního ruchu orientovaného na jedinečnou atraktivnost krajiny: Lednicko-valtický areál, Slavkovské bojiště a lidové tradice Slovácka	Degradace kulturních památek neúdržbou nebo nevhodným využíváním
Dotváření prostorové struktury krajiny a její estetické atraktivnosti vegetačními úpravami v souvislosti se snižováním rizika eroze	Rozvoj logistických center, nákupních center a suburbanizace ve vazbě na nové dopravní stavby
Rozvoj mimoprodukční funkce zemědělství a lesnictví	Snižování hodnot krajinného rázu výstavbou ve volné krajině a nevhodně umístěnými velkými stavebními záměry

Komentář

Pestrost přírodních podmínek území podmiňuje velice rozmanitou strukturu způsobů využívání krajiny. Díky tomu mají různé partie území kraje svůj specifický ráz – zastoupeny jsou krajiny členité i ploché, pestře využívané i téměř monofunkční (zemědělské, příp. lesní). Poměrně běžný a místy až typický je výrazný kontrast rázu sousedních částí krajiny. Důležitá souvislost funguje i mezi charakterem krajiny

a její příslušností do různých etnografických celků s jejich typickými zvyky, formami zástavby i tradičními způsoby obhospodařování krajiny. Rozmanitost krajinného prostředí se reprezentativně projevuje v síti vyhlášených přírodních parků (celkem 20 přírodních parků), jejichž předmětem ochrany je obecně především ráz krajiny s dochovanými vysokými přírodními a estetickými hodnotami. Hlavní negativní jevy promítající se v současné krajině jsou spojeny především s intenzivním zemědělstvím a nevhodnou stavební činností. Intenzivní zemědělství se v krajině nepříznivě projevuje především likvidací trvalých vegetačních formací (zejm. maloplošných a liniových) a zásadním narušením vodního režimu spojeným s nadměrnou půdní (vodní i větrnou) erozí, se zvýšeným rizikem lokálních povodňových situací a se znečištěním vodních toků a nádrží. Nevhodná stavební činnost spočívá jednak v nežádoucím umístění staveb ve volné krajině (obytná, výrobní či komerční zástavba v údolních nivách, suburbanizace na „zelené louce“, větrné či solární elektrárny atd.), jednak v narušení historicky vzniklé urbanistické struktury sídel (prostorově i hmotově). Za období let 2010 – 2012 se zvýšil výrazně plošný podíl solárních elektráren na zemědělské půdě. Výstavba v některých místech změnila negativně krajinný ráz a vnímání kulturně historických dominant (např. výstavba solární elektrárny v přírodním parku Halasovo Kunštátsko v bezprostředním pohledovém sousedství zámku Kunštát na Moravě). Je potřebné se soustředit především na maximální možnou ochranu těch typických znaků jednotlivých krajin, které spoluurčují jejich vysokou estetickou a příp. i přírodní hodnotu, na výraznější prostorovou diferenciaci monofunkčních zemědělských krajin a na rozvíjení mimoprodukčních funkcí zemědělství a lesnictví (spojených s jejich rekreačním využíváním). Důležité je také důsledné zvažování veškeré plánované stavební činnosti v krajině právě s ohledem na charakter krajiny a její typické znaky.

B.1.5. Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Nadprůměrné fyzicko-geografické předpoklady k rozvoji produkční funkce zemědělství (nadprůměrná úroveň přirozené úrodnosti zemědělských půd ve vybraných částech kraje)	Velký podíl zornění rozsáhlých půdních bloků zemědělské půdy způsobuje problémy s ekologickou stabilitou ploch, vodní a větrnou erozí.
Na území se nachází relativně vysoká výměra ZPF vysoké kvality (celkem 234 878 ha ZPF z celkové výměry JMK, t. j. celkem 33% náleží k I. a II. třídě ochrany ZPF)	Vysoká zastoupení půd ohrožených působením degradačních činitelů (větrná, vodní eroze, sesuvy, hutnění podorniční půdy používáním těžké mechanizace v agrotechnice a. j.)
Tradice vinařství jako ekonomické aktivity a krajové speciality, malé vinné sklepy	
Poměrně dobrý zdravotní stav lesů, jejich celkově dosti vysoká ekologická hodnota a značný rekreační význam	

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Postupné ekostabilizační zásahy (např. realizace SZ komplexních pozemkových úprav) na půdním fondu umožní uchovat krajinu pro vyvážené zemědělské hospodaření	Degradace ZPF v důsledku hospodaření na nadměrně rozsáhlých lánech půdy, které snižují celkovou ekologickou stabilitu území
Využití potenciálu přírodních podmínek kraje s respektem k environmentálním omezením (eroze půdy, kvalita půdy, nitrátové ohrožení)	Zábory kvalitní půdy pro výstavbu (především I. a II. třídy přednosti v ochraně ZPF), zábory půdy poblíž dálnic a rychlostních silnic atraktivní pro

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
spodních vod, agrochemie) je příležitostí pro udržení vysoké kvality zemědělské výroby v kraji	investory, snaha investorů a majitelů pozemků o změnu zemědělských pozemků na pozemky stavební
Využití komplexní pozemkové úpravy jako nástroje k řešení protierozní ochrany, prostupnosti krajiny, realizace ÚSES.	Při zalesňování v oblastech s útlumem zemědělské výroby je nutno zvážit riziko snižování druhové rozmanitosti v území při zalesnění luk postagrárních lad (bývalých luk, pastvin, starých sadů a zahrad).

Komentář

Zastoupení zemědělsky využívané půdy v kraji je vlivem příhodných přírodních podmínek v republikovém srovnání nadprůměrné. Pro způsoby využití zemědělské půdy jsou důležitými faktory vysoký podíl půd nejvyšší kvality (cca 33 % v I. a II. třídě přednosti ochrany ZPF) a relativně teplé a suché klima na velké části území. Z toho vyplývají mj. vysoké procento zornění zemědělské půdy (výrazně nad celostátním průměrem) a v rámci republiky mimořádné zastoupení vinic. Vysoká kvalita půdy a značná míra zornění s sebou nesou i negativní efekty - zejm. omezení pro rozvoj sídel obklopených zemědělskou půdou s nejvyššími stupni ochrany, nízké zastoupení ekostabilizující vegetace v nejintenzivnější obhospodařovaných partiích krajiny a ohrožení a degradace půdy vlivem eroze a narušení vodního režimu a struktury (např. zhutnění). K nejdůležitějším doporučením patří výraznější uplatňování protierozní ochrany zemědělské půdy, spojené s ekologicky příznivými vegetačními opatřeními (zatrávňování a zalesňování erozně výrazně ohrožených ploch a ploch pro zemědělství málo vhodných – zejm. na půdách ve IV a V. třídě přednosti ochrany ZPF), a zvyšování rekreační atraktivnosti zemědělské krajiny (obnova a doplnění cestní sítě, výsadby stromořadí aj.). V obou případech hrají zásadní, těžko zastupitelnou, dosud však nedostatečně důsledně uplatňovanou roli komplexní pozemkové úpravy. Vysoce kvalitní zemědělskou půdu (v I. a II. třídě přednosti ochrany ZPF) je obecně třeba chránit před rozsáhlejší zástavbou s tím, že je ovšem nutné přihlížet k místním specifikům (a umožnit zejm. přiměřený, z urbanistického hlediska logický rozvoj sídel).

S nadprůměrným zastoupením zemědělské půdy je v nepřímé úměře zastoupení lesů, které je v kontextu celé republiky mírně podprůměrné. Vzhledem ke značně nerovnoměrnému rozložení lesů však mají některé části kraje lesnatost vysokou, a to i v celorepublikovém srovnání (např. Blanensko). Rozšíření lesů je dáno historicky, ve spojitosti s přírodními podmínkami a rozšířením zemědělství. K pozitivním vlastnostem lesů na území kraje patří především skutečnosti, že jsou relativně málo imisně ohrožené, z velké části s přírodě blízkou druhovou skladbou a i s ohledem na své rozložení v krajině mají značný rekreační význam. K hlavním žádoucím opatřením patří zvyšování podílu lesů v dosud málo lesnatých územích (např. s ohledem na potřeby protierozní či protipovodňové ochrany), další zlepšování kvality lesů jak z pohledu druhové skladby (preferenze geograficky původních dřevin), tak i z pohledu vnitřní struktury porostů (např. věkové rozrůznění), a s tím související posílení mimoprodukčních funkcí lesa (ekologické, půdoochranné, vodohospodářské, rekreační atd.).

B.1.6. Dopravní infrastruktura

Silniční doprava

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Významná poloha kraje a jeho jádrového území v evropských souvislostech – křižovatka IV. a VI.b transevropského multimodálního koridoru sítě	Vysoká intenzita dopravy na dálnici D1 v úseku Kývalka – Holubice se sloučenými funkcemi tranzitními a obslužnými – nevyhovující

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
TEN-T a nadřazených silnic I. třídy začleněných do mezinárodních tahů E	uspořádání vybraných dálničních křižovatek, snížená bezpečnost silničního provozu
Relativně vysoký podíl realizovaných a provozovaných úseků a tras dálnic a rychlostních silnic (D1, D2, R46 v plném rozsahu – po Středočeském kraji druhá nejrozsáhlejší provozovaná síť dálnic na území kraje)	Stávající silnice I/43 v úseku Brno – Sebranice přetížená a kapacitně nevyhovující
Územně stabilizovaný koridor rychlostní silnice R52 Brno (D1) – Mikulov (– Vídeň)	Dosud variantní koridory JZ tangenty (Modřická, Želešická) – součást rychlostní silnice R52.
Cca 25% z celkového počtu obcí JMK je v dostupnosti do 5 km k MÚK stávajících dálnic a rychlostních silnic	Nevyhovující úroveň nadřazené silniční sítě v prostoru Znojma včetně souvisejících hlavních mezinárodních silničních tahů (silnice I/38 – E59 D1 – Jihlava – Znojmo – Vídeň, I/53 Znojmo – Brno), dále silnice I/19, I/23, I/41, I/53, I/54 a dílčí úseky silnice I/50.
Převažující rozsah území Jihomoravského kraje je dopravně obsluhováno silnicemi I. a II. třídy v dostupnosti obcí do 2 km	Omezený rozsah realizovaných úseků silnice I/42 (VMO) – problémy přetížení stávající komunikační sítě města Brna.
	Přetížení stávající silnice II/374 v severozápadním segmentu širšího prostoru Brna související s rozvojem dané oblasti a její spádovostí k Brnu (silnice je jedinou dopravní osou bez možnosti zkapacitnění nebo posílení).
	Nevyhovující stavební a dopravně technický stav většiny úseků silnic II. a III. třídy
	Z hlediska dostupnosti obcí k dálnicím, rychlostním silnicím a silnicím I. a II. třídy jsou nepříznivě napojeny obce západní a jižní okrajové části ORP Znojmo, severovýchodní část ORP Tišnov, jihozápadní oblast ORP Boskovice, jižní a východní část ORP Veselí na Moravě.
	Problémová místa s omezenou až nedostatečnou dostupností k dálnicím, rychlostním silnicím, ostatním silnicím I. třídy a krajským silnicím II. třídy jsou především okrajové prostory na styku se sousedními kraji: ORP Moravský Krumlov a Ivančice (západní části při hranici s krajem Vysočina), Tišnov (střední a západní část), Boskovice a Blansko (východní části při hranici s Olomouckým krajem), Kyjov (východní část na styku se Zlínským krajem), Veselí nad Moravou (východní část na styku se Zlínským krajem a jižní část při hranici se Slovenskem)

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Dobudování záměrů ČR a Rakouska na vybudování kapacitního spojení Brno – Vídeň (UV č. 738/2008 Sb.)	Enormní nárůst osobní a nákladní silniční dopravy, zvláště dálkové tranzitní, která je oproti kolejové dopravě prostorově a časově flexibilnější (doprava z místa na místo bez nezbytné překládky)
Zkapacitnění dálnice D1 v úseku hr. kraje Vysočina – Kývalka – Holubice	Zvyšující se tlak na rozsah a kapacitu dálniční a silniční infrastruktury – rostoucí zábory, nepříznivé dělicí účinky liniových staveb v území, zvětšování podílu zpevněných ploch
Kvalitní a kapacitní napojení kraje na Pardubický, Hradecký, sever Olomouckého kraje, napojení severních částí JMK na Brno rychlostní silnicí R43	Časové posuny v přípravě a realizaci navrhovaných staveb a sledované přestavby silniční sítě – přetížení stávající sítě, zvýšení kongescí, snížení bezpečnosti provozu, zhoršení kvality a podmínek životního prostředí
	Zdržování realizace rychlostní silnice R43, prioritně v úseku Brno/D1 – Kuřim.
	Zdržování realizace rychlostní silnice R52

Železniční doprava

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Dokončená modernizace II. tranzitního železničního koridoru (koridorové tratě) a převažujících úseků I. tranzitního železničního koridoru	Nedokončená modernizace I. tranzitního železničního koridoru v úseku Česká Třebová – Brno nesplňuje základní standardy dohody AGC - hlavní železniční magistrály, do jejichž sítě je trať začleněna
Celý kraj pokryt funkčním integrovaným dopravním systémem s jednotným jízdním dokladem a tarifem	Nevyhovující úroveň úseku Brno – Přerov významného mezinárodního koridoru Vídeň – Brno – Ostrava – Varšava
Cca 60% z celkového počtu obcí JMK je v dostupnosti do 5 km ke stanici nebo zastávce na celostátních a regionálních železničních tratích.	Nevyhovující úroveň mezikrajského kolejového propojení Brno – Jihlava – České Budějovice; zanedbaný technický stav ostatních celostátních a regionálních tratí včetně stanic a zastávek.
	Nepříznivý stav železniční sítě spojený s nevyhovujícími prostorovými parametry stávajících tratí neumožňují kvalitní obsluhu Znojemska železniční dopravou (dálkovou i regionální) – s výjimkou napojení na Vídeň.
	Nevyhovující stav železničního uzlu Brno – většina zaústěných tratí neumožňuje plné využití potenciálu příměstské železnice v Brněnské aglomeraci.
	Z hlediska dostupnosti obcí ke stanicím

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
	a zastávkám celostátních a železničních jsou nedostatečně napojeny oblasti v západní a severozápadní části ORP Znojmo, jihozápadní část ORP Moravský Krumlov, okrajové oblasti na styku ORP Tišnov a ORP Boskovice, oblasti trojmezí ORP Blansko, ORP Vyškov a ORP Šlapanice a trojmezí ORP Slavkov u Brna, Kyjov a Hustopeče.
	S ohledem na omezenou prostorovou flexibilitu železnice je převedení zásadnějšího objemu nákladu na železnici neatraktivní pro podnikatelské subjekty
	Nevyhovující technická úroveň infrastruktury, nedostatečná kvalita služeb, nepříznivá cenová politika železniční přepravy – snížení konkurenceschopnosti a ohrožení reálnosti převedení výraznějších přepravních objemů na železnici

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Připravovaná modernizace tratě Brno – Přerov, tzv. „Nová Přerovská trať“ jako součást severojižního TEMMK umožní přímé napojení města Brna, mezinárodního letiště Brno-Tuřany a celého rozvojového území do transevropské sítě – předpoklad pro vyšší dynamiku ekonomického rozvoje.	Časové posuny v přípravě a realizaci navrhovaných staveb a sledované přestavby železniční sítě
Začlenění železnice do systému kombinované dopravy s maximálním uplatněním veřejné logistiky.	Neujasněnost koncepce tratě vysokých rychlostí v evropském kontextu
Zvýšení poptávky po ekologicky šetrnější formě přepravy osob i nákladu	

Letecká doprava

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Existence mezinárodního letiště Brno-Tuřany s pravidelnými linkami	Pravidelné letecké spojení pouze do několika destinací bez vazby na uzlové letiště
Plošně rozprostřená síť veřejných vnitrostátních letišť pro nepravidelné lety a sportovně letecké využití	Hluková zátěž dotčených obcí z provozu letecké dopravy a sportovně leteckých aktivit
Zvýšená atraktivita letiště Brno-Tuřany a jeho okolí daná dokončenou přestavbou kapacitní odbavovací haly a připravovaným přímým	

provázáním dopravních systémů: letecká doprava – silniční doprava – kolejová doprava	
--	--

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Rozvojový potenciál mezinárodního veřejného letiště Brno-Tuřany pro osobní i nákladní dopravu (součást Vlb. TEMMK sítě TEN-T) a jeho atraktivní poloha v jádrovém území kraje a metropole Brno	Zásadnější rozvoj mezinárodní letecké dopravy letiště Brno-Tuřany má silnou konkurenci v nejbližších mezinárodních letištích, (Bratislava, Ostrava)
Veřejná vnitrostátní letiště – potenciál pro rozvoj rekreace a sportu včetně doprovodných služeb v přílehlém regionu	Nedostatečná obsluha letiště Brno-Tuřany v případě významného nárůstu cestujících (zlepšení obsluhy je vázáno až na III. etapu modernizace tratě Brno – Přerov)

Vodní doprava

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Bařův kanál – významná atraktivita a potenciál pro rozvoj rekreace a turistiky v jihovýchodní okrajové části JMK (dle zákona č. 114/1995 úsek Otrokovice – Rohatec součást vodní cesty využívané)	Významné střety sledovaného koridoru průplavního spojení D-O-Labe (dunajská větev) s ochranou přírody a krajiny a s rozvojovými předpoklady dotčených sídel
	Koncepčně nestabilizované napojení jižní Moravy na Dunaj (varianty A, B) – rozhodnutí o výsledném řešení vyžaduje koordinaci a dohodu mezi ČR, Slovenskem a Rakouskem

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Reálnost etapového napojení jižní Moravy a přístavu Břeclav (součásti logistického centra) na Dunajskou vodní cestu. Napojení kraje na evropské vodní cesty a námořní přístavy v Černém, Baltském a Severním moři	Omezené předpoklady pro vyloučení zásadních střetů průplavního spojení D-O-L s ochranou přírody a krajiny
Předpoklady pro posílení větve Vlb. TEMMK sítě TEN-T výhledově sledovaným průplavním spojením D-O-L s návaznostmi na Dunajskou vodní cestu, v opačném směru na přístavy v Baltském a Severním moři (součást hlavních vnitrozemských vodních cest mezinárodního významu - dohoda AGN) – multimodalita a návaznost na evropské logistické přepravní řetězce	Další územní ochrana koridoru průplavního spojení D-O-L podmíněna rozhodnutím vlády ČR v souladu s UV č. 561/2006 a výsledky prověření záměru na mezinárodní úrovni signatáři dohody AGN a zástupci sousedních států (úkol pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady specifikovaný Politikou územního rozvoje ČR 2008)

Kombinovaná doprava – logistika

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Existence dvou křižovatkových uzlů (Brno, Břeclav) multimodální dopravy evropského významu	Nedostatečná infrastruktura pro podporu multimodální nákladní přepravy s využitím logistických center a ekologicky příznivějších forem kombinované dopravy

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Možné přesahy systému veřejné logistiky do přilehlých spádových částí Slovenska a Rakouska	

Veřejná hromadná doprava

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
fungující veřejné dopravní systémy (IDS, MHD)	neuspokojivý stav některých přestupních uzlů IDS

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
	další snižování počtu spojů veřejné dopravy

Cyklistická doprava

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Vymezení páteřních mezinárodních a mezikrajských cyklokoridorů	Variantnost části evropské trasy EV č. 4 v úseku Brno – Kroměříž
Stabilizovaná síť navazujících krajských cyklotras	Dosud nepřipravená dostatečná infrastruktura; většina úseků vedena společně s motorovou dopravou bez segregace do samostatných cyklistických stezek

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Podpora rozvoje šetrné formy každodenní dopravy, rekreace a turistiky, rozvoje navazujícího drobného podnikání a služeb v oblastech dotčených dálkovými a regionálními cyklotrasami	Nedostatečná segregace cyklistické dopravy – zvýšené riziko střetů, nedostatek souvisejících služeb a vybavenosti – nízká atraktivita a omezené využívání
Přímé napojení JM kraje na transevropské cyklotrasy Eurovelo EV č. 4 (Roscoff – Kyjev) a EV č. 9 (od Baltu k Jadranu) s křižovatkou v jádrovém území kraje	

Komentář

Jihomoravský kraj s jádrovou Brněnskou aglomerací představuje výrazný urbanizovaný prostor s koncentrací významných transevropských, mezinárodních a vnitrostátních přepravních vztahů tranzitního, zdrojového i cílového charakteru. Poloha kraje v nadřazených multimodálních dopravních sítích a evropských strukturách, propojujících významné sídelní a ekonomické póly střední a východní Evropy, je základním potenciálem pro jeho dynamický rozvoj a socioekonomickou stabilitu.

Hlavní přepravní objemy na území kraje jsou realizovány na silniční síti (více jak 90 %). Většímu podílu zapojení ostatních druhů dopravy brání nedostatečná systémová podpora kombinovaných způsobů dopravy spojených se sítí veřejných logistických center. V této oblasti má Jihomoravský kraj dobré předpoklady v dopravních uzlech s mezinárodním významem – Brno (silnice, železnice, letecká doprava) a Břeclav (silnice, železnice a vodní doprava)

Rozhodující trasy tranzitní dopravy přes území ČR a Jihomoravský kraj jsou v současné době na území kraje pokryty realizovanými dálnicemi a rychlostními komunikacemi (D1, D2, R46 a R52). Problémy nedostatečné kapacity dálnice D1 při průchodu Brněnskou aglomerací jsou limitem rozvoje dynamicky se rozvíjejícího prostoru jižně od dálnice D1. Zlepšení situace přinese její zkapacitnění a posílení západovýchodního tahu novou kapacitní komunikací (JV a JZ tangenta). Žádoucí posílení komfortu spojení s Rakouskem především ve směru na Vídeň brání pomalost přípravy prodloužení rychlostní komunikace R52.

Navazující síť komunikací republikového významu je směrově stabilizovaná, vykazuje však úseky s nepříjemným dopravním přetížením. Řešení neúnosného hygienického zatížení sídel a zvýšení výkonnosti silniční sítě JMK je spojeno především s výstavbou rychlostních komunikací R43, spojující JMK s Pardubickým krajem a severem ČR a R55 s Olomouckým krajem. I u ostatních silnic celorepublikového významu je nutné zvyšovat jejich průchodnost a chránit sídla před imisním přetížením budováním obchvatů. Z tohoto hlediska vykazují největší problémy úseky silnic I/38 (Jihlava) – Znojmo – Rakousko, I/40 Břeclav – Mikulov a I/50 Slavkov u Brna – Staré Město.

Pro odlehčení přetíženého systému dopravní obsluhy hustě urbanizované Brněnské aglomerace se jeví nejefektivnější vybudování tzv. třístupňového zachytňového systému. Mimo výše uvedené zkapacitnění D1 a výstavbu rychlostních komunikací R43, JZ, J a JV tangenty má nenahraditelný význam dobudování velkého městského okruhu (VMO) s příslušnými radiálními. Při jejich přípravě je nutné využít co největší množství prvků ochrany zástavby města před negativními vlivy z dopravy.

Nižší prvky krajské komunikační sítě jsou v zásadě stabilizované a dostatečné pro řešení dopravních potřeb území s dílčími nedostatky. Přibližně 1/4 obcí kraje je v dostupnosti do 5 km k provozovaným mimoúrovňovým křižovatkám dálnic a rychlostních silnic, přibližně 3/4 obcí je velmi dobře až dobře dostupná a obsluhovaná dálnicemi, rychlostními silnicemi, silnicemi I. třídy a silnicemi krajského významu. Další zkvalitňování přepravních vztahů spočívá zejména v doplňování mimoúrovňových křižovatek a výstavbě obchvatů sídel.

Z hlediska stavu a úrovně kolejové infrastruktury je Jihomoravský kraj ve srovnání s ostatními kraji ČR relativně dobře vybaven. Podíl dvojkolejných tratí na území kraje tvoří cca 39 %, podíl elektrifikovaných tratí 40 %, což v podmínkách ČR řadí Jihomoravský kraj k absolutní špičce. Modernizace koridorových železničních tratí I. a II. TŽK na území kraje je v převažujícím rozsahu ukončena byť I. tranzitní železniční koridor v úseku Česká Třebová – Brno nesplňuje základní standardy dohody AGC. Koncepce přestavby železničního uzlu Brno s přesunem hlavního nádraží je usazená, oddalování její realizace však přináší komplikace jak železniční dopravě, tak postupu revitalizace zanedbané jižní části centra města. Zásadní význam pro rozvoj kolejové dopravy v jednom z nejzatíženějších směrů je připravovaná modernizace tratě Brno – Přerov na rychlost 200 km/hod. Další tratě jsou připraveny k modernizaci.

Jihomoravský kraj výrazně zapojuje železnici do regionální osobní dopravy v rámci IDS. Více než 1/3 obcí je v dostupnosti do 5 km ke stanicím a zastávkám na celostátních tratích. Takřka 70 % obcí na území JMK je velmi dobře až dobře dostupná ze stanic a zastávek sítě celostátních a regionálních železnic. K dalšímu

zvyšování zájmu o železniční dopravu přispěje všestranné zkvalitnění dosud nedostatečných standardů přepravy a souvisejících služeb. Jedním z prvků, přispívajících k jisté izolovanosti Znojma i SO ORP Znojmo je neexistence přímého železničního spojení s krajským městem.

Koridory VRT Berlín – Praha – Brno – Vídeň / Bratislava a Brno – Ostrava – Varšava jsou vymezeny v souladu s dosud sledovanou koncepcí MD ČR.

Mezinárodní letiště Brno-Tuřany je jedno ze čtyř hlavních mezinárodních letišť ČR s dynamickým vývojem v posledním období. Dobrou vazbou na mezinárodní dálniční a železniční síť má letiště v centru moravské metropole výrazné předpoklady pro další rozvoj pro osobní i nákladní přepravu.

Síť ostatních letišť na území kraje má pro leteckou dopravu pouze omezené předpoklady ve formě nepravidelné letecké dopravy a sportovního letectví.

Koridor průplavního spojení Dunaj – Odra – Labe (Oderská větev) jako součástí hlavních vnitrozemských vodních cest mezinárodního významu je územně vymezen. Problémem zůstávají jeho dílčí střety se zákonnou ochranou přírody a krajiny. Zásadní význam pro napojení Jižní Moravy na dunajskou vodní cestu, návazně Černomořské přístavy, má 1. etapa napojení řeky Moravy na Dunaj s vybudováním plánovaného veřejného přístavu a logistického centra Břeclav. Tento záměr by mohl výhledově výrazným způsobem podpořit multimodalitu dopravního uzlu na křižovatce dvou transevropských koridorů.

Vodní tok Moravy v úseku od ústí vodního toku Bečvy po soutok s vodním tokem Dyje, včetně průplavu Otrokovice – Rohatec vymezen jako dopravně významná vodní cesta využívaná. Průplav Otrokovice – Rohatec, tzv. Bařův kanál, je v dílčích úsecích využíván pro rekreační plavbu. Ke zvýšení rekreačního potenciálu území přispěje sledovaný záměr úpravy Bařova kanálu pro rekreační plavbu v úseku Hodonín – soutok s Dyjí.

Jihomoravský kraj má relativně hustou síť cyklistických tras, z nichž je však převažující rozsah veden společně s automobilovou dopravou po silnicích II. a III. třídy. Dvě ze tří transevropských dálkových cyklotras prochází územím Jihomoravského kraje a jsou zařazeny jako prioritní cyklistické koridory. V souladu s Národní strategií rozvoje cyklistické dopravy ČR je sledován rozvoj cyklistiky jako rovnocenného prostředku dopravní služby území, jako prostředek pro posílení cestovního ruchu a pro posílení ochrany životního prostředí a zdraví obyvatel. Cílem je postupná realizace segregovaných cyklotras na území Jihomoravského kraje v úrovni mezinárodních, dálkových a regionálních páteřních systémů s napojením doplňující lokální sítě.

B.1.7. Technická infrastruktura

Zásobování elektrickou energií

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Celé území Jihomoravského kraje je pokryto hustou sítí distribučních vedení VVN 110 kV i VN 22 kV	Na území kraje se nenacházejí žádné systémové zdroje patřící do elektrizační soustavy ČR, z toho pohledu je Jihomoravský kraj výrazně dovozový
Distribuční soustava je modernizována a rozšiřována tak, aby zajistila bezproblémovou distribuci k odběratelům, i požadavky na připojování zdrojů pracujících paralelně do sítě	Lokální zdroje pracující paralelně do distribuční soustavy jsou s výjimkou elektrárny Hodonín a teplárenských zdrojů Brno Špitálka a Červený Mlýn zdroje s malými instalovanými výkony
Transformovny distribuční soustavy (DS) mají ve střednědobém horizontu dostatečnou výkonovou rezervu	Podíl vyrobené a dodané elektřiny do DS je u těchto zdrojů malý, značná část produkce je pro vlastní spotřebu, do DS jsou dodávány pouze přebytky

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Předpokládaný nárůst spotřeby elektrické energie ve všech odběratelských segmentech je zajištěn	Provázané vlastnické vztahy energetických společností neumožnily ani po otevření trhu s elektřinou faktický vznik konkurenčního prostředí
Trh s elektřinou je otevřen pro všechny odběratelské kategorie	Malý podíl výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů
	Rozšíření ploch fotovoltaických elektráren v krajině
	Omezení území trasami a jejich ochrannými pásmy

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Možnost investorů získat dotaci z operačních programů Evropské Unie i národních titulů	Budování OZE bez detailních a dlouhodobých analýz území přináší problémy s dosahováním předpokládaných a plánovaných parametrů a finančních efektů
Zvyšování životní úrovně s možností výběru topného média	
Rozšíření stávajících rozvodů, zahuštění el. stanic	

Zásobování zemním plynem

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Území Jihomoravského kraje je prakticky plně plynofikováno. Jedná se o plošnou plynofikaci, zásobovány jsou obce i jejich místní části	Vložené investice do plošné plynofikace nepřinášejí předpokládané finanční efekty, neboť distribuční síť není odběrateli plně využívána
Zemní plyn je na území kraje zcela dominantním palivem	Neplynofikované obce
Plyn je ekologické palivo, které vykazuje oproti ostatním fosilním palivům výrazně nižší emise znečišťujících látek	Omezení území trasami a jejich ochrannými a bezpečnostními pásmy
Existující síť podzemních zásobníků plynu umožňuje vyrovnávat případné výpadky dodávek	

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Snižování energetické náročnosti budov i technologických procesů	Značný a trvalý nárůst ceny zemního plynu snižuje zájem o jeho vyšší využití především u kategorie domácnosti. Stagnace nebo případný pokles spotřeby zemního plynu snižuje ekonomii provozu distribučních sítí a zájem o další rozšiřování

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Možnost investorů získat dotaci z operačních programů Evropské Unie i národních titulů	Neomezitelná závislost na dovozu zemního plynu. Území je plně závislé na zemním plynu, diversifikace palivové základny je značně omezena a finančně náročná díky plošné plynofikaci
Zvyšování životní úrovně s možností výběru topného média	
Doplnění VTL a STL plynovodů – plynofikace obcí	

Produktovody, ropovody

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
	Omezená kapacita ropovodu ve střední ose řeky Moravy mezi Rohatcem a Holíčí – Klobouky a v úseku Klobouky – Rajhrad (potřeba zdvojení)
	Omezení území trasami a jejich ochrannými pásmy

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Navyšování dodávky ropy ze států produkujících ropu pro potřeby zpracovatelů ropy	Narušení a střety bezpečnostní vzdálenosti a zabezpečovacího pásma dálkovodů novými záměry

Komentář

Velmi dobrý stav zásobování energiemi Jihomoravského kraje je dán vysokým procentem pokrytí území distribučními sítěmi, které jsou průběžně obnovovány a doplňovány a mají dostatečné možnosti pro zajištění požadovaných nárůstů spotřeby.

Z hlediska zásobování energiemi je územím výrazně dovozovým. Disponuje pouze omezenými zásobami primárních paliv (ropa, zemní plyn, lignit) a proto není v Jihomoravském kraji ve střednědobém horizontu plánována výstavba systémového zdroje energetické soustavy ČR. Dominantní postavení zemního plynu nedává ani v budoucnosti možnost zásadní diversifikace palivové základny. Využitelný potenciál bude nutné nalézt především v obnovitelných zdrojích energie v kategoriích sluneční energie (solární ohřev teplé vody), biomasa a bioplyn. Neujasněné systémové řešení však přináší problémy při zavádění nových prvků jak vlastním energetickým systémům tak v jejich negativních dopadech do území.

Zásobování vodou, kanalizace a čištění odpadních vod

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Vyhovující jakost pitné vody z vodovodů pro veřejnou potřebu	Částečně nevyhovující jakost místních zdrojů pitné vody
Využívání kvalitní podzemní a povrchové vody pro vodárenské systémy	Dlouhodobě vysoké ztráty vody ve vodovodech pro veřejnou potřebu
Vysoké procento obyvatel připojených na	Nízké procento obyvatel připojených na kanalizace pro veřejnou potřebu hlavně

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
vodovody pro veřejnou potřebu	u menších obcí
Účinný vícestupňový systém ochrany zdrojových oblastí pitné vody	Nedostatečná kanalizační síť včetně množství čistíren odpadních vod u aglomerací s počtem EO větším než 2000
Založení koncepčního plánování rozvoje vodovodů a kanalizací	Absence odvádění a likvidace odpadních vod v obcích s EO do 2000
Volné kapacity ve zdrojích pitné vody, využitelné k dodávkám vody do nedostatkových území a do sousedních krajů	Nedostatečná řešení odvádění srážkových vod z intravilánů obcí
Plné uplatnění legislativy ES v právních předpisech ČR	Nízké využití zasakování a kumulace dešťových vod v intravilánu
Významné omezení emisí do podzemních i povrchových vod z bodových i plošných zdrojů znečištění	
Vybudované kanalizace s následnou likvidací odpadních vod u velkých zdrojů	

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Implementace požadavků směrnice 2000/60/ES	Potenciální ohrožení vodárenských a kanalizačních systémů při krizových situacích (povodně, období sucha)
Využívání Operačního programu Životní prostředí a Programu rozvoje venkova	Zpomalení přechodu výrobních podniků na progresivní technologie s eliminací vypouštěného znečištění
Možnosti průběžného čerpání finančních prostředků z kohezního fondu ES	Nedostatek finančních prostředků na stavby technické infrastruktury převážně kanalizací
Zavádění nejlepších dostupných technik, zejména v oblasti čištění odpadních vod	
Rozvoj výrobních technologií se zvýšeným podílem recyklované vody	
Realizace a doplnění kanalizačních sběračů včetně budování čistíren odpadních vod	

Komentář

Velmi dobrý stav v zásobování pitnou vodou v Jihomoravském kraji je dán využíváním jakostní podzemní vody pro hlavní vodárenské systémy a plošným rozsahem vodárenských soustav a skupinových vodovodů, projevujícím se vysokým podílem obyvatel připojených na vodovod pro veřejnou potřebu. Pozitivně se projevuje koncepční plánování rozvoje oboru vodovodů a kanalizací. Volné kapacity ve zdrojích pitné vody, vzniklé po poklesu potřeb vody, jsou k dispozici k dodávkám vody do sousedních nedostatkových území.

Lokální nedostatky v zásobování pitnou vodou jsou způsobovány vesměs zhoršenou kvalitou podzemních zdrojů. Eliminovány jsou zpravidla připojením na nejbližší vodárenskou skupinu. Nutné je zvyšovat procento připojení obyvatel na vodovody pro veřejnou potřebu s kvalitními zdroji. Neúnosně vysoké jsou ztráty vody ve vodárenských sítích, činí téměř 1/5 vyrobené pitné vody.

Podstatně nepříznivější je situace v odkanalizování a čištění odpadních vod. Procento napojení obyvatel na kanalizaci pro veřejnou potřebu je podstatně nižší než procento napojení na vodovod; tyto poměry je nutno maximálně k sobě přiblížit. Nedostatky jsou rovněž v množství a účinnosti čistíren odpadních vod. Místní kanalizační a čistírenská zařízení jsou částečně nahrazována kanalizačními systémy s napojením na společné kanalizační systémy či centrální čistírny odpadních vod.

Nakládání s odpady

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Existence spalovny v Brně	Nízký podíl kompostování bioodpadů (především z městské zástavby, částečně též ze zástavby vesnické a městské rodinné)
Rostoucí míra recyklace odpadů, nárůst počtu sběrných dvorů na území JMK, systém sběrných hnízd v jednotlivých částech obcí	Nízký podíl materiálového využívání komunálních odpadů, zejm. kvůli nedostatečnému odbytu
Dobře fungující systém nakládání se zbytkovými komunálními odpady – téměř 100% pokrytí území svozem na kvalitně provozované zabezpečené regionální skládky	Chybějící kategorizace starých ekologických zátěží pro stanovení priorit k sanaci dosud neodstraněných rizikových lokalit
Dostatečné kapacity pro recyklaci stavebních a demoličních odpadů	
Bezodpadové materiálové zpracování pneumatik v cementárně Mokrá	
Míra separace komunálního odpadu je nadprůměrná a v regionu je celá řada zařízení na třídění (sběrné dvory) a zpracování odpadu	

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Dokončovaná rekonstrukce spalovny Brno	Oživení ekonomiky => další nárůst produkovaných odpadů
Oživení ekonomiky => zvýšení poptávky po materiálovém využití odpadů	Nelegální dovoz odpadů z okolních zemí
Přijetí ekonomických nástrojů k dalšímu zvýhodnění energetického využití odpadů, resp. znevýhodnění skládkování, podpora zpracování a energetického zhodnocení bioodpadu	Uvažované zbavení povinnosti velkých producentů odpadů zpracovávat plán odpadového hospodářství
Zajištění kontinuálního návozu odpadů do spalovny od velkých producentů	Ztráta zájmu výrobců o recyklaci svých komodit (papír, plast, sklo, kompozitní obaly)

Komentář

Odpadové hospodářství v Jihomoravském kraji i v okolních územích je významně ovlivněno přítomností brněnské spalovny a její dokončovanou rekonstrukcí. Enormní míra recyklace stavebních odpadů (přes 100 %) vyplývá z jejich dovozu z jiných krajů. Materiálové využití odpadů je podmíněno nejen jejich sesbíráním a vytríděním (v JMK bez výhrad), ale také poptávkou po nich, která se odvíjí od ekonomické situace zpracovatelů.

Zlepšení by bylo možné dosáhnout na poli sanace starých zátěží, po vytvoření avizované celostátní databáze.

B.1.8. Sociodemografické podmínky

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Trvalé přírůstky obyvatelstva po roce 1991 v zázemí Brna (zejména SO ORP Kuřim, Šlapanice) a související zlepšování demografické struktury obyvatelstva v suburbanizovaných obcích	Úbytek obyvatelstva v okresech Hodonín a Břeclav, nejvíce v SO ORP Veselí nad Moravou a Hodonín
Nadprůměrná vzdělanostní úroveň v krajském městě	Nerovnoměrný populační vývoj v rámci kraje, zvýšená koncentrace obyvatelstva v brněnském metropolitním regionu
Vyšší podíl rodáků v obcích kraje, zejména v jižních a jihovýchodních oblastech kraje (díílčí předpoklad sídelní stability a sociální soudržnosti)	Nepříznivá věková struktura obyvatelstva, zejména v krajském městě a v malých obcích kraje
	Vysoká diferenciací ORP z hlediska populační velikosti a hustoty zalidnění

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Zvyšování migrační atraktivity Brna v důsledku růstu ekonomického potenciálu města a to zejména pro mladé obyvatelstvo	Pokračující koncentrace obyvatelstva do metropolitního regionu krajského města na úkor ostatních částí kraje
Využití pozitivních efektů amenitní migrace (migrace mladších seniorů z měst do venkovských obcí) pro oživení depopulací ohrožených obcí	Depopulační tendence v okrajových částech kraje zasahující zejména populačně malé obce
	Rozvolňování tradičních sociálních struktur v intenzivně suburbanizovaných obcích, především v zázemí Brna
	Další rozevírání nůžek mezi vzdělanostní úrovní obyvatelstva v brněnském metropolitním regionu a v ostatních částech kraje

Komentář

Od roku 1990 došlo ke značné územní diferenciaci charakteristik obyvatelstva mezi dílčími oblastmi kraje. Jedná se především o prostorovou polarizaci rozložení obyvatelstva, jejich vzdělanostní úrovně a věkové struktury. Zde rozeznáváme 3 hlavní socio-prostorové komplexy s výraznou vnitřní homogenitou – město Brno, jeho širší metropolitní zázemí a na něj navazující oblasti sahající až k hranicím kraje. Jihomoravský kraj jako celek pak může využít výhod své geografické polohy a to jak vůči sousedním státům, tak okolním krajům. Taková skutečnost vytváří migrační potenciál, který je generován hlavně ekonomickými motivy (vyjma případu Rakouska) či sílící pozicí města Brna v hierarchii sídelního systému ČR. Právě posilování pozice krajského města však zároveň představuje největší hrozbu pro rovnoměrný rozvoj kraje ve všech jeho prostorových aspektech.

B.1.9. Občanská vybavenost

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Relativně dobrá vybavenost zejména školou a poštou na většině území kraje, velmi dobrá vybavenost v SO ORP Břeclav	Nižší vybavenost v SO ORP Tišnov, Znojmo a Boskovice související mj. s nižší průměrnou velikostí obcí
Poměrně rovnoměrné územní rozložení obslužných center vyššího řádu	
Občanská vybavenost Brna (druhého největšího města v ČR) uspokojuje do značné míry poptávku obyvatel	
Přítomnost veletržního a kongresového centra v Brně	

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Růst počtu obyvatel v některých částech kraje (zejména v suburbanizovaných územích) může vyvolat poptávku po nových zařízeních občanské vybavenosti	Možné omezování provozu zařízení OV v malých obcích (zdravotnická zařízení, pošty, školy) za účelem jejich optimalizace
Růstový efekt může být u vybraných typů služeb nastartován rovněž rozvojem tzv. amenitní migrace, zvýšením turistické atraktivity obcí, resp. zvýšením intenzity přeshraničních kontaktů	Pokles významu malých obslužných center v důsledku zvýšené mobility obyvatelstva
	Další koncentrace komerční vybavenosti především do oblastí s vyšší kupní silou obyvatelstva (např. subúrbánní lem krajského města)
	Riziko marginalizace území podél krajské hranice s krajem Vysočina
	Zvýšené riziko sociální exkluze a nedostupnosti služeb pro skupiny obyvatel s nižší mírou osobní mobility

Komentář

Ve všech sledovaných kategoriích občanské vybavenosti zaznamenává Jihomoravský kraj nadprůměrné hodnoty vůči průměru ČR. Nejznatelnější je tento rozdíl v případě počtu obcí se školou. U obcí s nižším podílem vybavenosti může být tento deficit kompenzován dobrým dopravním spojením do blízkého centra, kde se poptávaná služba vyskytuje, čímž se problém relativizuje.

Zastoupení pozorovaných služeb je však v čase značně proměnlivé v závislosti na lokálních demografických podmínkách či komerčních strategiích zřizovatelů. Naznačená vazba mezi přírůstkem obyvatelstva a vyvolanou poptávkou po službách či občanské vybavenosti je hypotetická – nemusí se nutně realizovat v důsledku vysoké mobility obyvatelstva.

B.1.10. Bydlení

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Relativně vysoká intenzita bytové výstavby na většině území kraje, zejména v okolí Brna	Poněkud nižší počet bytů na obyvatele oproti celostátnímu průměru
Kvalitní bytový fond v převážné většině v rodinných domech	Nerovnoměrná intenzita bytové výstavby v rámci kraje částečně korespondující s demografickými trendy
Relativně dobrá vybavenost bytů prvky tech. vybavení	Soustředění nové výstavby především do populačně větších obcí
Další ožívování bytové výstavby po roce 2000	
Relativně nižší podíl neobydlených bytů ve srovnání s celorepublikovou úrovní	
Nižší průměrné stáří bytového fondu ve srovnání s ČR	

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Další rozvoj bytové výstavby v krajském městě a jeho zázemí	Prohlubování rozdílů v bytové výstavbě v rámci jednotlivých území kraje, trvající stagnace nové výstavby na Hodonínsku či Veselsku
Využití neobydlených bytů pro rekreační účely a pro trvalé bydlení	Další prohlubování negativních dopadů suburbaní výstavby (deficit veřejné infrastruktury, sociální segregace)
Postupné zpřístupňování nového bydlení i středním příjmovým vrstvám	Prohlubování časových vzdáleností mezi místem bydliště a pracoviště, tvorba enkláv „rezidenčních nocleháren“

Komentář

Bytová výstavba prostorově koresponduje s řadou ostatních socio-ekonomických charakteristik, jež strukturují území kraje. Prostorově diferenciovaná je její intenzita, v důsledku suburbanizace je v největší míře lokalizována do pásu obepínajícího město Brno. I ostatní oblasti však vykazují relativně kontinuální stavební aktivitu, což je pozitivní pro udržitelnost takových projektů i sídelní stability území jako celku. Oblasti, které jsou z hlediska populačních změn deficitní, zaznamenávají rovněž nižší hodnoty nové bytové výstavby. Otevřenou otázkou zůstává nástup a budoucí intenzita některých nových trendů

bydlení, kam spadají např. gentrifikační procesy (příchod sociálně silnějších skupin obyvatelstva do vybraných částí vnitřních měst) či adaptace rekreačních objektů a objektů druhého bydlení na bydlení trvalé (amenitní migrace).

B.1.11. Rekreace

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Exponovaná poloha při hranici s Rakouskem a Slovenskem	Málo kvalitních vodních ploch pro rekreaci
Velmi dobrá dopravní dostupnost z okolních území	Intenzivní zemědělství omezující prostupnost krajiny
Pestrost krajinných typů	Výrazná sezónnost cestovního ruchu v kraji, nízká průměrná doba pobytu hostů
Pestrá nabídka pro rozmanité formy cestovního ruchu	Malé využití potenciálu Brna pro realizaci kongresové turistiky
Tradice vinařství a vinařské turistiky	
Výborné podmínky pro rozvoj cykloturistiky a hipoturistiky	
Zachovaný folklór a folklorní slavnosti	
Existence Masarykova okruhu a konání Velké ceny ČR	
Tradice a úspěchy vybraných sportovních odvětví (lední hokej, fotbal, volejbal, basketbal, baseball...) včetně stabilizace populárních klubů (Kometa, Zbrojovka...)	
Rekreační potenciál CHKO Moravský kras v bezprostřední návaznosti na město Brno	

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Rozvoj spolupráce v oblasti cestovního ruchu se sousedními státy	Další zhoršování ukazatelů incomingového cestovního ruchu (snížení počtu turistů v ubytovacích zařízeních, snižování podílu zahraničních turistů, nízký počet přenocování v kraji)
Rozvoj netradičních atrakcí spojených s poznáváním místních specifik	Utlumování aktivit spojených s veletržnictvím
Zvyšování atraktivity méně turisticky využívaných území (Vyškovsko)	
Rozvoj rekreačních oblastí rozvoj lázeňství	

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Vybudování nových vodních ploch využitelných i pro rekreaci (např. využití dobývacích prostorů s ukončenou těžbou)	
Potenciál rozšíření Baťova kanálu až do Hodonína, popřípadě dále po řece Moravě, rozvoj turistického ruchu daný přítomností rekreačního přístavu nebo přístaviště.	

Komentář

Každá část Jihomoravského kraje je s ohledem na svůj charakter schopna svou nabídkou oslovit určitý okruh návštěvníků. Nabídka pro návštěvníky je celoroční, tzn. nejen pro hlavní turistickou sezónu. Region nabízí jednak produkty tradiční poznávací a pobytové turistiky, jednak možnosti pro aktivní trávení dovolené (cykloturistika, golfová turistika apod.) a tematické aktivity, a dále produkty pro business klientelu (kongresová, veletržní a incentívni turistika a na ně vázané služby). Výhodná poloha Jihomoravského kraje v sousedství Rakouska, Slovenska a Maďarska s dobrou dopravní dostupností zvyšuje poptávku po zařízeních cestovního ruchu a umožňuje přeshraniční spolupráci s propojením moravských, rakouských a slovenských vinařských oblastí sítěmi turistických cest, cyklotras a zájezdy poznávací turistiky.

Pestrost krajinných typů, množství památek historických, archeologických, technických i vojenských (areál slavkovského bojiště patří mezi nejvýznamnější bitevní areály 19. století), zachované folklórní tradice a předpoklady pro vinařskou turistiku jsou dobrým východiskem umožňujícím rozvoj cestovního ruchu v kraji.

Kongresová a veletržní turistika může využívat zázemí veletržního areálu i dalších zařízení pro pořádání kongresů a výstav. Kongresovou turistiku generuje i rozvinutá vysokoškolská základna Brna.

Významnou kapitolou jsou tradiční sportovní odvětví (lední hokej, fotbal, volejbal, basketbal, baseball...) s vazbou na specifické místní podmínky (velká členská a fanouškovská základna v Brně a okolí). Dobrým příkladem je např. fungující projekt „Jižní Morava – Království Komety“. Konání významných akcí s mezinárodním přesahem (Velká cena ČR, Euro hockey tour...) generuje marketingový přínos pro celý region. Do budoucna je potřebné realizovat výstavbu nových sportovních zařízení nadmístního významu (multifunkční hala, fotbalový stadion, vodácký areál, velodrom...) a stabilizovat podporu tradičních sportovních odvětví.

Velký potenciál má Jihomoravský kraj v oblasti rozvoje měkkých forem turistiky – cykloturistiky – dobudování páteřních stezek v návaznosti na mezinárodní trasy, vinařských stezek, běžkařských tras, hiposteze. Cykloturistika v terénu rovin a nízkých pahorkatin je velmi dobře dostupná pro širokou vrstvu cyklistů. Měl by být kladen důraz na zvýšení prostupnosti krajiny. Dvě ze tří transevropských dálkových cyklotras prochází územím Jihomoravského kraje a jsou zařazeny jako prioritní cyklistické koridory.

Doplnění chybějících příležitostí pro rekreaci u vody lze částečně nahradit výstavbou aquacenter, plaveckých bazénů a veřejných koupališť. Potenciálem pro cestovní ruch je rozšíření infrastruktury pro rekreační plavbu. Sledovaným záměrem je úprava Baťova kanálu a jeho plné splavnění včetně potřebného zařízení a vybavenosti pro rekreační plavbu v úseku Hodonín – soutok s Dyjí. Další možností je rozvoj podmínek pro golfovou turistiku.

Rekreační potenciál CHKO Moravský kras pro má velký význam pro krátkodobou rekreaci obyvatel města Brna (dostupnost MHD).

Možnost snížení sezónnosti cestovního ruchu, která je dána vlivem chybějící nabídky zimní turistiky, je dlouhodobým úkolem při vytváření příslušných atraktivit konferencí, hudebních a divadelních festivalů,

atraktivních výstav, rozvojem infrastruktury pro wellness a léčebného lázeňství na jihu Moravy apod. Rozvoj netradičních atrakcí spojených s poznáváním místních specifik je jedním ze způsobů potlačení sezónnosti cestovního ruchu.

Zvyšování atraktivity méně turisticky využívaných území (Vyškovsko, Českomoravská vrchovina, Dražanská vrchovina) je dlouhodobým úkolem naplňování koncepce rozvoje cestovního ruchu.

B.1.12. Hospodářské podmínky

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Rozvinutá a odvětvově pestrá ekonomická základna	Výskyt marginálních území vyznačujících se potenciálními problémy socioekonomického charakteru (nedostatek pracovních míst, úbytek počtu obyvatel)
Poloha na hlavních evropských dopravních tazích	Vysoká koncentrace pracovních míst do několika málo měst, zejména města Brna
Dobudované dálniční propojení se sousedními oblastmi	Nižší míra pracovní autonomie pracovních mikroregionů v širším zázemí brněnské metropolitní oblasti, související vysoké hodnoty denní vyjížďky za prací mimo obec v tomto území
Průběh procesu konvergence a terciarizace ekonomiky	Vysoká nezaměstnanost v řadě obcí v jihovýchodní a jihozápadní části kraje
Strategická poloha kraje z pohledu průchodu energovodů (ropovod a plynovod), vhodné geologické podmínky pro strategické zásobníky podzemního plynu.	Malá provázanost mezi vysokým potenciálem zemědělské produkce (zelinářská, ovocnářská) a navazujícím zpracovatelským průmyslem
Tradice vysokého školství v Brně, podpora aplikované vědy, výzkumu, inovací	
Průmyslové zóny, umísťování výroby s vyšší přidanou hodnotou, zejména v Brně	
Úrodná zemědělská oblast	

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Využití brownfields pro rozvoj ekonomiky kraje	
Profilace Brna jako silné centra inovativní produkce a případné spill-over efekty v ostatních částech kraje	Rozevírání nůžek mezi relativně inovativními odvětvími soustředěnými do území brněnské aglomerace a rutinní výrobou v ostatních částech kraje
Využití potenciálu vinařství pro rozvoj navazujících hospodářských aktivit, zejména v terciálním sektoru	Trvalé zaostávání ekonomické základny Znojemska
Hospodářský potenciál letiště Brno-Tuřany	Dlouhodobá devastace nevyužívaných výrobních i nevýrobních objektů

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Strategická poloha Brna na křižovatce multimodálních dopravních koridorů mezinárodního významu pro rozvoj výroby, vědy a výzkumu	Soustředění komerčních ploch, výrobních a logistických areálů v jižní a jihovýchodní části Brna bez koncepčního a koordinovaného řešení dopravní a technické infrastruktury
Re-industrializační procesy vázané na příchod silného investora oživující mikroregionální ekonomiky ve vybraných oblastech kraje	Další pokles zaměstnanosti v primárním sektoru s potenciálními negativními dopady do života zemědělských obcí a do údržby krajiny
Zemědělská a potravinářská výroba zaměřená na produkci čerstvých potravin pro vlastní zásobování (závlahy, skleníky)	Zábory zemědělské půdy pro zástavbu včetně solárních panelů
	Trvale nižší přímá dostupnost Jihomoravského kraje z hlavních evropských center (důsledek zejména horší úrovně leteckého spojení Brna)
	Trvalý pokles podílu ekonomicky aktivního obyvatelstva na celkové populaci kraje

Komentář

Rozvinutá a odvětvově pestrá ekonomická základna kraje dává dobré předpoklady pro využití zdrojů pracovních sil, současně je odolnější proti konjunkturálním změnám a ekonomické regresi. Zmiňovaná dobrá dopravní poloha by ovšem měla být ještě podpořena vyšší dostupností kraje pomocí letecké dopravy (prostřednictvím letiště Brno – Tuřany). Možné nevýhody plynoucí z relativně perifernější polohy kraje v rámci republiky a vzhledem k německým trhům mohou být alespoň částečně vyrovnány blízkostí rakouského prostoru (zejména pak blízkostí Vídně), tato prostorová blízkost však není automatickou zárukou intenzivních ekonomických vztahů. Prostorová struktura krajské ekonomiky významně odráží uspořádání sídelního systému, charakteristické je především dominantní postavení Brna. Tato situace, společně s tendencemi ke koncentraci pracovních míst, může vést k ekonomické polarizaci vyvolávající mj. zesílené dojížděkové proudy na vyšší vzdálenosti. Potenciál rozvoje výrobních a logistických areálů v jižní a jihovýchodní části Brna musí být koordinován s řešením nadmístní sítě dopravní a technické infrastruktury. Rizikovým faktorem může být pokles zájmu o nové investice v důsledku stagnace ekonomiky, proto je nutno v jednotlivých regionech podporovat a rozvíjet místní tradiční výrobní odvětví, která nejsou příliš provázána s globálními ekonomickými vlivy. Dlouhodobě působícím fenoménem je vysoká nezaměstnanost v řadě obcí v jihovýchodní a jihozápadní části kraje – řešením je pravděpodobně zvyšování vzdělanosti a kvalifikační úrovně obyvatelstva, tak aby i perifernější oblasti kraje mohly čerpat z případných pozitivních dopadů ekonomického růstu širší aglomerace Brna.

B.1.13. Osídlení

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Silná pozice krajského města, nadregionální působnost spádového regionu Brna	Velká velikostní diferenciací sídel
Vyšší průměrná velikost sídla, poměrně nízká roztříštěnost sídelní struktury	Vyšší podíl malých obcí na severu a západě kraje
Relativně rovnoměrné rozložení městských	Větší vzdálenost mezi sídly, zejména na

<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
center na území kraje	jihovýchodě kraje
Poměrně efektivní propojení sídelního systému prostřednictvím Integrovaného dopravního systému JMK	Pouze omezená shoda průběhu hranic SO ORP a funkčně definovaných pracovních mikroregionů, zejména v zázemí Brna
	Existence periferních oblastí se zhoršenou dostupností pracovních center v JV a JZ části kraje
	Příliš silná polarizace sídelní struktury v důsledku existence dominantního městského centra národního významu – předpoklad pro vznik hlubokých regionálních disparit

<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Využití výhod silně urbanizovaného území v okolí Brna	Pokračující nízká koordinace suburbanizačních procesů
Možnost vytvoření efektivních rozvojových politik pro poměrně dobře odstupňované hierarchické úrovně regionálních a mikroregionálních center	Obtížné vytvoření efektivní plánovací platformy pro oblast brněnské aglomerace v důsledku rozdílů funkční velikosti Brna a ostatních blízkých sekundárních center
Podpora polycentrického sídelního rozvoje v oblastech jižní a jihovýchodní Moravy	Prohlubování závislosti širšího spádového regionu Brna na ekonomice jádrového města
	Dekonztrace nerezidenčních aktivit a pracovních příležitostí do zázemí Brna, riziko vzniku tzv. křížové dojížděky za prací (cross-commuting)

Komentář

Charakteristiku osídlení Jihomoravského kraje výrazně ovlivňuje přítomnost krajského, a zároveň druhého největšího města v České republice, Brna s téměř 370 tis. obyvateli. V pořadí další města co do populační velikosti výrazně zaostávají. Dominantní pozice Brna je přenášena rovněž do velikosti jeho spádové oblasti. Je-li zmiňován nesoulad mezi administrativním a funkčním vymezením SO ORP, je tento fakt nejzřetelnější právě v zázemí jádrového Brna. Do určité míry specifickou vlastností kraje je menší rozdrobenost jeho sídelní struktury, kdy většina obcí je tvořena pouze jedním sídlem. Průměrný počet obyvatel jednoho sídla je tak téměř dvojnásobný ve srovnání s průměrem za celou republiku. Prostorové rozložení jednotlivých velikostních kategorií obcí a sídel je však velice nerovnoměrné, což v důsledku umocňuje fakt zmíněné nadprůměrné velikosti některých z nich (hlavně jihovýchod kraje).

V metropolitním zázemí krajského města se intenzivně rozvíjí fenomén suburbanizace – roste bytová výstavba, zvyšuje se počet obyvatel. To má hluboké dopady na utváření a fungování sídelní struktury těchto oblastí. Dynamická bytová výstavba často popírá funkční předpoklady původních sídel a zvyšuje tak zátěž na místní méně flexibilní občanskou vybavenost a dopravní infrastrukturu.

B.2. Vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek pro udržitelný rozvoj území

Jedním ze základních cílů územního plánování podle § 18 odst. 1 stavebního zákona č. 186/2006 Sb. je „vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území, který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.“ Účinná ochrana životního prostředí a šetrné využívání přírodních zdrojů, kvalita podmínek pro ekonomický růst a zaměstnanost a kvalita podmínek pro sociální rozvoj jsou podle definice Komise OSN pro životní prostředí a rozvoj z roku 1987 třemi základními pilíři udržitelného rozvoje území (URÚ).

B.2.1. Metoda vyhodnocení vyváženosti

Postup vyhodnocení udržitelného rozvoje území (URÚ), zvolený v rámci zpracování 2. úplné aktualizace územně analytických podkladů Jihomoravského kraje, vychází z metody vyhodnocení URÚ v předcházejících etapách (hodnocení pomocí zvolených indikátorů). Je tak do určité míry zachována kontinuita posouzení udržitelného rozvoje území.

Základní charakteristiky hlavních tematických okruhů a dílčích témat URÚ a jejich rozsahy a vlivy na území Jihomoravského kraje jsou aktualizovány a popsány v oddílu A textové části. Rozbor URÚ a vyhodnocení prostřednictvím tematických SWOT analýz (analýz slabých a silných stránek, vnějších příležitostí a hrozeb) jsou uvedeny v kapitole B.1, s vyobrazením jejich dílčích územních průmětů a analytických hodnocení ve schématech č. 1 až 67 grafické přílohy ÚAP JMK.

Vyhodnocení jednotlivých pilířů bylo provedeno ve dvou krocích. Byly aktualizovány hodnoty, kterých nabývají jednotlivé indikátory. Na základě posouzení a vyhodnocení jednotlivých indikátorů byly přidělením kladných nebo záporných bodů zjištěny sumární hodnoty za jednotlivé pilíře, které byly promítnuty do výsledného kartogramu udržitelného rozvoje území (schéma č. 71a a 71b). V případě kladných bodů byl příslušný pilíř hodnocen jako vyhovující, v případě, že součet bodů za příslušný pilíř dosahoval záporných hodnot, byl pilíř hodnocen jako nevyhovující. Oba kartogramy vyjadřují stejný výsledek, odlišná je pouze barevná interpretace, a to dle doporučení ve výrazové škále MMR pro rok 2011 (č. 71a) a v doporučené škále pro rok 2013 (č. 71b). Dvě škály byly zvoleny důvodu srovnání s aktualizací ÚAP z r. 2011.

Na základě takto zjištěného rámcového přehledu byly v druhém kroku popsány oblasti se shodnými územními podmínkami pro udržitelný rozvoj území.

Dílčí vyhodnocení jednotlivých pilířů na území kraje je znázorněno ve schématech č. 68 až 70.

B.2.1.1. Vyhodnocení pilířů URÚ

Vyhodnocení pilířů URÚ Jihomoravského kraje je provedeno textově a graficky. K textovému vyhodnocení charakteristik pilířů URÚ Jihomoravského kraje a jejich vzájemných vazeb byla zvolena metoda dílčích SWOT analýz pro každý pilíř URÚ kraje samostatně. K tomu byl zvolen následující postup:

- Sloučení jednotlivých SWOT analýz hlavních tematických okruhů z kapitoly B.1.
- Vyřazení těch hodnocení SWOT, která nemají vazbu na územní rozvoj a těch, která se netýkají problematik s nadmístním významem.
- Posouzení vztahu zbývajících hodnocení k environmentálnímu, ekonomickému či sociálnímu pilíři.
- Výběr položek se silnou vazbou k příslušnému pilíři.
- Závěrečné sloučení a zobecnění vybraných položek u každého z pilířů.

Pro vyhodnocení jednotlivých pilířů byla využita aktualizovaná data z podkladů Českého statistického úřadu, zejména předběžné výsledky sčítání lidu domů a bytů z r. 2011, dále aktualizovaná data jednotlivých poskytovatelů.

B.2.1.2. Přehled použitých indikátorů pro jednotlivé pilíře

Hodnoty indikátorů byla aktualizována za každou obec za údaje ke konci roku 2011 nebo z předběžných výsledků sčítání domů, lidu a bytů 2011 (SLDB).

Grafická vyhodnocení územní působnosti silných a slabých stránek každého z pilířů URÚ Jihomoravského kraje jsou jednotlivě znázorněna ve schématech č. 68 Hodnocení podmínek pro životní prostředí, č. 69 Hodnocení podmínek pro hospodářský rozvoj území a č. 70 Hodnocení podmínek pro soudržnost společenství obyvatel území. Uvedená znázornění byla sestavena metodou GIS syntézy vybraných témat z grafické přílohy ÚAP – tzv. indikátorů.

Zvolené indikátory byly konstruovány s cílem kvantifikovat stav dílčích segmentů životního prostředí, ekonomického rozvoje a sociální soudržnosti a tuto kvantifikaci pak použít k diferenciaci území kraje do strukturálně odlišných typů.

Základní územní jednotkou pro konstrukci indikátoru je administrativní území obce. Vyhodnocení souboru obcí bylo na rozdíl od vyhodnocení v r. 2011 změněno z kvantilů 20, 40, 60 a 80 procent na hodnocení dle Gaussova normálního rozdělení, a to z důvodu názornějších extrémních hodnot (na obou koncích spektra, tedy ve smyslu kladného nebo i negativního stavu indikátoru). Soubor obcí byl rozdělen na intervaly s přiřazením 5-ti kategorií bodové hodnoty -2, -1, 0, +1 a +2. U indikátoru imisního zatížení obcí byla z důvodu jeho významu škála rozšířena na +4 až -4 bod.

Dle zjištěných hodnot a jejich posouzení s optimálním stavem (průměrnou hodnotou nebo na základě odborných znalostí byly formou kladných nebo záporných bodů zjištěny sumární hodnoty.

Pilíř sociální soudržnosti (schéma č. 70)

pozn.: pokud není uvedeno jinak, byly jako vstupní data pro konstrukci ukazatelů použity údaje ze SLDB 2011.

Přirozená měna obyvatel (schéma č. 35)

Jde o ukazatel vyjadřující hodnoty přirozeného přírůstku/úbytku obyvatel v období let 1991 – 2011 přepočítané na 1000 obyvatel obce. V kombinaci s ukazatelem stěhování obyvatel indikuje případné depopulační trendy v obci. Zdroj dat – ČSÚ.

Stěhování obyvatel (schéma č. 36)

Ukazatel intenzity migračního salda vyjadřuje hodnoty přírůstku/úbytku obyvatel migrací v období let 1991 – 2011 přepočítané na 1000 obyvatel středního stavu. V kombinaci s ukazatelem změny počtu obyvatel přirozenou měnou indikuje případné depopulační trendy v obci. Zdroj dat – ČSÚ.

Podíl rodáků v obyvatelstvu (schéma č. 37)

Ukazatel ilustruje podmínky pro rozvoj sociální soudržnosti v obci. Výchozím předpokladem pro interpretaci ukazatele je existence vztahu mezi relativním zastoupením osob narozených v obci na straně jedné a většinou obtížně kvantifikovatelnými projevy soudržného společenství na straně druhé.

Index stáří (schéma č. 40)

Ukazatel popisující demografickou situaci v obci. Je vyjádřen jako počet osob ve věku 65+ na 100 dětí (0 – 14).

Podíl osob s vysokoškolským vzděláním (schéma č. 42)

Indikátor zachycuje podíl osob s dokončeným vysokoškolským vzděláním na celkovém počtu obyvatel starších 15 let. Ukazatel indikuje vzdělanostní úroveň v obci a nepřímo tak i její ekonomickou atraktivitu.

Podíl daleko vyjíždějících do zaměstnání (schéma č. 60)

Vyšší hodnoty indikátoru označují obce s vyšším zastoupením ekonomicky aktivních osob vyjíždějících za prací do větší vzdálenosti, zde vyjádřené dobou dojížděky vyšší než 45 minut. Ukazatel zprostředkovaně vyjadřuje podíl osob s nižším časoprostorovým zakotvením v místě bydliště a omezenější možnosti zapojení do komunitních aktivit. Zdroj dat – SLDB 2001.

Viz hospodářský pilíř.

Pilíř ekonomického rozvoje (schéma č. 69)

pozn.: pokud není uvedeno jinak, byly jako vstupní data pro konstrukci ukazatelů použity údaje ze SLDB 2011.

Index vzdělanosti obyvatel (schéma č. 43)

Index vzdělanosti je kalkulován jako vážená suma počtu osob (kdy souhrny osob s daným nejvyšším dosaženým vzděláním jsou váženy příslušnou bodovou hodnotou pro danou vzdělanostní úroveň) dělená celkovým počtem obyvatel starších 15 let v obci. Ukazatel indikuje vzdělanostní úroveň v obci a nepřímo tak i její ekonomickou atraktivitu.

Intenzita bytové výstavby 2002 – 2011 (schéma č. 48)

Hodnoty indikátoru vyjadřují počet nově dokončených bytů v obci v období let 2002 – 2011 přepočítaný na 1000 obyvatel. Ukazatel lze chápat jako indikaci atraktivity obce z hlediska bydlení. Zdroj dat – ČSÚ.

Pracovní otevřenost (schéma č. 64)

Ukazatel je konstruován jako podíl osob vyjíždějících za prací mimo obec na celkovém počtu zaměstnaných bydlících v obci. Nižší míry pracovní otevřenosti vyjadřují vyšší pracovní autonomii obce. Hodnoty pracovní otevřenosti jsou významně ovlivněny jak vnitřní nabídkou pracovních příležitostí, tak i populační velikostí obce a její polohou v rámci sídelního systému.

Pracovní význam (schéma č. 65)

Indikátor je do jisté míry komplementární s ukazatelem pracovní otevřenosti obce. Je konstruován jako podíl počtu obsazených pracovních míst v obci na celkovém počtu ekonomicky aktivních obyvatel bydlících v obci. Vyjadřuje tak pracovní význam obce měřený poměrem nabízených pracovních příležitostí vůči objemu pracovní síly v obci.

Polohový potenciál (schéma č. 66)

Ukazatel polohového potenciálu vyjadřuje míru atraktivity relativní polohy obce vzhledem k rozmístění vybraných městských center v kraji (nejsou uvažována městská centra mimo území kraje). Pro každou obec byla určena časová vzdálenost ke každému z 24 identifikovaných center funkčních mikroregionů (hodnota byla zvážena pracovním významem daného centra). Suma zvážených časových vzdáleností reprezentuje výhodnost, resp. nevýhodnost polohy obce z hlediska dostupnosti významných pracovních a obslužných center. Zdroj dat – SLDB 2001.

Míra nezaměstnanosti (schéma č. 67)

Indikátor v úzké interpretaci vyjadřuje průměrnou hodnotu registrované míry nezaměstnanosti v obci (podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání na celkovém objemu pracovní síly) za rok 2011. V širším významu lze indikátor interpretovat jako ukazatel stavu místní ekonomiky, resp. ekonomiky širšího regionu pracovních vazeb. Zdroj dat – MPSV ČR. Indikátor nebyl na rozdíl od hodnocení v r. 2011 vyhodnocován v rámci sociálního pilíře.

Pilíř životního prostředí (schéma č. 68)

Imisní znečištění životního prostředí (schéma č. 10)

Indikátor vyjadřuje míru výskytu jednotlivých kategorií imisního znečištění v obcích. Vztážen je na administrativní jednotku obce. Obcím, kde výsledek odpovídá kategorii II, bylo přiřazeno bodové hodnocení +4. Obdobně obcím ve III, IV. a V. kategorii byly přiřazeny hodnoty 2, -2 a -4. Hodnocení tohoto indikátoru tak má vyšší váhu než ostatních v environmentálním pilíři. Kategorie I. třídy imisního znečištění není na území JMK vymezena.

Překročení limitů hluku silniční dopravou (schéma č. 11)

Vyhodnocení z r. 2011 počítalo hodnoty indikátoru z délky silnic s překročením hlukových limitů v obci. Tato délka byla násobena koeficientem 1,2 v případě překročení limitu YdB, a koeficientem 1,8 při překročení limitů YdB i SOPdB (viz kap. A.3.2.). Součet vážených délek pro každou obec byl následně vztážen na výměru obce (v tis. m²). Vzhledem k tomu, že se jedná o hrubá orientační data (chybovost se promítla do Tabulky č. 10 aktualizace ÚAP JMK 2011), bylo s pořizovatelem dohodnuto, že se již tento způsob identifikace hlukového zatížení nebude sledovat. Schéma č. 11 zobrazuje silniční úseky, na kterých byla vydána časově omezená povolení k provozování nadlimitního zdroje hluku pro silnice (ČOP).

Koeficient ekologické stability (schéma č. 12)

Koeficient ekologické stability vyjadřuje poměr mezi „plochami ekologicky příznivými“ a „plochami, které zatěžují životní prostředí“ (definice dle ČSÚ). Za příznivé plochy jsou považovány chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty, pastviny, lesní půda a vodní plochy. Do zatěžujících ploch jsou řazeny parcely orné půdy, zastavěné a ostatní plochy (vše dle KN). Koeficient ekologické stability byl aktualizován k datu 31. 12. 2011 (dle metodiky ČSÚ).

Chráněná území (schéma č. 15)

Indikátor je váženým součtem jednotlivých druhů chráněných území v obci. U národních parků, lokalit výskytu zvláště chráněných druhů a evropsky významných lokalit je uvažován prostý výskyt (resp. počet) jevů v obci, u ptačích oblastí, přírodních parků a CHKO je sledován podíl jimi pokrytého území obce na celkové výměře obce.

Jednotlivé kategorie chráněných území byly v součtu váženy takto:

národní park -> výskyt jevu * 1;

LVZCHD a EVL -> výskyt, resp. počet jevů * 1/2;

ptačí oblast -> dotčená část obce * 1/2;

přírodní park a CHKO -> dotčená část obce * 1/3.

Indikátor nabývá pouze nulové nebo kladné hodnoty – (0 až 2,39), a postihuje hodnotu území z hlediska ochrany přírody a krajiny.

Podíl orné půdy ze zemědělské půdy (schéma č. 19)

Ukazatel reflektuje využívání zemědělského půdního fondu jako jednoho z klíčových neobnovitelných zdrojů. Aktualizovaná data byla hodnocena ve škále -2 až +2 body dle Gaussova rozdělení.

Staré ekologické zátěže (schéma č. 32)

Indikátor byl vypočten jako podíl odmocniny počtu starých zátěží v obci a výměry obce (v km²), přičemž výsledek byl doplněn záporným znaménkem. Nabývá tedy hodnot od 0 do -0,86. Tato nižší váha indikátoru oproti ostatním sice nemusí přesně reflektovat skutečnou míru kontaminace území, ale odpovídá kvalitě dostupných dat o zátěžích, sledovaných jen z hlediska výskytu, bez rozlišení závažnosti. Aktualizovaná data byla hodnocena ve škále -2 až +2 body.

B.2.2. Hodnocení stavu územních podmínek pro udržitelný rozvoj území

Na základě popsané metody v kap. B.2.1 jsou výsledky SWOT analýz za jednotlivé pilíře URÚ Jihomoravského kraje jsou následující:

<i>environmentální pilíř</i>	
<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Značné zásoby podzemních vod vázané především na kvartérní sedimenty Dolnomoravského úvalu a horniny Moravského krasu, vymezení a ochrana území pro akumulaci povrchových vod	Zvýšená zranitelnost podzemní vody hydrologických rajonů, vázaných především na kvartérní uloženiny na dolních tocích řek a na neogén Vyškovské brány
Vymezení stanovených záplavových území, realizace ochranných opatření	Vysoký podíl zornění zemědělské půdy, poškození a degradace půd, snížená přirozená retenční schopnost krajiny, nedostatek ekostabilizačních prvků v zemědělské krajině
Převážně nízká míra znečištění ovzduší a hlukové zátěže, emise na jednoho obyvatele výrazně pod průměrem ČR,	Nedostatečná zabezpečenost ochrany měst a obcí před povodněmi, dlouhodobě pokračující urbanizace záplavových území
Výrazná pestrost zastoupení přírodních a krajinných hodnot republikového i mezinárodního významu, unikátnost území v širším prostoru soutoku Moravy a Dyje a navazujícím území Lednicko-valtického areálu, Pavlovských vrchů a Moravského krasu, rozsáhlá síť přírodních parků	Překračován emisní strop pro oxidy dusíku, na velké části území překračovány imisní limity denních koncentrací částic PM10 a pro benzo(a)pyren
Výrazná různorodost charakteru a zřetelná rázovitost krajiny, tradice vinařství a ovocnářství projevující se ve struktuře krajiny a v krajinné scéně	Překračování hygienických limitů hluku v intravilánech některých obcí hlukem z dopravy
Poměrně dobrý zdravotní stav lesů, jejich celkově dosti vysoká ekologická hodnota a značný rekreační význam	Nízké procento obyvatel připojených na kanalizace, Absence odvádění a likvidace odpadních vod v obcích s EO do 2000
Území s příznivými přírodními podmínkami pro akumulaci povrchových vod (LAPV)	

<i>environmentální pilíř</i>	
<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Snížení znečištění ovzduší v sídlech opatřeními v dopravě	Vysoké riziko znečištění podzemních vod v rajonu 2230 Vyškovská brána

<i>environmentální pilíř</i>	
<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Snížení hlukové zátěže chráněného venkovního prostoru v sídlech opatřeními v dopravě	Dojde k fragmentaci lužních lesů a přirozených úseků vodních toků výstavbou průplavního spojení D-O-L a VRT a trasy obchvatu Břeclavi.
Pro celé území kraje jednotně, metodicky správně zpracované vymezení regionální a nadregionální úrovně ÚSES	Realizace záměrů, zejména ve sféře dopravní a technické infrastruktury, u kterých dochází k významnému střetu s veřejným zájmem ochrany přírody a krajiny
Výraznější uplatňování protierozní ochrany zemědělské půdy, spojené s ekologicky příznivými vegetačními opatření	Přetrvávání příliš intenzivní zemědělské výroby, zachování výrazně agrárního charakteru krajiny snížením s nízkou biologickou rozmanitostí
Zavádění integrovaných přepravních systémů pro osobní dopravu s vyšším uplatněním železnice ke snížení ekologické zátěže území	Snížování hodnot krajinného rázu výstavbou ve volné krajině, zábory kvalitní půdy pro výstavbu
	Ohrožení a možnost znečištění podzemních vod vodního zdroje Bzenec připravovanou těžbou šterkopísků v Ostrožské Nové Vsi (Zlínský kraj)

<i>ekonomický pilíř</i>	
<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Rozvinutá a odvětvově pestrá ekonomická základna, posilovaná exponovanou polohou kraje při hranici s Rakouskem a Slovenskem	Trend prostorové koncentrace ekonomických příležitostí do větších městských center, slabší ekonomická základna vybraných měst a obcí v zázemí Brna, nižší míra pracovní autonomie mikroregionů v zázemí Brna
Poloha na hlavních evropských a republikových silničních a železničních dopravních tazích	Nižší míra podnikatelských aktivit a vysoká nezaměstnanost v řadě obcí v jihozápadní a jihovýchodní části kraje
Dobrá vybavenost území technickou infrastrukturou (vydatné zdroje vody, pokrytí území distribučními sítěmi elektřiny a plynu)	Přetrvávající periferní ekonomická a dopravní pozice Znojemska způsobená mj. nevyhovující úrovní nadřazené silniční sítě a nepříznivou konstelací železničních tratí
Pestrá nabídka pro rozmanité formy cestovního ruchu, přítomnost veletržního a kongresového centra v Brně, tradice vinařství a vinařské turistiky, atraktivní, tematicky specifické památky, Baťův kanál	Nevyhovující stavební a dopravně technický stav naprosté většiny úseků silnic II. a III. tř.
Nadprůměrné fyzicko-geografické předpoklady k rozvoji produkční funkce zemědělství (nadprůměrná úroveň přirozené úrodnosti zemědělských půd ve vybraných částech kraje)	Velké rozdíly v kvalifikačním a vzdělanostním potenciálu ekonomicky aktivní populace omezující příchod některých typů investic do periferních či zaostávajících částí kraje

<i>ekonomický pilíř</i>	
<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Přítomnost ekonomicky silného metropolitního regionu Brna vykazujícího silně nadregionální význam	Nižší počet bytů na obyvatele, nerovnoměrná intenzita bytové výstavby v rámci kraje (velmi nízká v SO ORP Hodonín), nižší intenzita bytové výstavby v menších obcích, negativní dopady suburbanizačních procesů
Relativně vysoká intenzita bytové výstavby na většině území kraje (zejména v zázemí Brna)	

<i>ekonomický pilíř</i>	
<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Využití brownfields pro rozvoj ekonomiky kraje.	Přetrvávající koncentrace ekonomiky do větších měst, na krajské úrovni pak do brněnského metropolitního areálu – územní polarizace krajské ekonomiky
Předpoklady posílení větve VI b TEMMK sítě TEN-T průplavním spojením D-O-L s návaznostmi na Dunajskou vodní cestu, přístavy v Baltském a Severním moři a na evropské logistické přepravní řetězce	Další zaostávání ekonomické základny Znojemska
Založení funkčního systému veřejné logistiky s přesahem na Slovensko a Rakousko	Časové posuny v přípravě a realizaci navrhovaných staveb a sledované přestavby silniční a železniční sítě
Zlepšení dostupnosti dopravně odlehlejších oblastí, zvýšení atraktivity pro jejich ekonomický rozvoj	Ohrožení realizace průplavního spojení D-O-L pro zásadní střety s ochranou přírody a krajiny

<i>sociální pilíř</i>	
<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Přírůstek obyvatelstva po roce 1991 v okolí Brna (zejména SO ORP Kuřim, Šlapanice)	Úbytek obyvatelstva v Brně a na Hodonínsku (nejvíce v SO ORP Veselí nad Moravou), nerovnoměrný populační vývoj v rámci kraje, nepříznivá věková struktura obyvatelstva, zejména v krajském městě a ve vybraných malých obcích kraje
Relativně dobrá vybavenost školou a poštou na většině území kraje, velmi dobrá vybavenost v SO ORP Břeclav	Nižší úroveň občanské vybavenosti v SO ORP Tišnov, Moravský Krumlov, Znojmo a Boskovice

<i>sociální pilíř</i>	
<i>silné stránky</i>	<i>slabé stránky</i>
Malá rozdrobenost sídel, vyšší průměrná velikost jednoho sídla jako dobrý předpoklad pro vyšší efektivitu občanské vybavenosti a dopravní obslužnosti	Nerovnoměrnost prostorového rozložení jednotlivých velikostních kategorií obcí a sídel, vyšší podíl malých obcí na severu a západě kraje
Vysoký podíl rodáků v obcích JMK, zejména v jižní a jihovýchodní části kraje	Nepříznivá dopravní dostupnost Znojemska (západní část), Rosic (severní část), Tišnovska (střední a západní část), Boskovicka a Blanenska (východní část), Hustopečí (SV část), Kyjova (východní část), Veselí nad Moravou (východní část)

<i>sociální pilíř</i>	
<i>příležitosti</i>	<i>hrozby</i>
Zkvalitnění a zlepšení dopravní dostupnosti především odlehlejších oblastí, zvýšení atraktivity pro jejich možný ekonomický rozvoj a sociální stabilitu	Pokračující koncentrace obyvatelstva do zázemí krajského města na úkor ostatních částí kraje, postupný úbytek obyvatel v okrajových částech kraje
Zvyšování migrační atraktivity Brna v důsledku růstu ekonomického potenciálu zejména krajského města	Prohlubování rozdílů v bytové výstavbě v rámci jednotlivých částí kraje
Stabilizace vybraných menších obcí prostřednictvím migrace specifických skupin obyvatel z měst	Pokračující depopulační tendence v okrajových částech kraje
	Negativní sociální dopady intenzivních suburbanizačních procesů v zázemí Brna (vznik segregovaných enkláv, oddělených obecních komunit)

Výsledky dílčích SWOT analýz pilířů Jihomoravského kraje potvrzují následující:

- Velká část příležitostí z hlediska ekonomického (další výstavba průmyslových zón, realizace Dunajské větve D-O-L, zlepšení dopravní dostupnosti okrajových částí kraje) jsou také příležitostmi sociálními (zvýšení nabídky pracovních míst, dopravní zpřístupnění a zatraktivnění sociálně slabších území kraje), zatímco pro environmentální pilíř patří mezi hrozby. Toto spolupůsobení je prostorově omezené, netýká se celého území kraje.
- Některé faktory a procesy působící jako hrozby pro environmentální pilíř (např. suburbanizační procesy vyvolávající zábery půdy a dopravní zatížení) jsou současně i riziky pro sociální soudržnost (suburbanizace jako proces převrstvující původní sociální skladbu příměstských obcí či jako proces posilující územní polarizaci populačního vývoje v krajském měřítku).
- Výrazně příznivý vliv dopravy na stabilitu a posílení ekonomického a částečně sociálního pilíře ohrožuje celá řada nejasností (např. zpochybnění dlouhodobě stabilizovaného koridoru rychlostní silnice R55 v úseku Rohatec – Napajedla z důvodu ohrožení ptačí oblastí Bzenecká

Doubrava – Strážnické Pomoraví, nevyjasněnost vedení koridoru rychlostní silnice R43 Brno – hranice Pardubického kraje a vedení JZ tangenty u Brna, nevyjasněnost koncepce jižního propojení dálnic a rychlostních silnic v nejzatíženějších směrech D1 – R52 – D2, zpoždění přestavby železničního uzlu Brno, odklad modernizace propojení Brno – Přerov s návazností na II. a III. tranzitní železniční koridor s vazbou na případné dálkové a mezinárodní propojení Brno – Přerov – Zlín, případně dále na Slovensko / Púchov, a propojení Vídeň – Brno – Varšava, koncepčně nestabilizované napojení jižního úseku řeky Moravy na Dunaj apod.).

- Dobré zajištění území kraje technickou infrastrukturou (zásobováním vodou, elektřinou a plynem, postupující vybaveností obcí kanalizací a ČOV) a nakládání s odpady jsou silnými stránkami pro všechny tři pilíře udržitelného rozvoje území kraje, tj. pro pilíř ekonomický, sociální i environmentální.
- Silnou stránkou environmentálního pilíře na území kraje je výrazná pestrost zastoupených přírodních a krajinných hodnot republikového i mezinárodního významu (NP Podyjí, CHKO Bílé Karpaty, Moravský kras a Pálava, BR Dolní Morava a Bílé Karpaty, unikátnost území v širším prostoru soutoku Moravy a Dyje a v navazujícím území Lednicko-valtického areálu a Pavlovských vrchů, rozsáhlá síť přírodních parků, výrazná různorodost charakteru a zřetelná rázovitost krajiny, tradice vinařství projevující se ve struktuře krajiny i v krajinné scéně apod.), které pozitivně spolupůsobí na pilíř sociální (kvalitu životního prostředí, nabídku poznávacích a rekreačních aktivit) i ekonomický (rozvoj cestovního ruchu a terciární ekonomiky). Zvyšování návštěvnosti chráněných území je však pro environmentální pilíř riziko.
- Vysoký podíl kvalitního ZPF na území kraje je jednou ze silných stránek ekonomického pilíře, způsob nakládání s ním je však slabou stránkou environmentálního pilíře (vysoké procento zornění, poškozování a degradace kvality půd, snížení retenční schopnosti krajiny).
- Určitá rizika sociální (pokračující úbytek obyvatelstva v okrajových částech kraje, případně jejich odliv z těchto území) jsou zároveň i riziky ekonomickými (nedostatek pracovních sil v území, případně odliv kvalifikované pracovní síly).

Na základě vyhodnocení lze definovat

Z vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek pro udržitelný rozvoj území vyplývají následující silné stránky a příležitosti:

Výrazná pestrost přírodních a krajinných hodnot

Území Jihomoravského kraje charakterizují značné zastoupení výjimečně kvalitních území přírody a krajiny republikového a mezinárodního významu a výrazná různorodost a rázovitost krajiny, obohacená v jižní části kraje činnostmi vinařství. Kvalitní přírodní a krajinné hodnoty zvyšují atraktivitu života obyvatel na území kraje, umožňují intenzivní rekreační a turistické využívání území a významně přispívají k vyšší návštěvnosti kraje a k rozvoji terciární sféry jeho ekonomiky.

Výhodné podmínky pro rozvoj ekonomiky

Výhodné podmínky pro rozvoj ekonomiky Jihomoravského kraje dokládá vlastní rozvinutá a odvětvově pestrá ekonomická základna (včetně zemědělství a vinařství), významně posilovaná polohou kraje na hlavních republikových a evropských dopravních tazích. Výhodné podmínky podporuje též dobrá vybavenost území technickou infrastrukturou (vydatné zdroje vody, pokrytí území distribučními sítěmi elektřiny a plynu), i pestrá nabídka pro rozmanité formy cestovního ruchu, která se rozšiřuje. Město Brno je významným tradičním centrem vysokého školství s rozvíjející se vazbou na průmyslovou a technologickou praxi (propojení vědy a výzkumu s praxí).

Dotváření prostorové a funkční struktury krajiny

Především v těch oblastech Jihomoravského kraje, které jsou dotčeny útlumem zemědělské výroby, a v oblastech se zvýšenou potřebou ochrany zemědělského půdního fondu, je příležitostí uplatňování

různorodých krajinotvorných opatření určených ke snižování rizika ohrožení půd a sídel před vlivy erozí a povodní a zároveň podstatně přispívajících i ke zvýšení estetické atraktivity zemědělské krajiny. Dobrým předpokladem rozvoje je existence cyklotras a jejich koncepčních záměrů.

Posílení ekonomického rozvoje kraje

Další rozvoj hospodářství Jihomoravského kraje bude bezesporu i nadále založen na silné pozici Brna jako centra pokročilých výrob a služeb. Z hlediska dalšího prostorového rozvoje ekonomiky je nutné rozvíjet dvě linie spočívající jednak v podpoře možného přenosu pozitivních efektů vývoje brněnské ekonomiky i do ostatních částí kraje a jednak v rozvíjení vlastních polohových a hospodářských podmínek vhodných vyrovnávacích center. Centrem s vlastním polohovým potenciálem je zejména Břeclav na křížení významných stávajících i plánovaných mezinárodních dopravních tras v těsném sousedství s Rakouskem i Slovenskem.

Vytvoření koncepčního nástroje ochrany přírody

využít příležitosti zakotvit mezi koncepčními dokumenty JMK vymezení nadregionálního a regionálního ÚSES, jako podkladu pro prosazení, koordinování a upřesňování koncepce na místní úrovni. Jasně definovaná nadřazená koncepce ÚSES poskytne pevný rámec pro následné vytvoření koncepce místního (lokálního) ÚSES na úrovních jednotlivých ORP. Následná realizace nebo hájení existujících skladebných částí, posílí zachování nutné biologické rozmanitosti území a přispěje k vyšší kvalitě přírodního prostředí.

B.2.3. Vymezení a pojmenování oblastí se shodnými územními podmínkami pro udržitelný rozvoj území, určení příčin nevyváženosti v území

Grafické vyjádření územního rozložení vyváženosti vztahu územních podmínek pro zajištění URÚ Jihomoravského kraje bylo sestaveno z výsledků analýz obsažených ve schématech č. 68 až 70 pro jednotlivé pilíře URÚ kraje jejich sloučením a příslušným ohodnocením.

Úroveň vyváženost vztahu územních podmínek pro zajištění URÚ v obcích byla rozčleněna do pěti stupňů: dobrá, vyhovující, průměrná, podprůměrná a nevyhovující podle výsledné pozice obce po součtu všech tří analýz silných (+) / slabých (–) stránek územních podmínek obce pro zajištění jednotlivých pilířů URÚ.

Územní rozložení jednotlivých stupňů vyváženosti vztahu územních podmínek pro zajištění URÚ Jihomoravského kraje je znázorněno ve schématu č. 71 Souhrnné hodnocení pilířů udržitelného rozvoje území.

Obce s převahou dobrých podmínek pro příznivé životní prostředí

Obce s převahou dobrých podmínek pro příznivé životní prostředí se nacházejí zejména v jihozápadní až severozápadní části území (v největší míře na území ORP Tišnov a Ivančice, významněji též v částech území ORP Boskovice, Kuřim, Rosice, Moravský Krumlov a Znojmo), na území Drahanské vrchoviny severně až severovýchodně od Brna (zejm. na území ORP Blansko, zčásti i v území ORP Boskovice, Vyškov, Šlapanice a Kuřim), v oblastech Ždánického lesa (pomezí ORP Slavkov u Brna, Bučovice a Kyjov), vátých písků (části území ORP Kyjov a Hodonín) a Mikulovské vrchoviny (zejm. na území ORP Mikulov) a v jihovýchodním cípu kraje v oblasti Bílých Karpat (v rámci ORP Veselí nad Moravou). Naopak nepříznivé až velmi nepříznivé podmínky se projevují jihovýchodně od Brna především v jižní až jihovýchodní části kraje, nejvýrazněji v území Pohořelice, Židlochovice, Šlapanice ale též na části území řady dalších ORP. Územní rozložení těchto ukazatelů potvrzuje zvláště negativní vlivy intenzivního zemědělství (tím i nízké lesnatosti území) na ekologickou stabilitu území a na možnosti zajištění jeho příznivého životního prostředí. Na negativním hodnocení environmentálního pilíře se též podílí fakt, že při vyhodnocení imisního zatížení území kraje (schéma č. 10) nebyla na území celého Jihomoravského kraje vymezena I. třída čistoty ovzduší (z pěti klasifikací). K nejvíce zatíženým územím patří zejména oblasti podél stávajících nadřazených dopravních tahů.

Obce s převahou dobrých podmínek pro hospodářský pilíř

Obce s převahou dobrých podmínek pro hospodářský rozvoj se nalézají zejména v prostoru Brněnské aglomerace, v území ostatních hlavních center osídlení kraje a v území podél dálničních a hlavních silničních tahů. Zjednodušeně platí, že prostorové rozložení dobrých podmínek pro hospodářský rozvoj kopíruje částečně rozložení nevyhovujících až špatných podmínek pro příznivé životní prostředí na území kraje. V dobrých hospodářských podmínkách kraje se odráží význam obcí, coby pracovních center dílčích regionů.

Obce s převahou dobrých územních podmínek pro soudržnost společenství obyvatel (sociální pilíř)

Obce s převahou dobrých územních podmínek pro soudržnost společenství obyvatel se rozkládají především v prostoru Brněnské aglomerace a v území s dobrou dopravní dostupností. V tomto ohledu jsou si územní rozložení dobrých podmínek pro ekonomický rozvoj i pro soudržnost společenství obyvatel velmi blízké.

Území s nejvíce příznivými podmínkami udržitelného rozvoje

Brněnsko

Příznivé podmínky ve všech třech pilířích UR byly identifikovány v několika územích. Nejkompaktnější území s příznivými podmínkami pro udržitelný rozvoj se nachází v blízkosti krajského města. Jedná se o území severně a severovýchodně od Brna obepínající město v pásu od Svinošic a Šebrova-Kateřiny až po Sívce, Pozořice, Olšany a Račice-Pístovice. Šíře pásu je vymezena obcemi Kanice a zasahuje až po Senetářov. Další území s příznivými podmínkami jsou – západně od Boskovic v území mezi Býkovicemi a Kunštátem a Drnovicemi a Černovicemi, v Tišnově a severně od Tišnova až po Lomnici, a v několika dalších obcích v severní části kraje, např. v Benešově, Doubravníku. Jedná se o území, které se v posledních letech stalo objektem zájmu především mladších lidí s vyšším vzděláním (zvláště v návaznosti na město Brno), kteří zde hledají bydlení v přírodně atraktivním území s převahou lesů a s dobrou dopravní dostupností hlavních sídelních center Brna, Boskovic, Tišnova.

Lokální sídelní centra

Příznivé podmínky ve dvou pilířích – pilíři sociálním a životního prostředí nebo pilíři pro hospodářský rozvoj v kombinaci s vysokou kvalitou životního prostředí nebo vysokou sociální soudržností, se nacházejí v převážné části kraje. Tuto charakteristiku naplňuje kromě města Brna většina významných sídelních center – města Kuřim, Blansko, Skalice nad Svitavou, Vyškov, Bučovice, Hustopeče, Hodonín, Břeclav, Mikulov, Znojmo, Moravský Krumlov,...

Jedná se převážně o území založená na dobré vzájemné dopravní dostupnosti a hustotě osídlení, umožňující vyšší pracovní mobilitu obyvatel kraje. Tyto dobré podmínky jsou základním předpokladem pro rozvoj ekonomických aktivit, které návazně utvářejí a podporují širší nabídku pracovních příležitostí. Populační velikost těchto sídel zpravidla koresponduje s vyšším rozsahem a standardem občanské vybavenosti, zvláště veřejné. Většina uvedených měst dosahuje vysokých hodnot z hlediska podmínek pro příznivé životní prostředí díky kvalitnímu přírodnímu zázemí.

V menší míře se obce s příznivými podmínkami pro udržitelný rozvoj nacházejí v jižní části kraje, a to jižně a jihozápadně od Brna – např. Blučina, Židlochovice, Ivančice a okolí; dále obce v pásu mezi Heršpicemi a Horními Bojanovicemi včetně Kobylí a Čejče; dále obce v jihovýchodní, jižní a jihozápadní části kraje – Vracov, Strážnice, Velké Bílovice, Hlohovec, Horní Věstonice a obce navazující na město Znojmo, např. Suchohrdly, Mašovice, Nový Šaldorf. Jedná se o území dlouhodobě stabilizované, orientované na intenzivní zemědělskou výrobu, vinařství s dobrou dopravní dostupností hlavních sídelních center těchto částí kraje – Veselí nad Moravou, Břeclavi, Mikulova a Znojma.

Území s méně příznivými podmínkami udržitelného rozvoje

Kategorie hodnocení, kdy jsou jako nevyhovující vymezeny dva pilíře, převažuje v obcích, které jsou soustředěny v okrajových částech kraje na Letovicku, Boskovicku, ve východní části Blanenska, na Vyškovsku (s výjimkou Vyškova a okolí), dále v území mezi Dražovicemi a Ivanovicemi na Hané. Toto území se vykazuje převážně nepříznivými podmínkami pro soudržnost obyvatel a trvale horšími rozvojovými předpoklady. Možností pro posílení soudržnosti obyvatelstva a pro posílení hospodářského rozvoje v tomto území je vytváření podmínek pro rozvoj místních aktivit v cestovním ruchu založeném na pobytu v příznivém přírodním a životním prostředí.

Nevyhovující dva pilíře byly vymezeny na Kyjovsku (s výjimkou Kyjova), Hodonínsku (s výjimkou Hodonína a ke státní hranici přilehlých obcí), ve Veselí nad Moravou a Horňácku, v území od Pohořelic přes Pouzdřany, Šakvice až po hranice s Rakouskem, Znojemsko (s výjimkou Znojma), které zaujímá nejrozsáhlejší území této kategorie, se vykazuje převážně nepříznivými podmínkami pro hospodářství a nepříznivými podmínkami pro soudržnost obyvatel spojenými i s větší migrační fluktuací. Jedná se o území s jedním výrazným centrem s relativně dalekou dostupností z okrajových částech jihozápadní části kraje. Území má se silnou zemědělskou tradicí, a vysoký potenciálem rekreačního využití, které bývá většinou jednou z příčin slabého rozvoje hospodářského pilíře. Dle podílu rodáků na celkovém počtu obyvatel patří právě Znojemsko, spolu s okolím Brna k regionům s nejnižším podílem rodáků na počtu obyvatel.

Možností pro posílení soudržnosti obyvatelstva a pro posílení hospodářského rozvoje v tomto území je vytváření podmínek pro zlepšení dopravního napojení území a s tím spojené zlepšení podmínek pro podnikání, dále rozvoj aktivit v cestovním ruchu založeném na možnosti rekreace a turistického ruchu v příznivém přírodním prostředí (Vranovská přehrada, Přírodní park Podyjí, Novomlýnské nádrže, využití atraktivit navazujícího Rakouska), zlepšování podmínek pro rozvoj místních aktivit (vinařství). Nevyhovující dva pilíře s nepříznivými podmínkami pro hospodářství a pro životní prostředí byly vymezeny v jihozápadě od Brna zahrnující Pohořelice a sídla od Bratčic po Olbramovice. Jednou z možností podpořit posílení hospodářského rozvoje v tomto území je rozvoj koncepce dobré dopravní dostupnosti města Brna.

Území s nepříznivými podmínkami udržitelného rozvoje

Území s nejhoršími podmínkami pro udržitelný rozvoj, kdy jsou nevyhovující všechny pilíře udržitelného rozvoje, se nacházejí v okrajových polohách kraje, a to na Letovicku v návaznosti na Pardubický kraj, na Vyškovsku a východně od Bučovic a Kyjova v návaznosti na Zlínský kraj. Nejrozsáhlejší území této kategorie v rámci kraje zaujímají sídla na Znojemsku. Možností pro posílení hospodářského rozvoje a zlepšení soudržnosti obyvatel, hospodářského rozvoje a životního prostředí v tomto území je z velké míry závislá na rozvoji města Znojma.

Porovnání hodnocení stavu územních podmínek pro udržitelný rozvoj území jednotlivých obcí v územně analytických podkladech kraje a obcí s rozšířenou působností, zjištění příčin

Potvrzení výrazného vlivu města Brna a jeho aglomerace lze vysledovat jak v hodnocení ÚAP ORP, tak ÚAP JMK.

Srovnání hodnocení stavu územních podmínek pro udržitelný rozvoj území jednotlivých obcí v územně analytických podkladech kraje a obcí s rozšířenou působností vykazuje relativně výrazné rozdíly zejména ve srovnání ORP Znojmo. Vyhodnocení vyváženosti vztahů územních podmínek pro příznivé životní prostředí, hospodářství a soudržnost obyvatel zpracovaných v rámci 2. úplné aktualizace SO ORP Znojmo vyhodnotilo u převážné části obcí jako vyhovující všechny pilíře, případně pouze jeden z pilířů. Vyhodnocení zpracované v rámci ÚAP JMK vymezuje jako nevyhovující dva pilíře, a to převážně sociální a hospodářský.

Vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek pro udržitelný rozvoj provedené za kraj a za obce s rozšířenou působností je pro srovnání znázorněno v posledních dvou kartogramech grafické přílohy ve stejné barevné škále. Rozdíly v hodnocení stavu územních podmínek obcí jsou dány užitím různých metod a zvolených kritérií hodnotitelů a relativností hodnocení (z celokrajského pohledu, z pohledu uvnitř ORP).

kód	obec	sociální hospodářský environmentální	zařazení dle metodiky MMR
581291	Adamov	+++	1
586030	Archlebov	--+	3a
582794	Babice nad Svitavou	+++	1
582808	Babice u Rosic	+-	2c
593729	Bantice	+++	1
584304	Bavory	+++	1
581313	Bedřichov	+-	2b
593737	Běhařovice	---	4
581321	Běleč	--+	3a
581330	Benešov	+++	1
593745	Bezkov	+-	2b
582824	Bílovice nad Svitavou	+++	1
582832	Biskoupky	--+	3a
593753	Bítov	+-	2a
593761	Blanné	---	4
581283	Blansko	+-	2a
586048	Blatnice pod Svatým Antonínkem	+-	3c
586056	Blatnička	+-	2b
582841	Blažovice	+-	2c
593770	Blížkovice	+-	3c
582859	Blučina	+++	1
592897	Bohaté Málkovice	---	4
592901	Bohdalice-Pavlovice	+-	2c
593788	Bohutice	--+	3a
593796	Bojanovice	--+	3a
584321	Boleradice	+++	1
595314	Borač	+-	2b

kód	obec	sociální hospodářský environmentální	zařazení dle metodiky MMR
584339	Borkovany	+-	3c
593800	Borotice	+-	2b
581356	Borotín	--+	3a
595331	Borovník	+-	3c
584347	Bořetice	-+-	3b
581364	Bořitov	+-	2c
581372	Boskovice	-+-	3b
593818	Boskovštejn	--+	3a
592919	Bošovice	+++	1
593826	Božice	--+	3a
582875	Braníškov	+++	1
593834	Braníšovice	+-	2c
592927	Brankovice	+++	1
582883	Bratčice	+-	3c
582786	Brno	-+-	2a
584355	Brod nad Dyjí	-+-	2a
581381	Brťov-Jeneč	-+-	2a
581402	Brumov	+++	1
584363	Brumovice	-+-	2a
584291	Břeclav	-+-	2a
584371	Březí	+-	2b
592935	Březina	+++	1
582891	Březina (dříve okres Tišnov)	+++	1
581429	Březina (dříve okres Blansko)	+++	1
593842	Břežany	---	4
592943	Bučovice	+-	2c
586072	Bukovany	+-	3c

<i>kód</i>	<i>obec</i>	<i>sociální hospodářský environmentální</i>	<i>zařazení dle metodiky MMR</i>
581437	Bukovice	---+	3a
581445	Bukovina	+++	1
581453	Bukovinka	+++	1
584380	Bulhary	---+	3a
581461	Býkovice	+++	1
586081	Bzenec	---+	2a
581470	Cetkovice	---+	3c
593851	Citonice	+++	1
554162	Crhov	---+	2b
593869	Ctidružice	---	4
550272	Cvrčovice	++-	2c
582913	Čebín	++-	2c
586099	Čejč	+++	1
586102	Čejkovice	---+	2a
593877	Čejkovice	---+	3a
586111	Čeložnice	---+	3a
593885	Čermákovice	---+	2a
581496	Černá Hora	---+	2a
593893	Černín	---+	3a
581500	Černovice	+++	1
595446	Černvír	---+	3a
582921	Česká	++-	2c
582930	Čučice	---+	3a
586129	Dambořice	+++	1
593907	Damnice	---	4
582948	Deblín	+++	1
581518	Deštná	---+	3a
592978	Dětkovice	---	4
584401	Diváky	---+	2b
581526	Dlouhá Lhota	---+	3a
593923	Dobelice	---+	3a
584410	Dobré Pole	---+	2b

<i>kód</i>	<i>obec</i>	<i>sociální hospodářský environmentální</i>	<i>zařazení dle metodiky MMR</i>
592986	Dobročkovice	---	4
593931	Dobřínsko	---+	3c
546941	Dobšice	---+	2b
593958	Dolenice	---	4
586137	Dolní Bojanovice	---+	3c
593966	Dolní Dubňany	---+	3c
584428	Dolní Dunajovice	---+	2a
582956	Dolní Kounice	---+	2b
595527	Dolní Loučky	---+	2b
584436	Dolní Věstonice	---+	2a
586145	Domanín	---+	3c
582964	Domašov	++-	2c
581542	Doubravice nad Svitavou	+++	1
595551	Doubravník	+++	1
595560	Drahonín	---+	3a
582972	Drásov	++-	2c
592994	Dražovice	---+	3c
586153	Dražůvky	---+	3a
584444	Drnholec	---+	2a
581551	Drnovice	+++	1
593001	Drnovice	---+	3c
593010	Dryšice	++-	2c
586161	Dubňany	---	4
593974	Dyjákovice	---	4
593982	Dyjákovičky	++-	2c
593991	Dyje	---	4
594008	Džbánice	---	4
594016	Grešlové Mýto	---+	3b
593028	Habrovany	++-	2c
581569	Habrůvka	---+	2b
582999	Hajany	++-	2c

kód	obec	sociální hospodářský environmentální	zařazení dle metodiky MMR
594024	Havraníky	--+	3a
583014	Heroltice	+ - +	2b
550213	Heršpice	+++	1
594032	Havlík	+ - -	3c
583022	Hlína	+ - +	2b
584452	Hlohovec	+++	1
593036	Hlubočany	+ - -	3c
581577	Hluboké Dvory	- + +	2a
594041	Hluboké Mašůvky	+ - +	2b
594059	Hnanice	+ - +	2b
593044	Hodějvice	+ + -	2c
594067	Hodonice	+++	1
581593	Hodonín	- + +	2a
586021	Hodonín	- + +	2a
583031	Holasice	+ + -	2c
581615	Holštejn	+++	1
550825	Holubice	+ + -	2c
584461	Horní Bojanovice	+++	1
594075	Horní Břečkov	--+	3a
594083	Horní Dubňany	---	4
594091	Horní Dunajovice	--+	3a
594105	Horní Kounice	--+	3a
595667	Horní Loučky	--+	3a
581631	Horní Poříčí	--+	3a
513695	Horní Smržov	+ - +	2b
584479	Horní Věstonice	+++	1
583057	Hostěnice	+++	1
594113	Hostěradice	+ - +	2b
593052	Hostěrádky-Rešov	+ - -	3c
594121	Hostim	- + +	2a
593061	Hoštice-Heroltice	---	4
586170	Hovorany	--+	3a

kód	obec	sociální hospodářský environmentální	zařazení dle metodiky MMR
594130	Hrabětice	--+	3a
583065	Hradčany	+ + -	2c
594148	Hrádek	--+	3a
586188	Hroznová Lhota	--+	3a
586196	Hrubá Vrbka	--+	3a
584487	Hrušky	+ + -	2c
593079	Hrušky	+ - -	3c
594156	Hrušovany nad Jevišovkou	- + -	3b
583081	Hrušovany u Brna	+ + -	2c
584495	Hustopeče	- + +	2a
593087	Hvězdlice	- + +	2a
583090	Hvozdec	+ + -	2c
586200	Hýslý	--+	3a
581534	Chrudichromy	+ - +	2b
583111	Chudčice	+ - +	2b
594164	Chvalatice	--+	3a
593095	Chvalkovice	---	4
594172	Chvalovice	+ + -	2c
584517	Ivaň	- + +	2a
583120	Ivančice	+++	1
593117	Ivanovice na Hané	- + -	3b
581666	Jabloňany	+ - +	2b
594181	Jamolice	+ - +	2b
594199	Jaroslavice	--+	3a
586218	Javorník	+ - +	2b
583154	Javůrek	- + +	2a
581682	Jedovnice	+++	1
594202	Jevišovice	- + -	3b
584525	Jevišovka	--+	3a
594211	Jezeřany-Maršovice	+ - -	3c
593125	Ježkovice	--+	3a

<i>kód</i>	<i>obec</i>	<i>sociální hospodářský environmentální</i>	<i>zařazení dle metodiky MMR</i>
586226	Ježov	---	4
583171	Jinačovice	+++	1
594229	Jiřice u Miroslavi	---	4
550841	Jiřice u Moravských Budějovic	---	4
583189	Jiřkovice	++-	2c
586234	Josefov	+-	3c
594237	Kadov	---	4
595837	Kaly	--+	3a
583197	Kanice	+++	1
586242	Karlín	--+	3a
550256	Kašnice	+-	3c
587907	Katov	+++	1
586251	Kelčany	--+	3a
583201	Ketkovice	--+	3a
584541	Klentnice	++	2a
584550	Klobouky u Brna	+++	1
586269	Kněždub	+-	2b
581721	Kněževes	--+	3a
581739	Knínice u Boskovic	+-	2b
593141	Kobeřice u Brna	+-	2b
584568	Kobylí	+++	1
583219	Kobylnice	++-	2c
593150	Kojátky	+-	2b
593168	Komořany	-+-	3b
594253	Korolupy	--+	3a
581755	Kořenec	+-	2b
586277	Kostelec	+-	3c
584576	Kostice	---	4
581763	Kotvrdovice	-+-	3b
583227	Kovalovice	++-	2c
581771	Kozárov	+++	1

<i>kód</i>	<i>obec</i>	<i>sociální hospodářský environmentální</i>	<i>zařazení dle metodiky MMR</i>
550108	Kozlany	---	4
586285	Kozojídky	+--	3c
593184	Kožušice	---	4
593192	Krásensko	-++	2a
581780	Krasová	+-	2b
583235	Kratochvilka	---	4
594261	Kravsko	--+	3a
581798	Krhov	+-	2b
594270	Krhovice	--+	3a
584584	Krumvíř	+--	3c
593214	Křenovice	+--	3c
584592	Křepice	+--	3c
594288	Křepice	---	4
581801	Křetín	-++	2a
550086	Křidlůvky	--+	3a
593222	Křižanovice	++-	2c
593231	Křižanovice u Vyškova	---	4
595934	Křižínkov	---	4
581810	Křtěnov	+-	2b
581828	Křtiny	+++	1
594296	Kubšice	---	4
593249	Kučerov	---	4
594300	Kuchařovice	+--	3c
581836	Kulířov	--+	3a
581844	Kunčina Ves	-++	2a
581852	Kunice	+++	1
581861	Kuničky	--+	3a
581879	Kunštát	+++	1
583243	Kupařovice	---	4
555282	Kurdějov	++-	2c
583251	Kuřim	++-	2c

kód	obec	sociální hospodářský environmentální	zařazení dle metodiky MMR
595985	Kuřimská Nová Ves	--+	3a
595993	Kuřimské Jestřabí	--+	3a
586293	Kuželov	--+	3a
586307	Kyjov	+++	2a
594318	Kyjovice	--+	3a
586315	Labuty	---	4
558443	Ladná	++-	2c
594326	Lančov	--+	3a
584622	Lanžhot	+++	2b
581887	Lazinov	+++	2a
583260	Lažánky	+++	2b
581909	Lažany	++-	3c
583278	Ledce	++-	3b
584631	Lednice	+++	2a
594334	Lechovice	+++	2a
583286	Lelekovice	+++	1
594342	Lesná	++-	3b
583294	Lesní Hluboké	+++	1
594351	Lesonice	---	4
593257	Letonice	++-	3c
581917	Letovice	++-	3b
581925	Lhota Rapotina	+++	1
581933	Lhota u Lysic	--+	3a
581941	Lhota u Olešnice	--+	3a
586323	Lipov	+++	1
581950	Lipovec	+++	1
581968	Lipůvka	++-	2c
594369	Litobratřice	++-	3c
583308	Litostrov	+++	2a
594377	Loděnice	---	4
581976	Lomnice	+++	1
583316	Lomnička	+++	1

kód	obec	sociální hospodářský environmentální	zařazení dle metodiky MMR
553875	Louka	--+	3a
586331	Louka	---	4
586340	Lovčice	--+	3a
593265	Lovčičky	++-	3c
581992	Lubě	+++	2b
596078	Lubné	--+	3a
594385	Lubnice	++-	3b
531006	Ludíkov	+++	2b
594393	Lukov	+++	2b
583324	Lukovany	+++	2b
593273	Luleč	++-	2c
586358	Lužice	++-	3c
582018	Lysice	+++	1
593281	Lysovice	--+	3a
594407	Mackovice	--+	3a
582026	Makov	--+	3a
582034	Malá Lhota	+++	2a
582042	Malá Roudka	--+	3a
586366	Malá Vrbka	+++	2b
583332	Malešovice	++-	2c
583341	Malhostovice	+++	2b
593290	Malínky	---	4
583359	Maršov	+++	2b
594415	Mašovice	+++	1
594423	Medlice	---	4
583367	Medlov	++-	2c
550141	Medlovice	++-	3c
583375	Mělčany	---	4
583383	Měnín	++-	2c
582069	Míchov	+++	2b
586374	Mikulčice	+++	2b
584649	Mikulov	+++	2a

<i>kód</i>	<i>obec</i>	<i>sociální hospodářský environmentální</i>	<i>zařazení dle metodiky MMR</i>
594431	Mikulovice	+ - +	2b
593320	Milešovice	+ - -	3c
594440	Milíčovice	+ - -	3c
582077	Milonice	- - -	4
593338	Milonice	+ - -	3c
586382	Milotice	+ - +	2b
584657	Milovice	- + +	2a
594458	Miroslav	- + -	3b
594466	Mirotavské Knínice	- - -	4
583391	Modřice	+ + -	2c
583405	Mokrá-Horákov	+ + +	1
594474	Morašice	- - -	4
583413	Moravany	+ + -	2c
586391	Moravany	- - +	3a
584665	Moravská Nová Ves	+ - +	2b
593346	Moravské Málkovice	+ - -	3c
583421	Moravské Bránice	+ + -	2c
583430	Moravské Knínice	+ + -	2c
594482	Moravský Krumlov	- + +	2a
586404	Moravský Písek	+ - +	2b
584673	Moravský Žižkov	+ - -	3c
584681	Morkůvky	+ - -	3c
593354	Mouchnice	- + +	2a
557048	Mouřínov	- - +	3a
583448	Moutnice	+ + -	2c
586412	Mutěnice	+ - -	3c
586421	Násedlovice	+ - -	3c
594512	Našiměřice	- - -	4
583456	Nebovidy	+ + -	2c
596175	Nedvědice	- + +	2a
586439	Nechvalín	+ - +	2b
583464	Nelepeč-Žernůvka	- + +	2a

<i>kód</i>	<i>obec</i>	<i>sociální hospodářský environmentální</i>	<i>zařazení dle metodiky MMR</i>
593371	Němčany	+ + -	2c
582085	Němčice	- - +	3a
583472	Němčičky	+ - -	3c
584703	Němčičky	- + +	2a
594521	Němčičky	- - +	3a
593389	Nemochovice	- + -	3b
593397	Nemojany	+ + -	2c
593401	Nemotice	- - +	3a
586447	Nenkovice	+ - +	2b
583481	Neslovice	+ - -	3c
593419	Nesovice	+ + -	2c
583499	Nesvačilka	- - +	3a
593427	Nevojice	+ + +	1
596191	Níhov	+ - +	2b
584711	Nikolčice	+ - +	2b
593435	Nížkovice	- + -	3b
584720	Nosislav	+ - +	2b
586455	Nová Lhota	- - +	3a
583502	Nová Ves	+ - +	2b
583511	Nové Bránice	+ + +	1
593443	Nové Sady	- - +	3a
584746	Novosedly	- + +	2a
586463	Nový Poddvorov	- - -	4
584754	Nový Přerov	- - -	4
587729	Nový Šaldorf-Sedlešovice	+ + +	1
582107	Nýrov	- - +	3a
582115	Obora	+ - +	2b
583529	Odovice	- - -	4
583537	Ochoz u Brna	+ + +	1
582123	Ochoz u Tišnova	- - +	3a
582131	Okrouhlá	+ - +	2b

kód	obec	sociální hospodářský environmentální	zařazení dle metodiky MMR
594555	Olbramkostel	+ - +	2b
594563	Olbramovice	+ - -	3c
594571	Oleksovice	- - +	3a
582158	Olešnice	- + +	2a
582166	Olomučany	+ + +	1
550132	Olšany	+ + +	1
596302	Olší	+ - +	2b
583545	Omice	+ + -	2c
594580	Onšov	- - +	3a
583553	Opatovice	+ + -	2c
593460	Orlovice	- - -	4
583561	Ořechov	+ + -	2c
582174	Osiky	- - +	3a
583588	Oslavany	+ - +	2b
594598	Oslonovice	- - +	3a
583596	Ostopovice	+ + -	2c
582182	Ostrov u Macochy	- - +	3a
583600	Ostrovačice	+ + -	2c
586471	Ostrovánky	- - +	3a
506699	Otmarov	+ + -	2c
593478	Otnice	+ + -	2c
582191	Pamětice	+ + +	1
584762	Pasohlávky	+ - +	2b
594601	Pavlice	+ - -	3c
584771	Pavlov	- + +	2a
584789	Perná	+ + +	1
596400	Pernštejské Jestřabí	- - +	3a
582204	Petrov	+ - +	2b
586480	Petrov	+ - +	2b
582212	Petrovice	+ + +	1
594610	Petrovice	- - -	4

kód	obec	sociální hospodářský environmentální	zařazení dle metodiky MMR
594628	Plaveč	- - +	3a
550051	Plenkovice	- - +	3a
550795	Podbřežice	+ - -	3c
594636	Podhradí nad Dyjí	- + +	2a
593486	Podivice	- - -	4
584797	Podivín	+ + -	2c
594644	Podmolí	- - +	3a
594652	Podmyče	- - +	3a
583634	Podolí	+ + -	2c
550175	Podomí	+ + +	1
584801	Pohořelice	- + -	3b
549738	Ponětovice	+ + -	2c
584819	Popice	- - +	3a
583651	Popovice	+ + -	2c
583669	Popůvky	+ + +	1
584835	Pouzdřany	- - +	3a
583677	Pozořice	+ + +	1
583685	Prace	+ + -	2c
594679	Práče	+ - +	2b
594687	Pravice	+ - -	3c
583693	Pravlov	+ - +	2b
594695	Prokopov	- - -	4
594709	Prosiměřice	+ - +	2b
582221	Prostřední Poříčí	+ - +	2b
583707	Prštice	+ + +	1
593494	Prusy-Boškůvky	+ - -	3c
586498	Prušánky	+ - -	3c
549746	Předklášteří	- + +	2a
550078	Přeskače	+ + -	2c
584843	Přibice	+ - -	3c
583715	Příbram na Moravě	+ - -	3c
583723	Přibyslavice	+ - +	2b

<i>kód</i>	<i>obec</i>	<i>sociální hospodářský environmentální</i>	<i>zařazení dle metodiky MMR</i>
583731	Přísnovice	++-	2c
584851	Přítluky	--+	3a
593508	Pustiměř	++-	2c
593516	Račice-Pístovice	+++	1
586501	Radějov	+++	2b
583740	Radostice	+++	2b
593524	Radslavice	++-	3c
582239	Rájec-Jestřebí	++-	2c
582247	Ráječko	++-	2c
583758	Rajhrad	++-	2c
583766	Rajhradice	++-	2c
584860	Rakvice	++-	2c
582255	Rašov	--+	3a
593532	Rašovice	++-	2c
586510	Ratíškovice	++-	3c
583774	Rebešovice	++-	2c
594725	Rešice	+++	2b
586528	Rohatec	+++	2b
582263	Rohozec	--+	3a
596582	Rojetín	--+	3a
583782	Rosice	++-	2c
554898	Rostěnice-Zvonovice	++-	2c
513709	Roubanina	+++	2b
593559	Rousínov	++-	2c
583791	Rozdrojovice	+++	1
594733	Rozkoš	--+	3a
582271	Rozseč nad Kunštátem	+++	2b
582280	Rozsíčka	---	4
582298	Rudice	+++	2b
583804	Rudka	+++	1
594741	Rudlice	--+	3a

<i>kód</i>	<i>obec</i>	<i>sociální hospodářský environmentální</i>	<i>zařazení dle metodiky MMR</i>
593567	Ruprechtov	++-	2b
553972	Rybníček	--+	3b
594750	Rybníky	--+	3b
583821	Řícmanice	+++	1
583839	Říčany	++-	2c
549789	Říčky	++-	2c
596698	Říkonín	--+	2a
582310	Sebranice	++-	2c
584878	Sedlec	--+	3a
582328	Senetářov	+++	1
591661	Senorady	--+	3a
583847	Sentice	++-	2b
583855	Silůvky	++-	3c
583863	Sivice	+++	1
594768	Skalice	---	4
582336	Skalice nad Svitavou	++-	2c
545295	Skalička	--+	2a
586536	Skalka	---	4
586544	Skoronice	++-	3c
582344	Skrchov	+++	1
549894	Skryje	--+	2a
594776	Slatina	--+	3a
593583	Slavkov u Brna	--+	3b
582352	Sloup	+++	1
594784	Slup	--+	3a
593591	Snovídky	++-	2b
583880	Sobotovice	--+	3b
586552	Sobůlky	++-	3c
583898	Sokolnice	++-	2c
556963	Spešov	+++	1
594792	Stálky	--+	3a
583901	Stanoviště	+++	1

<i>kód</i>	<i>obec</i>	<i>sociální hospodářský environmentální</i>	<i>zařazení dle metodiky MMR</i>
584894	Starovice	+ + -	2c
584908	Starovičky	+ + -	2c
594806	Starý Petřín	- - +	3a
586561	Starý Poddvorov	+ - +	2b
586579	Stavěšice	- - -	4
594814	Stošikovice na Louce	+ - +	2b
594822	Strachotice	+ - +	2b
584916	Strachotín	+ - +	2b
586587	Strážnice	+ + +	1
586595	Strážovice	+ - -	3c
582379	Strhaře	- - +	3a
583910	Střelice	+ + +	1
594831	Střelice	- - +	3a
593605	Studnice	- - -	4
582620	Stvolová	- - +	3a
582395	Sudice	+ - +	2b
586609	Sudoměřice	+ - -	3c
555231	Suchohrdly	+ + +	1
594849	Suchohrdly u Miroslavi	+ - -	3c
586617	Suchov	- - +	3a
582409	Suchý	+ + +	1
582417	Sulíkov	+ - +	2b
586625	Svatobořice – Místřín	+ - -	3c
583928	Svatoslav	+ - +	2b
586064	Světlá	+ - -	3c
582433	Svinošice	+ + +	1
582441	Svitávka	+ - +	2b
582450	Synalov	+ - +	2b
583936	Syrovice	+ + -	2c
586633	Syrovín	- - +	3a
594865	Šafov	- - -	4

<i>kód</i>	<i>obec</i>	<i>sociální hospodářský environmentální</i>	<i>zařazení dle metodiky MMR</i>
584924	Šakvice	+ - -	3c
594873	Šanov	+ - +	2b
593613	Šaratice	+ + -	2c
586641	Šardice	+ - -	3c
594881	Šatov	+ - +	2b
582468	Šebetov	- - +	3a
582476	Šebrov-Kateřina	+ + +	1
583944	Šerkovice	+ + +	1
584932	Šitbořice	+ + -	2c
583952	Šlapanice	+ + -	2c
582484	Šošůvka	- - +	3a
582492	Štěchov	- + +	2a
583961	Štěpánovice	+ - +	2b
594890	Štítary	- - +	3a
594903	Šumice	- - -	4
594911	Šumná	- + +	2a
593621	Švábenice	+ + -	2c
586650	Tasov	+ - +	2b
582506	Tasovice	- + +	2a
594920	Tasovice	+ - +	2b
594938	Tavíkovice	- - +	3a
583979	Telnice	+ + -	2c
586668	Těmice	+ - -	3c
586676	Terezín	- - -	4
583995	Těšany	+ + -	2c
594946	Těšetice	+ + +	1
583987	Tetčice	+ + +	1
584002	Tišnov	+ + +	1
596892	Tišnovská Nová Ves	+ + +	1
593630	Topolany	- - -	4
584011	Trboušany	+ - -	3c
594954	Trnové Pole	- + -	3b

<i>kód</i>	<i>obec</i>	<i>sociální hospodářský environmentální</i>	<i>zařazení dle metodiky MMR</i>
594962	Troskotovice	+ --	3c
584029	Troubsko	++-	2c
594971	Trstěnice	+ --	3c
593648	Tučapy	- +-	3b
594989	Tulešice	--+	3a
584037	Tvarožná	++-	2c
586684	Tvarožná Lhota	+ -+	2b
594997	Tvořihráz	--+	3a
584941	Tvrdonice	--+	3a
584959	Týnec	+ -+	2b
584967	Uherčice	+ -+	2b
595004	Uherčice	--+	3a
550191	Uhřice	---	4
582531	Uhřice	---	4
586692	Uhřice	+ --	3c
595012	Újezd	--+	3a
534692	Újezd u Boskovic	--+	3a
584045	Újezd u Brna	++-	2c
582557	Újezd u Černé Hory	+++	1
584053	Újezd u Rosic	--+	3a
549908	Újezd u Tišnova	--+	3a
595021	Únanov	+ -+	2b
582565	Unín	+ -+	2b
584061	Unkovice	++-	2c
582573	Úsobrno	- ++	2a
553883	Ústup	--+	3a
584070	Úsuší	+ -+	2b
586706	Vacenovice	+ -+	2b
582581	Valchov	+ -+	2b
584975	Valtice	- ++	2a
595039	Valtřovice	+ -+	2b
582590	Vanovice	---	4

<i>kód</i>	<i>obec</i>	<i>sociální hospodářský environmentální</i>	<i>zařazení dle metodiky MMR</i>
582603	Vavřinec	--+	3a
582611	Vážany	+ -+	2b
593656	Vážany	---	4
593664	Vážany nad Litavou	++-	2c
595047	Vedrovice	+ --	3c
584096	Velatice	++-	2c
530824	Velenov	+ -+	2b
593681	Velešovice	++-	2c
586714	Velká nad Veličkou	--+	3a
584983	Velké Bílovice	+++	1
584991	Velké Hostěrádky	++-	2c
585009	Velké Němčice	++-	2c
582646	Velké Opatovice	---	4
585017	Velké Pavlovice	- ++	2a
545325	Velký Karlov	--+	3a
595055	Vémyslice	--+	3a
586722	Veselí nad Moravou	- +-	3b
586731	Věteřov	--+	3a
595063	Vevčice	--+	3a
584100	Veverská Bítýška	++-	2c
584118	Veverské Knínice	++-	2c
582654	Vilémovice	--+	3a
584126	Viničné Šumice	++-	2c
582662	Vísky	+++	1
595071	Višňové	+++	1
595080	Vítovice	+ --	3c
585025	Vlasatice	---	4
586749	Vlkoš	---	4
586757	Vnorovy	+ --	3c
582671	Voděrády	+ -+	2b
584134	Vohančice	+ -+	2b
584142	Vojkovice	++-	2c

kód	obec	sociální hospodářský environmentální	zařazení dle metodiky MMR
586765	Vracov	+++	1
550019	Vracovice	+-	3c
584151	Vranov	+++	1
595098	Vranov nad Dyjí	-++	2a
582689	Vranová	+++	1
585033	Vranovice	+-	2c
595101	Vranovská Ves	+-	3c
595110	Vratěšín	---	4
597104	Vratislávka	--+	3a
585041	Vrbice	+-	2b
595128	Vrbovec	+-	2b
586773	Vřesovice	--+	3a
584169	Všehovice	+++	1
595136	Výrovce	+-	2b
582701	Vysočany	+-	2b
595144	Vysočany	--+	3a
584177	Vysoké Popovice	+++	1
592889	Vyškov	-++	2a
585050	Zaječí	+-	2b
584185	Zakřany	---	4
595152	Zálesí	--+	3a
584193	Zálesná Zhoř	--+	3a
584207	Zastávka	-+-	3b
586005	Závist	--+	3a
595161	Zblovce	--+	3a
584215	Zbraslav	+++	1

kód	obec	sociální hospodářský environmentální	zařazení dle metodiky MMR
582727	Zbraslavec	--+	3a
584223	Zbýšov	---	4
593699	Zbýšov	+-	2c
593702	Zelená Hora	-+-	3b
582735	Zhoř	+-	2b
593711	Znojmo	-++	2a
584231	Žabčice	+-	2c
586781	Žádovice	--+	3a
586790	Žarošice	+-	2c
584240	Žatčany	+-	2c
586803	Ždánice	-++	2a
582743	Žďár	+++	1
597171	Žďárec	+++	1
582751	Žďárná	+-	2b
584266	Želešice	+-	2c
586811	Želetice	--+	3a
595179	Želetice	-++	2a
584274	Železné	+++	1
586820	Žeravice	---	3c
586838	Žeraviny	---	4
582760	Žernovník	+-	2c
595187	Žerotice	+-	2b
582778	Žerůtky	-++	2a
595195	Žerůtky	+-	2b
584282	Židlochovice	+++	1

B.3. Problémy k řešení v územně plánovacích dokumentacích

Z podkladů pro rozbor URÚ a z ÚAP ORP Jihomoravského kraje byly v podrobnosti ÚAP JMK vymezeny následující skupiny nadmístních problémů pro řešení v územně plánovací činnosti kraje a obcí:

- Urbanistické závady
- Dopravní závady

- Hygienické závady
- Vzájemné střety záměrů na provedení změn v území
- Střety záměrů na provedení změn v území s limity využití území
- Slabé stránky a hrozby
- Rizika související s nevyvážeností územních podmínek udržitelného rozvoje území

Problémy k řešení v územně plánovací dokumentaci kraje, případně dotčených obcí, jsou v následujícím textu charakterizovány, územně identifikovány; závěrem jsou uvedeny požadavky na odstranění nebo omezení problému. Vybrané problémy jsou zobrazeny ve výkrese B.1. Výkres problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích.

B.3.1. Urbanistické závady

Problémy suburbanizace v území Brněnské aglomerace

Charakter závady:

Nekoordinovaný rozvoj bydlení v zázemí krajského města Brna bez zajištění adekvátní vybavenosti veřejnou infrastrukturou vyvolává přetížení stávající dopravní sítě města a zvyšuje imisní zátěž jeho obytných území.

Kapacita stávajícího dopravního systému aglomerace přestává dostačovat zejména v jižní části území narůstajícím objemům tranzitní a zejména cílové a zdrojové dopravy a je zásadním omezením rozvoje území.

Územní identifikace:

Problematika vyvolaná vlivem suburbanizace se týká následujících správních obvodů ORP a obcí:

ORP	obec
Blansko	Adamov, Blansko, Lažany, Lipůvka, Šebrov-Kateřina, Svinošice
Brno	Brno
Ivančice	Ivančice, Moravské Bránice, Neslovice
Kuřim	Čebín, Česká, Jinačovice, Kuřim, Lelekovice, Moravské Knínice, Rozdrojovice
Pohořelice	Vranovice
Rosice	Babice u Rosic, Ostrovačice, Říčany, Říčky, Rosice, Tetčice, Zastávka
Šlapanice	Bílovice nad Svitavou, Hajany, Jiříkovice, Kanice, Kobylnice, Modřice, Moravany, Nebovidy, Ochoz u Brna, Ořechov, Ostopovice, Podolí, Ponětovice, Popůvky, Pozořice, Prace, Rebešovice, Řícmanice, Silůvky, Sivice, Šlapanice, Sokolnice, Střelice, Telnice, Troubsko, Tvarožná, Újezd u Brna, Želešice
Slavkov u Brna	Holubice, Hostěrádky-Rešov, Křenovice, Otnice, Šaratice
Tišnov	Hradčany
Židlochovice	Blučina, Bratčice, Holasice, Hrušovany u Brna, Ledce, Měnín, Moutnice, Přísnotice, Rajhrad, Rajhradice, Sobotovice, Syrovice, Těšany, Unkovice, Vojkovice, Žabčice, Žatčany, Židlochovice

Požadavky na odstranění nebo omezení problému:

V ÚPD kraje vymezit území brněnské aglomerace s využitím „Územní studie aglomeračních vazeb města Brna a jeho okolí (2010) a stanovit zásady pro usměrnění jeho rozvoje. Suburbanizaci řešit v podrobnosti příslušející ÚPD kraje ve smyslu stavebního zákona a jeho prováděcích předpisů, zejména vytvářet podmínky pro rozvoj tohoto území ve všech jeho oblastech při respektování udržitelnosti rozvoje území. Komplexním řešením ekologických, ekonomických a sociálních problémů ve vazbách a vzájemných souvislostech dosáhnout dlouhodobé vyváženosti a minimalizování střetů v území.

B.3.2. Dopravní závady

Nevyhovující technické parametry železniční trati č. 260 Brno – Letovice (– Česká Třebová) ve vztahu ke standardům požadovaným na evropských železničních magistrálách podle dohody AGC

Charakter závady:

Železniční trať č. 260, která je zařazena do evropských magistrál, nevyhovuje svými parametry podmínkám pro dosažení potřebné vyšší rychlosti.

Územní identifikace:

Železniční trať č. 260 probíhá v Jihomoravském kraji na území následujících správních obvodů ORP a obcí:

ORP	obec
Blansko	Adamov, Blansko, Doubravice nad Svitavou, Olomučany, Rájec-Jestřebí, Spešov
Boskovice	Letovice, Lhota Rapotina, Obora, Skalice nad Svitavou, Skrchov, Stvolová, Svitávka
Brno	Brno
Šlapanice	Babice nad Svitavou, Bílovice nad Svitavou, Vranov

Požadavky na odstranění nebo omezení problému:

V ÚPD kraje a dotčených obcí prověřit územní vymezení koridoru pro případné výhledové vedení nové trati v požadovaných parametrech na základě poskytnutí oborového podkladu resortu dopravy (předpoklad – na úrovni MD).

Nevyjasněnost koridoru průplavního spojení D-O-L

Charakter závady:

Týká se dotčeného úseku koridoru průplavního spojení D-O-L na území Jihomoravského kraje. V současné době není zcela vyjasněna koncepce rozvoje vodní dopravy v ČR Průplavní spojení D-O-L je součástí hlavních vnitrozemských cest mezinárodního významu, pro které platí Evropská dohoda AGN. Závazky ČR k územní ochraně vyplývají z podepsané evropské dohody. Usnesení vlády z 20. července 2009 č. 929 o Politice územního rozvoje 2008 uložilo zajišťovat i nadále územní ochranu koridoru D-O-L v souladu s usnesením vlády č. 368/2010 formou územní rezervy, a to do doby rozhodnutí vlády o dalším postupu.

Územní identifikace:

Problematika nevyjasněnosti vedení koridoru průplavního spojení D-O-L se dotýká v Jihomoravském kraji území následujících správních obvodů ORP a obcí:

ORP	obec
-----	------

ORP	obec
Břeclav	Břeclav, Kostice, Lanžhot, Moravská Nová Ves, Tvrdonice, Týnec
Hodonín	Hodonín, Mikulčice, Rohatec
Kyjov	Bzenec, Vracov
Veselí nad Moravou	Strážnice, Veselí nad Moravou

Požadavky na odstranění nebo omezení problému:

V ÚPD kraje a dotčených obcí JMK řešit na základě principu předběžné opatrnosti územní ochranu koridoru průplavního spojení D-O-L mezinárodního významu na území Jihomoravského kraje v souladu s usnesením vlády ČR ze dne 19. ledna 2011 č. 49 a v souladu s Generelem vodních cest ČR, Průplav Dunaj – Odra – Labe.

Problém přeložky silnice I/40 – k. ú. Sedlec

Charakter závady:

Katastrem obce prochází záměr přeložky silnice I/40 s obchvatem obce Sedlec. Koridor přeložky vede v dotyku s lokalitou Natura 2000 – EVL Slanisko u Nesytu. V tomto prostoru není možný výraznější odklon koridoru silnice vzhledem k blízkosti tělesa dráhy.

Územní identifikace:

Problematika přeložky silnice I/40 u obce Sedlec se dotýká v Jihomoravském kraji území následujících správních obvodů ORP a obcí:

ORP	obec
Mikulov	Mikulov, Sedlec

Požadavky na odstranění nebo omezení problému:

V ÚPD kraje a dotčených obcí JMK prověřit průchodnost daným územím, případně navrhnout jiné řešení přeložky s obchvatem obce na základě poskytnutí oborového podkladu resortu dopravy (MD).

B.3.3. Hygienické závady

Zatížení území obce imisemi

Charakter závady:

Pro vyhodnocení tohoto typu hygienické závady v území bylo vybráno znázornění stavu kvality ovzduší s vyznačením překročení imisních limitů pro ochranu zdraví (schéma č. 10).

Územní identifikace:

podstatné překročení některého z imisních limitů pro ochranu zdraví se týká následujících správních obvodů ORP a obcí:

ORP	obec	
	třída IV	třída V
Blansko	Lipůvka, Milonice, Šebrov-Kateřina, Rájčecko	Černá Hora, Adamov, Blansko, Bořitov, Lažany, Olomučany, Rájec-Jestřebí

ORP	obec	
	třída IV	třída V
Boskovice	Skalice nad Svitavou, Suchý, Horní Smržov, Svitávka, Benešov, Velké Opatovice	Boskovice, Letovice
Brno	–	Brno
Břeclav	Tvrdonice	Ladná, Kostice, Zaječí, Podivín, Rakvice, Moravská Nová Ves, Velké Bílovice, Valtice, Lanžhot, Břeclav
Bučovice	Milonice	Křižanovice, Kožušice, Nesovice, Bučovice
Hodonín	Sudoměřice, Rohatec	Lužice, Ratíškovice, Mikulčice, Dolní Bojanovice, Dubňany, Mutěnice, Hodonín
Hustopeče	Krumvíř, Klobouky u Brna	Starovičky, Kurdějov, Velké Němčice, Velké Pavlovice, Hustopeče
Ivančice	–	–
Kuřim	Veverská Bítýška, Kuřim	Česká, Lelekovice
Kyjov	Kostelec, Sobůlky, Moravany, Vacenovice	Žarošice, Svatobořice-Mistřín, Kyjov, Bzenec, Vracov
Mikulov	Perná	Mikulov
Moravský Krumlov	Trstěnice	Suchohrdly u Miroslavi, Skalice, Olbramovice, Miroslav, Moravský Krumlov
Pohořelice	Pasohlávky	Branišovice, Vranovice, Pohořelice
Rosice	Říčky, Babice u Rosic	Zastávka, Lesní Hluboké, Zálesná Zhoř, Domašov, Litostrov, Ostrovačice, Přibyslavice, Veverské Knínice, Říčany, Příbram na Moravě
Slavkov u Brna	–	Velešovice, Holubice, Hodějnice, Slavkov u Brna
Šlapanice	Radostice, Kovalovice, Blažovice, Silůvky, Želešice, Vranov, Bílovice nad Svitavou, Pozořice	Velatice, Ostopovice, Rebešovice, Jiříkovice, Troubsko, Podolí, Moravany, Sívce, Popůvky, Tvarožná, Modřice, Omice, Újezd u Brna, Šlapanice, Babice nad Svitavou
Tišnov	Hluboké Dvory	–
Veselí nad Moravou	–	Hroznová Lhota, Blatnice pod Svatým Antonínkem, Lipov, Vnorovy, Velká nad Veličkou, Strážnice, Veselí nad Moravou

ORP	obec	
	třída IV	třída V
Vyškov	Křižanovice u Vyškova, Komořany	Topolany, Nemojany, Rostěnice-Zvonovice, Drysice, Luleč, Pustiměř, Ivanovice na Hané, Rousínov, Vyškov
Znojmo	Blanné, Dobšice, Vracovice, Medlice, Chvalatice, Višňové, Hostim	Vranovská Ves, Zblovce, Morašice, Chvalovice, Olbramkostel, Pavlice, Vrbovec, Hrušovany nad Jevišovkou, Znojmo
Židlochovice	Otmarov, Opatovice, Bratčice, Medlov, Blučina, Měnin	Popovice, Holasice, Unkovice, Sobotovice, Rajhradice, Židlochovice, Vojkovice, Žabčice, Syrovice, Hrušovany u Brna, Rajhrad, Žatčany, Nosislav

Požadavky na odstranění nebo omezení problému:

Při ochraně ovzduší vycházejí ze zásad podporujících zlepšení kvality ovzduší a omezení hluku, zejména realizací komunikací vyšší třídy a ze zásady postupného nahrazování stávajících imisních zdrojů technicky dokonalejšími. V ÚPD kraje a dotčených obcí JMK zohlednit relevantní opatření ke zlepšení kvality ovzduší týkající se zejména dopravního řešení a obecně snižování znečištění ovzduší obsažených v koncepčních dokumentech Jihomoravského kraje. V ÚPD kraje a dotčených obcí JMK zohlednit zájmy orgánů ochrany ovzduší, zejména na zlepšení kvality ovzduší, t. j. v souladu s ust. § 3 odst. 1 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, navrhnout a zdůvodnit taková řešení, která jsou z hlediska udržitelného rozvoje území (§ 18 odst. 1 stavebního zákona) nejvhodnější.

Zatížení území hlukem ze silniční dopravy**Charakter závady:**

Pro postižení tohoto typu hygienické závady v území bylo využito časově omezených povolení k provozování nadlimitního zdroje hluku pro silnice (dále také ČOP) vydaných KHS JMK se sídlem v Brně (v řízeních dle § 31 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů) – schéma č. 11.

Územní identifikace:

Silniční úseky, na kterých byla vydána časově omezená povolení k provozování nadlimitního zdroje hluku pro silnice (dále také ČOP) vydaných KHS JMK (v řízeních dle § 31 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů) na sledovaném území, jsou souhrnně vyznačeny v přehledové tabulce č. 10.

ORP	obec
Blansko	Lažany, Lipůvka, Milonice
Boskovice	Letovice, Sebranice, Skrchov, Stvolová
Brno	Brno
Břeclav	Břeclav, Břeclav-Poštorná, Starovičky
Bučovice	Bučovice, Vícemilice
Hodonín	Petrov

ORP	obec
Hustopeče	Borkovany, Hustopeče, Kašnice, Klobouky u Brna, Krumvíř, Starovice, Starovičky, Uherčice, Velké Němčice, Velké Pavlovice
Ivančice	Dolní Kounice, Ivančice, Moravské Bránice, Neslovice, Oslavany, Pravlov
Kuřim	Kuřim
Kyjov	Bzenec, Kyjov, Vracov
Mikulov	–
Moravský Krumlov	–
Pohořelice	–
Rosice	–
Slavkov u Brna	Velešovice
Šlapanice	Modřice, Popůvky, Želešice
Tišnov	–
Veselí nad Moravou	Moravský Písek, Strážnice, Veselí nad Moravou, Vnorovy
Vyškov	Dryšice, Ivanovice na Hané
Znojmo	Kasárna, Kuchařovice, Olbramkostel, Suchohrdly, Vranovská Ves, Znojmo
Židlochovice	Rajhrad

Požadavky na odstranění nebo omezení problému:

V ÚPD kraje a dotčených obcí JMK zohlednit zájmy orgánů ochrany veřejného zdraví, zejména zohlednit stávající zátěž území hlukem z dopravy na pozemních komunikacích resp. časově omezená povolení provozu zdrojů hluku nadmístního významu vydaná Krajskou hygienickou stanicí Jihomoravského kraje se sídlem v Brně dle ust. § 31 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Znečištění vodních toků

Charakter závady:

Pro postižení tohoto typu hygienické závady v území bylo vybráno zobrazení úrovně znečištění vody ve vodních tocích Jihomoravského kraje v letech 2007 – 2008 (schéma č. 8).

Územní identifikace:

Úseky toků se znečištěnou vodou (třída III), silně znečištěnou vodou (třída IV) a velmi silně znečištěnou vodou (třída V) prochází územím následujících správních obvodů ORP a obcí:

ORP	obec		
	třída III	třída IV	třída V
Blansko	Adamov, Blansko, Doubravice nad Svitavou, Olomučany, Rájec-Jestřebí, Ráječko		

ORP	obec		
	třída III	třída IV	třída V
Boskovice	Boskovice, Chrudichromy, Letovice, Lhota Rapotina, Obora, Skalice nad Svitavou, Skrchov, Stvolová, Svitávka		
Brno	Brno		
Břeclav	Lanžhot, Moravská Nová Ves, Týnec, Tvrdonice	Břeclav, Bulhary, Kostice, Ladná, Lanžhot, Lednice, Moravská Nová Ves, Podivín, Přítluky, Tvrdonice, Týnec	Podivín, Rakvice
Hodonín	Hodonín, Mikulčice, Petrov, Rohatec	Dubňany, Hodonín, Lužice, Mikulčice, Mutěnice	
Hustopeče	Pouzdřany, Uherčice, Velké Němčice	Strachotín, Šakvice	Bořetice, Kobylí, Velké Pavlovice
Ivančice	Biskoupky, Dolní Kounice, Ivančice, Kupařovice, Moravské Bránice, Němčičky, Nová Ves, Nové Bránice, Pravlov	Čučice, Ivančice, Ketkovice, Neslovice, Nová Ves, Oslavany, Senorady	
Kyjov	Bzenec, Vracov	Kyjov, Svatobořice- Mistřín	
Mikulov	Brod nad Dyjí, Dolní Dunajovice, Dolní Věstonice, Drnholec, Horní Věstonice, Jevišovka, Novosedly, Nový Přerov	Dolní Věstonice, Jevišovka, Milovice, Pavlov	
Moravský Krumlov	Jamolice	Čermákovice, Horní Kounice, Moravský Krumlov, Moravský Krumlov, Rešice, Rybníky, Tavíkovice, Tulešice, Vémyslice	
Pohořelice	Cvrčovice, Ivaň, Malešovice, Pasohlávky, Pohořelice, Přibice, Vranovice		
Rosice		Tetčice	

ORP	obec		
	třída III	třída IV	třída V
Slavkov u Brna		Hrušky, Šaratice, Zbýšov	
Šlapanice	Babice nad Svitavou, Kanice, Modřice, Vranov	Modřice, Moravany, Nebovidy, Omice, Ořechov, Radostice, Střelice, Újezd u Brna, Želešice	
Veselí nad Moravou	Hroznová Lhota, Javorník, Kněždub, Lipov, Louka, Strážnice, Tasov, Velká nad Veličkou, Veselí nad Moravou, Vnorovy		
Znojmo	Bítov, Dobšice, Dyjákovice, Dyje, Havraníky, Hevlín, Hnanice, Horní Břečkov, Hrabětice, Chvalatice, Korolupy, Lančov, Lukov, Nový Šaldorf-Sedlešovice, Onšov, Oslnovice, Podhradí nad Dyjí, Podmolí, Stálky, Starý Petřín, Štítary, Uherčice, Vranov nad Dyjí, Vratěšín, Znojmo	Božice, Hrušovany nad Jevišovkou, Rozkoš, Šanov, Újezd	
Židlochovice	Blučina, Medlov, Nosislav, Popovice, Rajhrad, Rajhradice, Vojkovice, Židlochovice	Blučina, Měnin, Opatovice, Popovice, Vojkovice, Žatčany, Židlochovice	

Požadavky na odstranění nebo omezení problému:

V ÚPD kraje a dotčených obcí JMK řešit znečištění vodních toků komplexním přístupem k využití území – respektovat koncepce odkanalizování s následnou likvidací odpadních vod (koordinovat s PRVK JMK), zajistit územní podmínky pro realizaci. Zajistit územní podmínky pro opatření snižující erozní ohrožení území a následné splachy do vodních toků.

B.3.4. Vzájemné střety záměrů na provedení změn v území

Z vyhodnocení zjištěných záměrů na provedení změn v území je zpracován tabulkový přehled vzájemných střetů vybraných záměrů v členění podle níže uvedených tematických okruhů.

Významné střety se zájmy ochrany přírody a krajiny se týkají realizace záměrů zejména ve sféře dopravní infrastruktury, realizace vodních nádrží dle Generelu lokalit pro akumulaci povrchových vod a v menší míře u záměrů sítí technické infrastruktury. V tomto ohledu lze za zvláště konfliktní na území kraje

označit plánované vodní nádrže, zejména v západní části Jihomoravského kraje a dále rychlostní komunikace R43, R52 a R55 a koridor průplavního spojení D-O-L.

Specifickou skupinou jsou střety s prvky územního systému ekologické stability, který je v ÚAP JMK 2013 vymezen jako koncepční záměr. Vyhodnoceny jsou střety s biocentry.

Střety vybraných záměrů uvedené v následující tabulkové části (rozčleněné dle tematických okruhů) jsou rovněž znázorněné podbarvenými plochami v grafické části – výkres B.1. Výkres problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích.

vzájemné střety vybraných záměrů na provedení změn v území

<i>označení zákresu v ÚAP</i>	<i>tematický okruh – název záměru</i>			<i>střety s ostatními záměry</i>
	<i>vodní režim – lokality akumulace povrchových vod</i>	<i>technická infrastruktura</i>	<i>dopravní infrastruktura</i>	<i>ÚSES</i>
LAR1	VD Čučice			RBC
LAR2	VD Horní Kounice			RBC
LAR3	VD Kuřimské Jestřabí		DR39	
LAR4	VD Otaslavice			NRBK
LAR6	VD Rychtářov			RBC 2 ×
LAR7	VD Terezín	Čejč + napojení novým vedením na síť 110 kV	DR30	
LAR9	VD Vysočany			RBC
LAR10	VD Želešice			
	<i>dopravní infrastruktura</i>			<i>lokality akumulace povrchových vod</i>
D3-B	R43 Boskovická brázda, varianta „Boskovická“, nová trasa		–	NRBC
D3-C	Úsek R43-1 Troubsko / Ostrovačice (D1) – Kuřim, Varianta „Optimalizovaná MŽP“		–	NRBC
D3-C/J	Úsek R43-1 Troubsko / Ostrovačice (D1) – Kuřim, Varianta „Optimalizovaná MŽP“, s tunelem u Kuřimi		–	NRBC
D3-C/Z	Úsek R43-1 Troubsko / Ostrovačice (D1) – Kuřim, Varianta „Optimalizovaná MŽP“, západně od V. Bítýšky		–	RBC
D8	R52 Pohořelice – Mikulov		–	RBC
D9-A	Úsek R55-1 Moravský Písek / Veselí nad Moravou (hranice kraje) – Rohatec, Varianta „ŘSD“		–	RBC
D12-A,B	Jihozápadní tangenta, varianta Modřická, nová trasa		–	RBC

<i>označení zákresu v ÚAP</i>	<i>tematický okruh – název záměru</i>		<i>střety s ostatními záměry</i>
D13-B	Jižní tangenta, Varianta „Želešická“	–	RBC
D15	I/19 Hodonín v okr. Blansko (hranice kraje) – Sebranice (R43), homogenizace včetně obchvatů sídel	–	NRBC
D18	I/38 Žerůtky, obchvat – po křiž. s II/408	–	RBC
D19	I/40 Boří Les – Valtice	–	NRBC, RBC
D28-B	I/50 Brankovice – Kožušice, Jižní obchvat	–	RBC
D31	I/54 Kyjov, Vlkoš, Vracov, Bzenec –dílčí obchvaty	–	RBC
D33	I/71 Uherský Ostroh – státní hranice, rekonstrukce	–	RBC
D34	II/152 Želešice, obchvat – Modřice, přeložka – Chrlice, nové prodloužení (vazba na JZT)	–	RBC
D35	II/374 obchvaty Rájec-Jestřebí, Doubravice n. S., Lhota Rapotina	–	RBC
D54	trať 300 Brno – Chrlice, zdvojkolejnění	–	RBC
D56-A, B	trať 240 Brno – hranice kraje, elektrizace vč. zdvojkolejnění úseku Střelice – Zastávka	–	RBC
D57	„Boskovická spojka“, propojení tratí č. 260 a 262 Doubravice n. S. – Lhota Rapotina	–	RBC
DR3	Propojení R52 – D2, Syrovice – Blučina, vč. přestavby MÚK Blučina	–	RBC
DR10	II/152 – Ivančice, přeložka	–	RBC
DR16	II/387 – napřímení Štěpánovice	–	RBC
DR23	II/414 Drnholec přeložka, Březí obchvat	–	RBC
DR32	II/419 Násedlovice – Uhřice, obchvat	LAR10	–
DR35	II/431 – přeložka Svatobořice – Mistřín	–	RBC
DR52	VRT Brno – Vídeň	–	RBC
DR53	VRT Břeclav – Bratislava	–	NRBC
D70	Vodní cesta – „Baťův kanál“ Rohatec – Hodonín – soutok Morava/Dyje; prodloužení vodní cesty „Baťův kanál“	–	NRBC
DR70	kanál Dunaj – Odra – Labe	–	NRBC, RBC
DR71-A, B	kanál Dunaj – Odra – Labe	–	NRBC

Požadavky na odstranění nebo omezení problému:

V ÚPD kraje a dotčených obcí posoudit reálnost záměrů na provedení změn v území ve vzájemných souvislostech i v souvislosti se stávajícím využitím území. Hledat převažující veřejný zájem nebo navrhnout kompromisní řešení.

B.3.5. Střety záměrů na provedení změn v území s limity využití území

Z provedených analýz a vyhodnocení zjištěných záměrů na provedení změn v území je zpracován tabulkový přehled nejzávažnějších potenciálních střetů záměrů na provedení změn v území s vybranými limity využití území.

Nejvýznamnější střety záměrů s limity jsou uvedené v tematickém členění v další části této kapitoly a znázorněné podbarvenými plochami v grafické části – výkres B.1. Výkres problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích.

Lokality povrchové akumulace vod

Vybrané limity využití území:

Horninové prostředí a geologie:

- Dobývací prostor (DP)
- Chráněné ložiskové území (CHLÚ)

Příroda a krajina:

- Národní park (NP)
- Chráněná krajinná oblast (CHKO)
- Přírodní park (PP)
- Maloplošné zvláště chráněné území (MZCHÚ)
- Natura 2000 – evropsky významné lokality (EVL)
- Natura 2000 – ptačí oblasti (PO)

Dopravní infrastruktura:

- Dálnice, rychlostní silnice, silnice I. třídy včetně OP (DS-I)
- Silnice II. a III. třídy včetně OP (S-II)

Mimo vybrané limity byl vyhodnocen i střet záměrů se stávající zástavbou (uveden pouze v tabulce)

- Obytné území – zástavba
- Rekreační území – zástavba
- Zemědělské areály

střety záměrů vodních nádraží dle generelu LAPV s limity využití území

vodní nádrže

označení zákresu v ÚAP	název záměru	vodní tok	střety s vybranými limity využití území			
			horninové prostředí a geologie	dopravní infrastruk- tura	příroda a krajina	zastavěné území – obytné, rekreační, výrobní zemědělské

označení zákresu v ÚAP	název záměru	vodní tok	střety s vybranými limity využití území			
			horninové prostředí a geologie	dopravní infrastruk- tura	příroda a krajina	zastavěné území – obytné, rekreační, výrobní zemědělské
LAR1	VD Čučice	Oslava	–	–	PP, EVL, MZCHÚ	+
LAR2	VD Horní Kounice	Rokytná	–	–	PP, EVL	+
LAR3	VD Kuřimské Jestřabí	Libochovka	–	S-II stav + návrh	–	+
LAR4	VD Otaslavice	Brodečka	–	–	–	–
LAR5	VD Plaveč	Jevišovka	–	–	PP, EVL	+
LAR6	VD Rychtářov	Velká Haná	–	–	–	–
LAR7	VD Terežín	Trkmanka	CHLÚ	S-II stav + návrh	–	+
LAR8	VD Úsobrno	Úsobrnka	–	S-II	–	+
LAR9	VD Vysočany	Želetavka	–	S-II stav	–	+
LAR10	VD Želešice	Bobrava	–	–	PP, MZCHÚ	+

Dopravní infrastruktura

Vybrané limity využití území:

Horninové prostředí a geologie:

- Dobývací prostor (DP)
- Chráněné ložiskové území (CHLÚ)

Vodní režim – povrchové a podzemní vody:

- Záplavové území Q_{100} (Q_{100})
- OP vodního zdroje I. a II. stupně vnitřní (OPVZ)
- OP přírodních léčivých zdrojů I. a II. stupně (OPLZ)

Příroda a krajina:

- Národní park (NP)
- Chráněná krajinná oblast (CHKO)
- Přírodní park (PP)
- Maloplošné zvláště chráněné území (MZCHÚ)
- Natura 2000 – evropsky významné lokality (EVL)
- Natura 2000 – ptačí oblasti (PO)

střety záměrů dopravní infrastruktury s limity využití území

dálnice a silnice republikového a nadmístního významu

označení zákresu v ÚAP	číslo dálnice, silnice	název záměru	střety s vybranými limity využití území		
			horninové prostředí a geologie	vodní režim – povrchové a podzemní vody	příroda a krajina
D1	D1	Kývalka – Holubice, rozšíření, včetně MÚK Brno, Černovická terasa a MÚK Tvarožná	–	Q ₁₀₀	–
D2	D2	MÚK – Velké Pavlovice	–	–	–
D3-A	R43	Troubsko – Kuřim, varianta „Bystrcká“, nová trasa	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	MZCHÚ
D3-B		Boskovická brázda, varianta „Boskovická“, nová trasa	CHLÚ	Q ₁₀₀	PP, MZCHÚ, EVL
D3-C		Boskovická brázda, varianta „Optimalizovaná MŽP“, blíže Kuřimi	–	Q ₁₀₀	PP, MZCHÚ, EVL
D3-C/J		Boskovická brázda, varianta „Optimalizovaná MŽP“, blíže Kuřimi, východně od V. Bítýšky	–	Q ₁₀₀	PP, ochrana přírody, biocentra
D3-C/Z		Boskovická brázda, varianta „Optimalizovaná MŽP“, blíže Kuřimi, západně od V. Bítýšky	–	Q ₁₀₀	PP, biocentra
D4-A	R43	Kuřim – Černá Hora, varianta západní (Německá), nová trasa	–	–	MZCHÚ
D4-B		Kuřim – Černá Hora, varianta východní (Malhostovická), nová trasa	–	–	–
D4-C		Kuřim – Černá Hora, varianta „Lipůvka“ (Obchvatová), nová trasa	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	–
D4-D		Kuřim – Černá Hora, varianta „Lipůvka“ (Optimalizovaná MŽP), méně přímá trasa	–	OPVZ	PP
D5	R43	Černá Hora – Svitávka, nová trasa	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	PP
D6-A	R43	Svitávka – V. Opatovice, nová trasa	–	Q ₁₀₀	–

označení zámkresu v ÚAP	číslo dálnice, silnice	název záměru	střety s vybranými limity využití území		
			horninové prostředí a geologie	vodní režim – povrchové a podzemní vody	příroda a krajina
D6-B		Svitávka – Horní Smržov (hranice kraje) varianta směrem na Svitavy	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	–
D6-C		Svitávka – Horní Smržov (hranice kraje) varianta směrem na Svitavy, podvarianta u Horního Smržova	–	OPVZ	–
D7	R46	rozšíření	–	Q ₁₀₀	–
D8	R52	R52 Pohořelice – Mikulov – hranice ČR / Rakousko	–	OPVZ	–
D8-A		Pohořelice – Mikulov podél I/52	CHLÚ, DP	Q ₁₀₀ , OPLZ	CHKO, PO
D8-B		Pohořelice – Mikulov západněji	CHLÚ	Q ₁₀₀ , OPLZ, OPVZ	CHKO, PO
D9-A	R55	Bzenec, přívaz – Rohatec, nová trasa	CHLÚ	Q ₁₀₀	MZCHÚ, EVL, PO
D9-B		Bzenec, přívaz – Rohatec, alternativní trasa	CHLÚ	Q ₁₀₀	CHKO, PP, PO
D9-B/S		Bzenec, přívaz – Rohatec, alternativní trasa, severní varianta	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	CHKO
D10	R55	Rohatec – Hodonín – po hranice okresu Hodonín, nová trasa	CHLÚ, DP	Q ₁₀₀	–
D11	R55	Břeclav (D2) – hranice okr. Hodonín	CHLÚ	OPVZ	–
D11-A		obchvat Břeclavi – R55, var. A	CHLÚ, DP	Q ₁₀₀ , OPVZ	–
D11-B		obchvat Břeclavi – R55, var. B	CHLÚ, DP	Q ₁₀₀	–
D11-C		Varianta „ŘSD“, MÚK Hrušky – MÚK Břeclav – stávající	–	OPVZ	–
D12-A	JZT	Jihozápadní tangenta, varianta Modřická, nová trasa	CHLÚ	Q ₁₀₀ , OPVZ	biocentra
D12-B		Jihozápadní tangenta, varianta Želešická, nová trasa	DP	Q ₁₀₀	–

označení zámkru v ÚAP	číslo dálnice, silnice	název záměru	střety s vybranými limity využití území		
			horninové prostředí a geologie	vodní režim – povrchové a podzemní vody	příroda a krajina
D12-C		Jihozápadní tangenta, varianta „Vídeňská“	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	biocentra
D13-A, B	JVT	Jihovýchodní tangenta; Modřice (JZT) – D2	–	Q ₁₀₀	–
D13-B		Jihovýchodní tangenta; Želešice (JZT) – Modřice	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	biocentra
D14-A	JVT	D2 – Kobylnice	–	Q ₁₀₀	–
D14-B		Jižní obchvat Chrlic, var. A	–	–	–
D14-C		Jižní obchvat Chrlic, var. B	–	Q ₁₀₀	–
D15	I/19	Hodonín u Kunštátu (hranice JMK) – napojení na R43, homogenizace včetně ochvatů	–	OPVZ	MZCHU, PP
D17-A	I/23	Zakřany – Rosice, severní obchvat	–	Q ₁₀₀	–
D17-B		Zakřany – Rosice, jižní obchvat	–	Q ₁₀₀	–
D18	I/38	Žerůtky, obchvat – po křižovatku s II/408	CHLÚ	Q ₁₀₀	PP, EVL
D19	I/40	Boří Les – Valtice	DP	–	CHKO, PO, EVL, MZCHÚ
D20	I/40	propojka Boří Les	–	OPVZ	–
D21	I/41	Bratislavská radiála	–	Q ₁₀₀	–
D22	I/42	Brno – VMO, dostavba	DP	Q ₁₀₀ , OPVZ	–
D23-A	I/43	severní obchvat Kuřimi	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	PP
D23-B		jižní obchvat Kuřimi	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	PP
D24	I/43	Česká – Kuřim (po napojení na severní obchvat Kuřimi)	–	Q ₁₀₀	–
D25	I/43	Sebranice – Svitávka (Zboněk), přeložka	–	Q ₁₀₀	PP
D26	I/43	Letovice – Rozhraní	–	Q ₁₀₀	–
D27-A	I/50	Bučovice, přeložka	CHLÚ	Q ₁₀₀	–
D27-B		Bučovice, přeložka – varianta J	CHLÚ	Q ₁₀₀	–
D27-C		Bučovice, přeložka – varianta L	CHLÚ	Q ₁₀₀	–

označení zámkresu v ÚAP	číslo dálnice, silnice	název záměru	střety s vybranými limity využití území		
			horninové prostředí a geologie	vodní režim – povrchové a podzemní vody	příroda a krajina
D28-A	I/50	Brankovice, Kožušice, var. severní obchvat	–	Q ₁₀₀	MZCHÚ
D28-B		Brankovice, Kožušice, var. jižní obchvat	–	Q ₁₀₀	biocentra
D29	I/51	Hodonín, obchvat	CHLÚ	Q ₁₀₀	–
D30	I/53	Pohořelice, jih – Znojmo, homogenizace trasy včetně obchvatu Lechovic	–	Q ₁₀₀ , OPLZ	EVL
D31	I/54	Kyjov, Vlkoš, Vracov, Bzenec – dílčí obchvaty	CHLÚ, DP	Q ₁₀₀	PO
D32-A	I/55	ochvat Břeclavi – I/55	CHLÚ, DP	Q ₁₀₀ , OPVZ	–
D32-B1		ochvat Břeclavi – I/55 – var. B1	CHLÚ	OPVZ	–
D32-B2		ochvat Břeclavi – I/55 – var. B2	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	–
D32-C1		ochvat Břeclavi – I/55 – var. C1	CHLÚ	OPVZ	–
D32-C2		ochvat Břeclavi – I/55 – var. C2	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	–
D33	I/71	Uherský Ostroh – státní hranice, rekonstrukce	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	CHKO, MZCHÚ, EVL
DR1	D1	rozšíření (Ostrovačice – Velká Bíteš)	–	–	–
DR2	D2	MÚK Velké Němčice	–	–	–
DR3	I. třída	Propojení R52 – D2, Syrovice-Blučina, vč. přestavby MÚK Blučina	–	Q ₁₀₀	biocentra
DR4	I. třída	JVT, Kobylnice – Holubice	–	Q ₁₀₀	–
DR5	I/43	Lažany, Lipůvka – obchvaty	–	OPVZ	–
DR6	I/43	křížení s R43 u Sebranic	–	–	–
DR7	I/54	Kyjov, jižní obchvat	CHLÚ	Q ₁₀₀	–
DR8	I/55	Vnorovy, Veselí, Sudoměřice, Petrov, Strážnice – obchvaty	–	Q ₁₀₀	CHKO, PP, PO, EVL
DR9	I/55	Hrušky – Břeclav	–	–	–

silnice nadmístního významu – krajské tahy

označení	číslo	název záměru	střety s vybranými limity využití území
----------	-------	--------------	---

<i>zákresu v ÚAP</i>	<i>dálnice, silnice</i>		<i>horninové prostředí a geologie</i>	<i>vodní režim – povrchové a podzemní vody</i>	<i>příroda a krajina</i>
D34	II/152	Želešice, obchvat – Modřice, přeložka – Chrlice, nové prodloužení (vazba na JZT)	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	biocentra
D35	II/374	Ráječko – Boskovice, přeložka	–	Q ₁₀₀	biocentra, ochrana přírody
D36	II/380	Tuřany – obchvat	–	–	–
D37	II/385	Hradčany – Čebín, obchvat	–	OPVZ	–
D38	II/416	Hrušovany – Blučina, přeložka	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	–
D39	II/417	Brno, Slatina – Šlapanice, západ – Prace, nová trasa	–	Q ₁₀₀	–
D40	II/425	Modřice – Rajhrad, nové prodloužení (včetně alterna- tivního připojení Rajhradu a Modřic)	–	Q ₁₀₀	–
D41	II/431	Bučovice, jižní přeložka	–	Q ₁₀₀	PP
D42	II/602	Bosonohy, obchvat	–	Q ₁₀₀	–
DR10	II/152	Ivančice	–	Q ₁₀₀	–
DR11	II/379	Nelepeč – Žernůvka	–	–	–
DR12	II/380	Borkovany, přeložka	–	–	–
DR13-A	II/380	Těšany – Moutnice, obchvat	–	OPLZ	–
DR13-B		Těšany – Moutnice, obchvat	–	OPLZ	–
DR14	II/380	Telnice, obchvat	–	Q ₁₀₀	–
DR15	II/383	Tvarožná, Sívce, přeložka	–	–	–
DR16	II/387	Štěpánovice	–	Q ₁₀₀	PP
DR17	II/394	Ivančice, Neslovice, Tetčice, Rosice	CHLÚ	Q ₁₀₀ , OPVZ	biocentra
DR17-A	II/394	Ivančice, varianta oddálená městu	–	–	–
DR17-B		Ivančice, varianta přimknutá městu	–	–	–
DR18	II/395	Moravské Bránice, přeložka	–	Q ₁₀₀	–
DR19	II/400	Miroslav	–	–	–

označení zámkresu v ÚAP	číslo dálnice, silnice	název záměru	střety s vybranými limity využití území		
			horninové prostředí a geologie	vodní režim – povrchové a podzemní vody	příroda a krajina
DR20	II/408	Lesná	–	–	ochrana přírody
DR21	II/408	Hodonice	–	Q ₁₀₀	–
DR22	II/413	Moravský Krumlov	–	Q ₁₀₀	–
DR23	II/414	Drnholec, přeložka, obchvat Březí	CHLÚ	OPVZ	biocentra
DR24	II/414	Hrušovany n. J. – obchvat jihozápad	–	Q ₁₀₀	–
DR25	II/415	Hrušovany nad Jevišovkou	–	Q ₁₀₀ , OPLZ	–
DR26	II/416	Hrušovany – Unkovice	–	Q ₁₀₀	–
DR27	II/416	Žatčany, obchvat	–	Q ₁₀₀	–
DR28	II/416	Újezd u Brna, obchvat	–	Q ₁₀₀ , OPLZ	–
DR29	II/416	Hostěrádky-Rešov, přeložka	–	Q ₁₀₀	–
DR30	II/416	Křenovice, obchvat, všechny varianty	–	Q ₁₀₀	–
DR31	II/417	Kobylnice, obchvat	–	Q ₁₀₀	–
DR32	II/419	Násedlovice – Uhřice, obchvat	CHLÚ	Q ₁₀₀	–
DR33	II/423	Mikulčice, přeložka	DP	–	–
DR34	II/430	obchvat Vyškova	–	Q ₁₀₀	–
DR35	II/431, II/422	Svatobořice-Mistřín	CHLÚ	Q ₁₀₀	biocentra
DR36	II/431	Ždánice, přeložka	–	Q ₁₀₀	–
DR37	II/431	Bučovice	–	–	–
DR38	II/431	Manerov, obchvat	–	–	–
DR39	II/432	Kyjov, severozápad	–	–	–
DR40	III/0476	Rousínov – Slavkov, přeložka	–	–	–
DR41	III/15274	Troubsko, přeložka	–	Q ₁₀₀	–
DR42	III/15280	Modřice, severní obchvat	–	–	–
DR43	III/3795	Kuřimské Jestřabí – Dolní Loučky, přeložka	–	–	–

železniční tratě

označení zákresu v ÚAP	číslo železnice	název záměru	střety s vybranými limity využití území		
			horninové prostředí a geologie	vodní režim – povrchové a podzemní vody	příroda a krajina
D51	250	trať č. 250 Brno – Tišnov, optimalizace	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	–
D52	340, 300	Brno – Vyškov – (Přerov); „Nová přerovská trať“	–	Q ₁₀₀	–
D53	244, 250	železniční uzel Brno	–	Q ₁₀₀	–
D54	300	Brno – Chrlice, zdvojkolejnění	–	Q ₁₀₀	–
D55-A	300, 340	Propojení tratí Zbýšov – Slavkov; „Křenovická spojka“ jižní varianta	–	Q ₁₀₀	–
D55-B	300, 340	Propojení tratí Zbýšov – Slavkov; „Křenovická spojka“ severní varianta	–	Q ₁₀₀	–
D56-A, B	240	Brno – hranice kraje, elektrizace včetně zdvojkolejnění Střelice – Zastávka u Brna	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	PP
D57	260, 262	Propojení Doubravice – Lhota Rapotina; „Boskovická spojka“	–	Q ₁₀₀	–
D58	bez označení	Hrušovany u Brna – Židlochovice, obnova tratě	–	Q ₁₀₀	–
D59	254	Šakvice – Hustopeče, elektrizace	–	Q ₁₀₀	–
D60	SJD	diametr	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	–
DR51	VRT	(Praha – Havlíčkův Brod) – Brno; jižní obchvat Brna	–	Q ₁₀₀	PP
DR52	VRT	Brno – Břeclav – (Viedeň)	CHLÚ, DP	Q ₁₀₀ , OPVZ, OPLZ	EVL, PO
DR53	VRT	Břeclav – (Bratislava)	CHLÚ, DP	Q ₁₀₀	EVL, PO
DR54	VRT	Brno – (Přerov – Ostrava)	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	EVL

vodní cesty

označení	označení	název záměru	střety s vybranými limity využití území
----------	----------	--------------	---

<i>zákresu v ÚAP</i>			<i>horninové prostředí a geologie</i>	<i>vodní režim – povrchové a podzemní vody</i>	<i>příroda a krajina</i>
D70	„Baťův kanál“	Vodní cesta Otrokovice – Rohatec; prodloužení plavebního kanálu v úseku Rohatec – Hodonín a Hodonín – Lanžhot – soutok Morava / Dyje	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	PP, EVL, PO
DR70	D-O-L	úsek Moravský Písek – Hodonín	CHLÚ, DP	Q ₁₀₀ , OPVZ	PP, EVL, PO
DR71-A		Průplavní spojení; varianta říčního napojení přístavu Břeclav	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	PP, EVL, PO
DR71-B		Průplavní spojení; varianta plavebního kanálu včetně napojení přístavu Břeclav	CHLÚ, DP	Q ₁₀₀ , OPVZ	PP, EVL, PO

letišť

<i>označení zákresu v ÚAP</i>		<i>název záměru</i>	<i>střety s vybranými limity využití území</i>		
			<i>horninové prostředí a geologie</i>	<i>vodní režim – povrchové a podzemní vody</i>	<i>příroda a krajina</i>
D80		rozšíření letiště Brno-Tuřany	–	Q ₁₀₀	–
DR80		letiště Brno-Tuřany – rezerva	–	–	–

logistická centra

<i>označení zákresu v ÚAP</i>		<i>název záměru</i>	<i>střety s vybranými limity využití území</i>		
			<i>horninové prostředí a geologie</i>	<i>vodní režim – povrchové a podzemní vody</i>	<i>příroda a krajina</i>
D75	LC	Logistické centrum Břeclav	CHLÚ	–	–
DR75	LC	Logistické centrum Brno	–	–	–

Elektrické vedení VVN včetně transformačních stanic (nadzemní vedení)

– viz kap. A.4.2. Záměry technické infrastruktury

Vybrané limity využití území:

Příroda a krajina:

- Národní park (NP)
- Chráněná krajinná oblast (CHKO)
- Přírodní park (PP)
- Maloplošné zvláště chráněné území (MZCHÚ)
- Natura 2000 – evropsky významné lokality (EVL)
- Natura 2000 – ptačí oblasti (PO)

střety záměrů technické infrastruktury (nadzemní) s limity využití území

označení zákresu v ÚAP	označení	název záměru	střety s vybranými limity využití území
			příroda a krajina
TE1	400 kV	Rohatec – hranice kraje (– Otrokovice) a nasmyčkování vedení V424 do TR Rohatec	PP, PO, EVL, CHKO
TE2	400 kV	(Slavětice –) hranice kraje – Sokolnice, nové vedení v souběhu se stávající linkou 400 kV (V435/V436)	EVL, PP
TE3	400 kV	Čebín – Přibyslavice – hranice kraje (– Mírovka), zdvojení vedení 400 kV (V422)	PP
TE4	400 kV	Sokolnice – hranice ČR/Rakousko (– Bisamberg), přestavba stávajícího vedení 220 kV na 400 kV	EVL
TE5	400 kV	vedení 400 kV Sokolnice – hranice kraje (– Otrokovice), přestavba jednoduchého vedení na dvojité ve stávající trase	PP, MZCHÚ
TE10	110 kV	Bučovice – Nesovice ČD + nové napájecí TT 110 kV Nesovice	MZCHÚ, PP
TE11	110 kV	Rohatec – Veselí nad Moravou – vazba na PS/VVN (400/110 kV) Rohatec	PO, CHKO, PP
TE12	110 kV	Rohatec-Čejč – vazba na PS/VVN (400/110 kV) Rohatec	MZCHÚ, EVL, PO
TE13	110 kV	Rohatec – Břeclav – vazba na PS/VVN (400/110 kV) Rohatec	MZCHÚ, EVL
TE19B	TS 110/22 kV	Znojmo-město + napojení novým vedením na síť 110 kV; varianta 2 (aktuální)	EVL
TE20	TS 110/22 kV	Chvalovice + napojení novým vedením na síť 110 kV	EVL
TE22	TS 110/22 kV	Rozstání + napojení novým vedením na síť 110 kV	CHKO, MZCHÚ, EVL
TE24	TS 110/22 kV	TS 110/22 kV; Čejč + napojení novým vedením na síť 110 kV	PO

Plynovody, horkovod, ropovod, vodovody (podzemní vedení)

– viz kap. A.4.2. Záměry technické infrastruktury

Vybrané limity využití území:

Horninové prostředí a geologie:

- Dobývací prostor (DP)
- Chráněné ložiskové území (CHLÚ)

Vodní režim – povrchové a podzemní vody:

- Záplavové území Q_{100} (Q_{100})
- OP vodního zdroje I. a II. stupně vnitřní (OPVZ)
- OP přírodních léčivých zdrojů I. a II. stupně (OPLZ)

Příroda a krajina:

- Národní park (NP)
- Chráněná krajinná oblast (CHKO)
- Přírodní park (PP)
- Maloplošné zvláště chráněné území (MZCHÚ)
- Natura 2000 – evropsky významné lokality (EVL)
- Natura 2000 – ptačí oblasti (PO)

Střety záměrů technické infrastruktury (podzemní) s limity využití území

plynovody

označení zákresu v ÚAP	označení	název záměru	střety s vybranými limity využití území		
			horninové prostředí a geologie	vodní režim – povrchové a podzemní vody	příroda a krajina
TE33	VVTL	VVTL plynovod DN 700 Břeclav – Hrušky – Kyjov – hranice JM kraje	CHLÚ, DP	Q_{100} , OPLZ	PO, EVL, PP
TE34	VVTL	VVTL plynovod DN 700 PN 63 Kralice – Bezměrov; úsek (severně od Brna)	–	Q_{100} , OPVZ	PP
TE32	VVTL	VVTL plynovod DN 700, Dunajovice – Břeclav	CHLÚ, DP	Q_{100}	MZCHU, PO EVL, CHKO
TE38	VVTL	VVTL plynovody DN 400 PN 80, DN 250 PN 200, DN 150 – 200 PN 210 Podivín – Hrušky – Prušánky – Dolní Bojanovice	CHLÚ, DP	OPLZ	–
TE35	VVTL	VVTL plynovod DN 1000 KS Břeclav – PZP Tvrdonice	CHLU, DP	–	–
TE36	VVTL	VVTL plynovod DN 800 PN 80 Brumovice – Uherčice;	–	OPLZ	–

označení zákresu v ÚAP	označení	název záměru	střety s vybranými limity využití území		
			horninové prostředí a geologie	vodní režim – povrchové a podzemní vody	příroda a krajina
TE37	VVTL	VVTL plynovod DN 800 PN 80 Brumovice – Trkmanec	–	Q ₁₀₀	PO
TE29	VVTL	Rozšíření uskladňovací kapacity podzemního zásobníku plynu Podivín – Prušánky	CHLU, DP	–	–
TE30	VVTL	Podzemní zásobník plynu Hrušky	CHLU, DP	–	–
TE31	VVTL	Podzemní zásobník plynu Uhřice – Dambořice, rozšíření včetně VVTL plynovodů	CLU, DP	–	–

horkovod a ropovod

označení zákresu v ÚAP	označení	název záměru	střety s vybranými limity využití území		
			horninové prostředí a geologie	vodní režim – povrchové a podzemní vody	příroda a krajina
TE40	tepelný napaječ	Vedení horkovodu z jaderné elektrárny Dukovany	CHLÚ	Q ₁₀₀ , OPVZ	PP
TE39	ropovod	Zdvojení ropovodu Družba Rohatec – Holíč – Klobouky, Klobouky – Rajhrad	CHLÚ, DP	Q ₁₀₀ , OPLZ	EVL, PO

vodovody a kanalizace

označení zákresu v ÚAP	označení	název záměru	střety s vybranými limity využití území		
			horninové prostředí a geologie	vodní režim – povrchové a podzemní vody	příroda a krajina
TV1	BOV	Brněnský oblastní vodovod (BOV) napojení oblasti Oslavany, Ivančice	–	Q ₁₀₀ , OPVZ	–

B.3.6. Slabé stránky a hrozby

Z tematických SWOT analýz území Jihomoravského kraje byly identifikovány následující slabé stránky území a hrozby v území:

Potenciální hrozba střetů, zejména v oblasti dopravní a technické infrastruktury a zájmy ochrany přírody

Předmětný problém byl identifikován v analýze B.1.4. Ochrana přírody a krajiny. Charakter předmětné závady, její územní identifikace a navržené požadavky na odstranění nebo omezení problému jsou podrobně popsány v kap. B.3.4. a B.3.5. Střety záměrů navzájem a střety záměrů s limity.

Plošný růst sídel a rekreačních areálů – suburbanizace v okolí velkých měst

Předmětný problém byl identifikován v analýze B.1.4. Ochrana přírody a krajiny. Charakter předmětné závady, její územní identifikace a navržené požadavky na odstranění nebo omezení problému jsou podrobně popsány v kap. B.3.1. Urbanistické závady.

Rizika marginalizace území podél krajské hranice s krajem Vysočina

Předmětný problém byl identifikován v analýze B.1.9. Občanská vybavenost. Charakter předmětné závady, její územní identifikace a navržené požadavky na odstranění nebo omezení problému jsou podrobně popsány v kap. B.3.7. Rizika související s nevyvážeností územních podmínek udržitelného rozvoje území.

Prohlubování negativních dopadů (zejména dopravních a segregačních) suburbánní výstavby (urban sprawl)

Předmětný problém byl identifikován v analýze B.1.9 Občanská vybavenost a B.1.10. Bydlení. Charakter předmětné závady, její územní identifikace a navržené požadavky na odstranění nebo omezení problému jsou podrobně popsány v kap. B.3.1. Urbanistické závady.

Výskyt marginálních území vyznačujících se potenciálními problémy socioekonomického charakteru (nedostatek pracovních míst, úbytek počtu obyvatel)

Předmětný problém byl identifikován v analýze B.1.12. Hospodářské podmínky. Charakter předmětné závady, její územní identifikace a navržené požadavky na odstranění nebo omezení problému jsou podrobně popsány v kap. B.3.7. Rizika související s nevyvážeností územních podmínek udržitelného rozvoje území.

Existence periferních oblastí se zhoršenou dostupností pracovních center v JV a JZ části kraje

Předmětný problém byl identifikován v analýze B.1.13. Osídlení. Charakter předmětné závady, její územní identifikace a navržené požadavky na odstranění nebo omezení problému jsou podrobně popsány v kap. B.3.7. Rizika související s nevyvážeností územních podmínek udržitelného rozvoje území.

Příliš silná polarizace sídelní struktury v důsledku existence dominantního městského centra národního významu – předpoklad pro vznik hlubokých regionálních disparit

Předmětný problém byl identifikován v analýze B.1.13. Osídlení. Charakter předmětné závady, její územní identifikace a navržené požadavky na odstranění nebo omezení problému jsou podrobně popsány v kap. B.3.7. Rizika související s nevyvážeností územních podmínek udržitelného rozvoje území.

Obtížné vytvoření efektivní plánovací platformy pro oblast brněnské aglomerace v důsledku rozdílu funkční velikosti Brna a ostatních blízkých sekundárních center

Předmětný problém byl identifikován v analýze B.1.13. Osídlení. Charakter předmětné závady, její územní identifikace a navržené požadavky na odstranění nebo omezení problému jsou podrobně popsány v kap. B.3.1. Urbanistické závady.

Prohlubování závislosti širšího spádového regionu Brna na ekonomice jádrového města

Předmětný problém byl identifikován v analýze B.1.13. Osídlení. Charakter předmětné závady, její územní identifikace a navržené požadavky na odstranění nebo omezení problému jsou podrobně popsány v kap. B.3.1. Urbanistické závady.

Možnost znečištění podzemních vod vodního zdroje Bzenec připravovanou těžbou štěrkopísků v Ostrožské Nové Vsi (Zlínský kraj)

Charakter závady:

Hrozba znečištění podzemních vod vodního zdroje Bzenec připravovanou těžbou štěrkopísků v Ostrožské Nové Vsi ve Zlínském kraji

Územní identifikace:

ORP	obec
Veselí nad Moravou	Vnorovy, Veselí nad Moravou, Moravský Písek
Kyjov	Bzenec

Požadavky na odstranění nebo omezení problému:

V ÚPD kraje a dotčených obcí JMK prověřit dopady připravované těžby štěrkopísků ve Zlínském kraji na vodní zdroj Bzenec jako zdroj pitné vody pro zásobování obyvatel.

Území ohrožené záplavami Q₁₀₀

Charakter závady:

Záplavová území podél řek jsou ve střetu se zastavěným územím (nedostatečná ochrana obcí před povodněmi) a často i zastavitelnými plochami. Urbanizace záplavových území a říčních niv i přes toto riziko místy dále pokračuje. Předmětný problém „existující urbanizace záplavových území“ byl identifikován v analýze B.1.2 Vodní režim.

V problémovém výkrese jsou zobrazena záplavová území (s ohrožením obyvatelstva a majetku povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod) při stoletých průtocích.

Územní identifikace:

Území ohrožená záplavami Q₁₀₀ se dotýkají následujících správních obvodů ORP a obcí:

ORP	obec
Blansko	Adamov, Blansko, Doubravice nad Svitavou, Lipůvka, Olomučany, Rájec-Jestřebí, Ráječko, Spešov
Boskovice	Boskovice, Horní Poříčí, Chrudichromy, Křetín, Lazinov, Letovice, Lhota Rapotina, Malá Roudka, Obora, Prostřední Poříčí, Skalice nad Svitavou, Skrchov, Stvolová, Svitávka, Valchov, Velké Opatovice, Vranová
Brno	Brno
Břeclav	Břeclav, Bulhary, Kostice, Ladná, Lanžhot, Lednice, Moravská Nová Ves, Přítluky, Podivín, Rakvice, Týnec, Tvrdonice, Zaječí
Bučovice	Brankovice, Bučovice, Křižanovice, Kožušice, Malínky, Nemotice, Nesovice, Nevojice, Snovídky
Hodonín	Dolní Bojanovice, Dubňany, Hodonín, Lužice, Mikulčice, Mutěnice, Petrov, Rohatec, Sudoměřice, Terezín

Hustopeče	Bořetice, Brumovice, Hustopeče, Kobylí, Krumvíř, Šakvice, Pouzdřany, Starovičky, Uherčice, Velké Němčice, Velké Pavlovice
Ivančice	Čučice, Biskoupky, Dolní Kounice, Ivančice, Ketkovice, Kupařovice, Moravské Bránice, Nová Ves, Nové Bránice, Němčičky, Oslavany, Pravlov, Senorady
Kuřim	Chudčice, Kuřim, Moravské Knínice, Veverská Bítýška
Kyjov	Ždánice, Žeravice, Archlebov, Bzenec, Dambořice, Dražůvky, Hovorany, Kyjov, Mouchnice, Násedlovice, Svatobořice-Mistřín, Syrovín, Těmice, Uhřice, Vracov
Mikulov	Březí, Dobré Pole, Drnholec, Jevišovka, Mikulov, Milovice, Novosedly, Nový Přerov
Moravský Krumlov	Dobelice, Horní Kounice, Jamolice, Moravský Krumlov, Rešice, Rybníky, Tavíkovice, Tulešice, Vémyslice
Pohořelice	Cvrčovice, Ivaň, Malešovice, Odrovice, Přibice, Pasohlávky, Pohořelice, Vranovice
Rosice	Říčany, Říčky, Litostrov, Rosice, Rudka, Tetčice
Slavkov u Brna	Hodějice, Holubice, Hostěrádky-Rešov, Hrušky, Křenovice, Šaratice, Slavkov u Brna, Velešovice, Vážany nad Litavou, Zbýšov
Šlapanice	Újezd u Brna, Želešice, Babice nad Svitavou, Bílovice nad Svitavou, Hostěnice, Kobylnice, Modřice, Mokrá-Horákov, Moravany, Nebovidy, Ořechov, Ochoz u Brna, Šlapanice, Omice, Ostopovice, Podolí, Ponětovice, Radostice, Rebešovice, Sokolnice, Střelice, Telnice, Vranov
Tišnov	Újezd u Tišnova, Černvín, Březina, Borač, Dolní Loučky, Doubravník, Drahonín, Heroltice, Horní Loučky, Hradčany, Lažánky, Nedvědice, Štěpánovice, Předklášteří, Sentice, Skryje, Tišnov, Tišnovská Nová Ves
Veselí nad Moravou	Hroznová Lhota, Javorník, Kněždub, Lipov, Louka, Moravský Písek, Nová Lhota, Strážnice, Suchov, Tasov, Tvarožná Lhota, Velká nad Veličkou, Veselí nad Moravou, Vnorovy
Vyškov	Hoštice-Heroltice, Ivanovice na Hané, Komořany, Medlovice, Nemojany, Rousínov, Topolany, Tučapy, Vyškov
Znojmo	Újezd, Černín, Žerotice, Blížkovice, Božice, Borotice, Boskovštejn, Bítov, Dobšice, Dyje, Dyjákovičky, Grešlové Mýto, Havraníky, Hevlín, Hnanice, Hodonice, Horní Břečkov, Hrabětice, Hrádek, Hrušovany nad Jevišovkou, Chvalovice, Jaroslavice, Jevišovice, Krhovice, Kyjovice, Lančov, Lechovice, Lubnice, Lukov, Nový Šaldorf-Sedlešovice, Šanov, Šatov, Onšov, Oslonice, Štítary, Plaveč, Podhradí nad Dyjí, Podmolí, Pravice, Prosiměřice, Práče, Rudlice, Slup, Střelice, Starý Petřín, Stošíkovice na Louce, Strachotice, Stálky, Tasovice, Tvořihráz, Valtrovice, Vevčice, Vranov nad Dyjí, Vrbovec, Výrovce, Vysočany, Zblovce, Znojmo
Židlochovice	Žabčice, Žatčany, Židlochovice, Blučina, Holasice, Hrušovany u Brna, Medlov, Měnin, Nosislav, Opatovice, Přisnotice, Popovice, Rajhrad, Rajhradice, Unkovice, Vojkovice

Požadavky na odstranění nebo omezení problému:

V ÚPD kraje a dotčených obcí prověřit územní podmínky pro vymezování zastavitelných ploch v záplavových územích. Je žádoucí vymezovat zastavitelné plochy pro přemístění zástavby z území s vysokou mírou rizika vzniku povodňových škod. Vytvářet podmínky pro zvýšení přirozené retence srážkových vod v území.

Území zranitelných oblastí*Charakter závady:*

Týká se území s ohrožením kvality podzemních i povrchových vod zemědělskou činností. Zranitelné oblasti v území JMK jsou vymezeny nařízením vlády č. 262/2012 Sb. a znázorněny v problémovém výkrese.

Územní identifikace:

Zranitelné oblasti se týkají následujících správních obvodů ORP a obcí v území JMK:

ORP	obec, příp. katastrální území
Blansko	Blansko, Bořítov, Brťov-Jeneč, Býkovice, Černá Hora, Dlouhá Lhota, Doubravice nad Svitavou, Holštejn, Jedovnice, Kotvrdovice, Kozárov, Křtěnov, Kuničky, Lažany, Lipovec, Lipůvka, Lubě, Malá Lhota, Milonice, Olomučany, Ostrov u Macochy, Petrovice, Rájec-Jestřebí, Ráječko, Rudlice, Senetářov, Spešov, Šošůvka, Újezd u Černé Hory, Vavřinec, Vilémovice, Závist, Žďár, Žernovník
Boskovice	Boskovice, Crhov, Knínice u Boskovic, Krasová, Kunčina Ves, Kunštát, Letovice, Lhota u Lysic, Louka, Lysice, Míchov, Němčice, Nýrov, Olešnice, Pamětice, Rozsíčka, Sebranice, Sudice, Sulíkov, Svitávka, Šebetov, Štěchov, Ústup, Vanovice, Vážany, Vísky, Vranová, Žerůtky
Brno	Brno
Břeclav	Břeclav, Hrušky, Kostice, Ladná, Lanžhot, Lednice, Moravská Nová Ves, Moravský Žižkov, Podivín, Přítluky, Rakvice, Tvrdonice, Týnec, Velké Bílovice, Zaječí
Bučovice	Kožušice, Malínky, Nemochovice
Hodonín	Čejč, Čejkovice, Dolní Bojanovice, Dubňany, Hodonín, Josefov, Karlín, Lužice, Mikulčice, Mutěnice, Nový Poddvorov, Prušánky, Ratíškovice, Rohatec, Starý Poddvorov, Terezín
Hustopeče	Boleradice, Borkovany, Bořetice, Brumovice, Diváky, Kašnice, Klobouky u Brna, Kobylí, Krumvíř, Křepice, Morkůvky, Němčičky, Nikolčice, Starovice, Šitbořice, Uherčice, Velké Hostěrádky, Velké Němčice, Velké Pavlovice, Vrbice
Ivančice	Dolní Kounice, Hlína, Ivančice, Kupařovice, Mělčany, Moravské Bránice, Němčičky, Neslovice, Nové Bránice, Pravlov, Trboušany
Kyjov	Archlebov, Bukovany, Dambořice, Dražůvky, Hovorany, Kelčany, Kyjov, Milotice, Násedlovice, Nechvalín, Nenkovice, Ostrovánky, Skoronice, Sobůlky, Stavěšice, Strážovice, Svatobořice-Mistřín, Šardice, Uhřice, Vacenovice, Věteřov, Vlkoš, Vracov, Žarošice, Želešice
Mikulov	Březí, Dobré Pole, Jevišovka, Novosedly, Nový Přerov
Moravský Krumlov	Bohutice, Čermákovice, Damnice, Dobelice, Dobřínsko, Dolenice, Dolní Dubňany, Džbánice, Horní Dubňany, Horní Kounice, Hostěradice, Jamolice, Jezeřany-Maršovice, Jiřice u Miroslavi, Kadov, Kubšice, Lesonice, Miroslav, Miroslavské Knínice, Moravský Krumlov, Našiměřice, Olbramovice, Petrovice, Rešice, Rybníky, Skalice, Suchohrdly, Tavíkovice, Trnové Pole, Trstěnice, Tulešice, Vedrovice, Vémyslice
Pohořelice	Branišovice, Cvrčovice, Ivaň, Loděnice, Malešovice, Odrovice, Pohořelice, Přibice, Šumice, Troskotovice, Vlasatice, Vranovice

ORP	obec, příp. katastrální území
Rosice	Domašov, Kratochvilka, Ostrovačice, Rosice, Říčany, Říčky, Tetčice
Slavkov u Brna	Bošovice, Holubice, Hostěrádky-Rešov, Hrušky, Kobeřice u Brna, Křenovice, Lovčičky, Milešovice, Nížkovice, Otnice, Slavkov u Brna, Šaratice, Vážany nad Litavou, Velešovice, Zbýšov
Šlapanice	Blažovice, Hajany, Jiříkovice, Kobylnice, Kovalovice, Modřice, Mokrý-Horákov, Moravany, Nebovidy, Omice, Ořechov, Ostopovice, Podolí, Ponětovice, Popůvky, Pozoří, Prace, Prštice, Radostice, Rebešovice, Silůvky, Sívce, Sokolnice, Střelice, Šlapanice, Telnice, Troubsko, Tvarožná, Újezd u Brna, Velatice, Viničné Šumice, Želešice
Tišnov	Bukovice, Dolní Loučky, Drásov, Horní Loučky, Hluboké Dvory, Hradčany, Kaly, Malhostovice, Rohozec, Skalička, Střemchoví, Tišnov, Unín, Všechnovice, Zhoř, Železné
Veselí nad Moravou	Blatnice pod Svatým Antonínkem, Blatnička, Hroznová Lhota, Hrubá Vrbka, Kněždub, Kozojídky, Lipov, Louka, Malá Vrbka, Moravský Písek, Strážnice, Suchov, Tasov, Tvarožná Lhota, Velká nad Veličkou, Veselí nad Moravou, Žeraviny
Vyškov	Bohdalice-Pavlovice, Drysice, Hlubočany, Hvězdlice, Ivanovice na Hané, Kozlany, Kučerov, Lysovice, Rostěnice-Zvonovice
Znojmo	Bantice, Běhařovice, Bezkov, Bítov, Blanné, Blížkovice, Bojanovice, Borotice, Boskovštejn, Božice, Břežany, Citonice, Ctidružice, Čejkovice, Černín, Dobšice, Dyjákovice, Dyjákovice, Dyje, Grešlové Mýto, Havraníky, Hevlín, Hluboké Mašůvky, Hnanice, Hodonice, Horní Břečkov, Horní Dunajovice, Hostim, Hrabětice, Hrádek, Hrušovany nad Jevišovkou, Chvalatice, Chvalovice, Jaroslavice, Jevišovice, Jiříce u Moravských Budějovic, Křídlovky, Korolupy, Kravsko, Krhovice, Křepice, Kuchařovice, Kyjovice, Lančov, Lechovice, Lesná, Litobratřice, Lubnice, Lukov, Mackovice, Mašovice, Medlice, Mikulovice, Milíčovice, Morašice, Němčičky, Nový Šaldorf-Sedlešovice, Olbramkostel, Oleksovice, Onšov, Oslonice, Pavlice, Plaveč, Plenkovice, Podhradí na Dyji, Podmolí, Podmyče, Práche, Pravice, Přeskače, Prokopov, Prosiměřice, Rozkoš, Rudlice, Slatina, Slup, Stálky, Starý Petřín, Stošíkovice na Louce, Strachotice, Střelice, Suchohrdly, Šafov, Šanov, Šatov, Štítary, Šumná, Tasovice, Těšetice, Tvořihráz, Uherčice, Újezd, Únanov, Valtrovice, Velký Karlov, Vevčice, Višňové, Vítonice, Vracovice, Vranov nad Dyjí, Vranovská Ves, Vratětin, Vrbovec, Výrovce, Vysočany, Zálesí, Zblovce, Znojmo, Želetice, Žerotice, Žerůtky
Židlochovice	Blučina, Bratčice, Holasice, Hrušovany u Brna, Ledce, Medlov, Měnin, Moutnice, Nesvačilka, Nosislav, Opatovice, Otmarov, Popovice, Přisnotice, Rajhrad, Rajhradice, Sobotovice, Syrovice, Těšany, Unkovice, Vojkovice, Žabčice, Žatčany, Židlochovice

Požadavky na odstranění nebo omezení problému:

V ÚPD kraje a dotčených obcí prověřit územní podmínky pro využívání zemědělské půdy minimalizující negativní dopady na vodní režim v krajině.

Ohrožení území povodněmi*Charakter závady:*

Území se zvýšeným rizikem povodňových stavů a prioritou ochrany před povodněmi

Územní identifikace:

Zvýšené riziko povodňových stavů se dotýká následujících správních obvodů ORP a obcí:

ORP	obec
Židlochovice	Hrušovany u Brna, Nosislav, Přísnovice, Unkovice, Vojkovice, Žabčice, Židlochovice, Medlov
Hustopeče	Uherčice, Velké Němčice
Ivančice	Němčičky
Pohořelice	Vranovice, Malešovice, Odrovice, Pohořelice
Břeclav	Bulhary, Lednice, Podivín, Přítluky, Rakvice

Požadavky na odstranění nebo omezení problému:

V ÚPD kraje a dotčených obcí navrhnout územní podmínky protipovodňové ochrany, zejména pro protipovodňová opatření obsažená v Plánu oblasti povodí Moravy a Plánu oblasti povodí Dyje.

Sesuvné území*Charakter závady:*

Ohrožení území potenciálními velkoplošnými a maloplošnými sesuvy, omezující využívání ploch.

Územní identifikace:

Sesuvná území spadají do následujících správních obvodů ORP a obcí:

ORP	obec
Blansko	Blansko, Bořitov, Doubravice nad Svitavou, Lažany, Lipovec, Lubě, Malá Lhota, Milonice, Olomučany, Sloup, Závist
Boskovice	Deštná, Knínice u Boskovic, Letovice, Lysice, Míchov, Obora, Svitávka, Velké Opatovice, Žerůtky
Brno	Brno
Břeclav	Bulhary, Hrušky, Zaječí
Bučovice	Brankovice, Bučovice, Dobročkovice, Dražovice, Kožušice, Křižanovice, Letonice, Malínky, Milonice, Mouřínov, Nemochovice, Nemotice, Nesovice, Nevojice, Rašovice, Uhřice
Hodonín	Hodonín, Čejč, Karlín
Hustopeče	Boleradice, Borkovany, Diváky, Horní Bojanovice, Hustopeče, Klobouky u Brna, Kobylí, Krumvíř, Křepice, Kurdějov, Němčičky, Nikolčice, Popice, Pouzdřany, Uherčice, Velké Hostěrádky, Velké Němčice
Ivančice	Ivančice, Mělčany, Němčičky, Oslavany
Kuřim	Kuřim, Moravské Knínice, Veverská Bítýška

ORP	obec
Kyjov	Dambořice, Domanín, Hovorany, Ježov, Kyjov, Labuty, Lovčice, Milotice, Mouchnice, Nechvalín, Skalka, Sobůlky, Strážovice, Syrovín, Uhřice, Věteřov, Vracov, Žádovice, Ždánice, Želetice, Žeravice
Mikulov	Bavory, Brod nad Dyjí, Dolní Věstonice, Horní Věstonice, Klentnice, Mikulov, Milovice, Pavlov, Perná
Pohořelice	Pasohlávky
Rosice	Babice u Rosic, Přibyslavice, Rosice, Říčany, Zbýšov
Slavkov u Brna	Hodějice, Kobeřice u Brna, Milešovice, Němčany, Nížkovice, Otnice, Slavkov u Brna, Vážany nad Litavou, Zbýšov
Šlapanice	Jiříkovice, Kovalovice, Pozořice, Prštice, Viničné Šumice, Vranov
Tišnov	Drásov, Hradčany, Nelepeč-Žernůvka, Rohozec, Tišnov
Veselí nad Moravou	Blatnice pod Svatým Antonínkem, Blatnička, Hrubá Vrbka, Javorník, Lipov, Louka, Nová Lhota, Radějov, Strážnice, Suchov, Tvarožná Lhota, Velká nad Veličkou
Vyškov	Hvězdlice, Komořany, Luleč, Medlovice, Moravské Málkovice, Orlovice, Rousínov, Tučapy, Vyškov
Znojmo	Dyje, Hluboké Mašůvky, Kyjovice, Plaveč, Znojmo
Židlochovice	Blučina, Ledce, Medlov, Nosislav, Syrovice, Tetčice, Židlochovice

Požadavky na odstranění nebo omezení problému:

V ÚPD kraje a dotčených obcí prověřit případné dopady na využitelnost území.

Poddolované území

Charakter závady:

Omezení využití území v důsledku nepříznivých inženýrskogeologických poměrů nebo těžby nerostných surovin.

Územní identifikace:

Poddolovaná území se dotýkají následujících správních obvodů ORP a obcí:

ORP	obec
Blansko	Adamov, Blansko, Bořitov, Černá Hora, Doubravice nad Svitavou, Habrůvka, Křtiny, Lubě, Olomučany, Petrovice, Rudice, Spešov
Boskovice	Bedřichov, Borotín, Boskovice, Crhov, Černovice, Deštná, Drnovice, Horní Poříčí, Horní Smržov, Chrudichromy, Kněževy, Krhov, Křetín, Křtěnov, Kunčina Ves, Kunštát, Lazinov, Letovice, Lhota u Olešnice, Louka, Lysice, Makov, Malá Roudka, Míchov, Němčice, Nýrov, Obora, Olešnice, Pamětice, Petrov, Roubanina, Rozseč nad Kunštátem, Rozsčicka, Sebranice, Skrchov, Sulíkov, Svitávka, Štěchov, Újezd u Boskovic, Ústup, Valchov, Vanovice, Velké Opatovice, Visky, Voděradý, Vranová, Zbraslavec, Žerůtky
Brno	Brno
Břeclav	Moravská Nová Ves

Bučovice	Milonice
Hodonín	Čejč, Dubňany, Hodonín, Josefov, Lužice, Mikulčice, Mutěnice, Ratíškovice, Rohatec
Hustopeče	Pouzdřany
Ivančice	Čučice, Ivančice, Ketkovice, Nová Ves, Oslavany
Kyjov	Bzenec, Hovorany, Ježov, Kelčany, Kostelec, Kyjov, Labuty, Milotice, Moravany, Stavěšice, Strážovice, Svatobořice-Mistřín, Šardice, Těmice, Vacenovice, Věteřov, Vlkoš, Vracov, Žádovice, Žeravice
Moravský Krumlov	Čermákovice, Hostěradice, Jamolice, Moravský Krumlov, Petrovice, Rešice, Tulešice
Rosice	Babice u Rosic, Domašov, Javůrek, Kratochvilka, Lesní Hluboké, Litostrov, Příbram na Moravě, Přibyslavice, Rosice, Rudka, Říčany, Zálesná Zhoř, Zastávka, Zbýšov
Slavkov u Brna	Bošovice, Hodějnice, Kobeřice u Brna, Nížkovice
Šlapanice	Babice nad Svitavou, Sívce, Šlapanice, Želešice
Tišnov	Březina, Deblín, Dolní Loučky, Doubravník, Drahonín, Heroltice, Kaly, Křižínek, Kuřimské Jestřebí, Lažánky, Maršov, Nedvědice, Olší, Předklášteří, Rašov, Sentice, Skryje, Strhaře, Svatoslav, Tišnov, Tišnovská Nová Ves, Zhoř
Vyškov	Březina, Luleč
Znojmo	Běhařovice, Bítov, Bojanovice, Citonice, Havraníky, Hluboké Mašůvky, Hnanice, Horní Břečkov, Horní Dunajovice, Chvalatice, Jevišovice, Lubnice, Lukov, Milíčovice, Onšov, Plaveč, Plenkovice, Podhradí nad Dyjí, Podmolí, Podmyče, Prácheň, Slatina, Stálky, Štítary, Uherčice, Višňové, Vranov nad Dyjí, Výrovce, Znojmo

Požadavky na odstranění nebo omezení problému:

V ÚPD kraje a dotčených obcí prověřit případné dopady na využitelnost území, sanaci území.

Staré ekologické zátěže

Charakter závady:

Omezení využití území v důsledku starých ekologických zátěží.

Územní identifikace:

Staré ekologické zátěže se dotýkají následujících správních obvodů ORP a obcí:

ORP	obec
Blansko	Adamov, Blansko, Bořitov, Brťov-Jeneč, Bukovina, Jedovnice, Kotvrdovice, Křtiny, Lipovec, Lipůvka, Milonice, Olomučany, Ostrov u Macochy, Petrovice, Rájec-Jestřebí, Rudice, Senetářov, Sloup, Šebrov-Kateřina, Šošůvka, Vavřinec, Vysočany, Žernovník
Boskovice	Benešov, Boskovice, Cetkovice, Kněževes, Knínice u Boskovic, Křtětov, Kunštát, Letovice, Lhota Rapotina, Louka, Ludíkov, Štěchov, Vanovice, Velké Opatovice, Voděradý, Žďárná
Brno	Brno

ORP	obec
Břeclav	Břeclav, Bulhary, Hlohovec, Hrušky, Kostice, Lanžhot, Lednice, Moravská Nová Ves, Moravský Žižkov, Podivín, Přítluky, Rakvice, Tvrdonice, Týnec, Valtice, Velké Bílovice
Bučovice	Brankovice, Bučovice, Dobročkovice, Chvalkovice, Kožušice, Kožušice, Křižanovice, Letonice, Malínky, Mouřínov, Nemochovice, Nesovice, Nevojice, Rašovice
Hodonín	Čejč, Čejkovice, Dolní Bojanovice, Dubňany, Hodonín, Josefov, Lužice, Mikulčice, Mutěnice, Prušánky, Ratíškovice, Rohatec, Sudoměřice
Hustopeče	Boleradice, Borkovany, Bořetice, Brumovice, Diváky, Horní Bojanovice, Hustopeče, Klobouky u Brna, Kobylí, Krumvíř, Křepice, Kurdějov, Morkůvky, Němčičky, Nikolčice, Popice, Pouzdrany, Starovice, Starovičky, Šakvice, Šitbořice, Uherčice, Velké Hostěrádky, Velké Němčice, Velké Pavlovice, Vrbice
Ivančice	Biskoupky, Čučice, Ivančice, Ketkovice, Moravské Bránice, Neslovice, Nová Ves, Oslavany
Kuřim	Čebín, Hvozdec, Kuřim, Moravské Knínice, Veverská Bítýška
Kyjov	Bzenec, Čeložnice, Dambořice, Domanín, Hýsly, Ježov, Kostelec, Kyjov, Milotice, Mouchnice, Násedlovice, Skoronice, Svatobořice-Mistřín, Šardice, Uhřice, Vacenovice, Vlkoš, Vracov, Žarošice, Ždánice, Žeravice
Mikulov	Bavory, Brod nad Dyjí, Březí, Dolní Dunajovice, Drnholec, Mikulov, Novosedly, Nový Přerov, Perná
Moravský Krumlov	Bohutice, Damnice, Dobřínsko, Dolní Dubňany, Džbánice, Horní Kounice, Hostěradice, Jamolice, Jezeřany-Maršovice, Jiřice u Miroslavi, Miroslav, Moravský Krumlov, Olbramovice, Rešice, Rybníky, Tavíkovice, Vedrovice
Pohořelice	Branišovice, Loděnice, Malešovice, Pasohlávky, Pohořelice, Přibice, Šumice, Troskotovice, Vlasatice, Vranovice
Rosice	Javůrek, Ostrovačice, Rosice, Říčany, Zakřany, Zbýšov, Zbýšov
Slavkov u Brna	Bošovice, Hodějice, Holubice, Hostěrádky-Rešov, Kobeřice u Brna, Křenovice, Lovčičky, Milešovice, Němčany, Nížkovice, Slavkov u Brna, Šaratice, Velešovice
Šlapanice	Bílovice nad Svitavou, Modřice, Nebovidy, Ochoz u Brna, Omice, Ořechov, Ostopovice, Sokolnice, Střelice, Šlapanice, Telnice, Újezd u Brna, Želešice
Tišnov	Deblín, Doubravník, Drahonín, Drásov, Horní Loučky, Lažánky, Lomnice, Maršov, Předklášteří, Sentic, Tišnov
Veselí nad Moravou	Blatnice pod Svatým Antonínkem, Blatnička, Hrubá Vrbka, Javorník, Kněždub, Kozojídky, Lipov, Moravský Písek, Strážnice, Suchov, Velká nad Veličkou, Veselí nad Moravou, Vnorovy

ORP	obec
Vyškov	Bohdalice-Pavlovice, Březina, Drnovice, Drysice, Habrovany, Ivanovice na Hané, Ježkovice, Krásensko, Kučerov, Luleč, Moravské Málkovice, Nemojany, Nové Sady, Orlovice, Podbřežice, Podomí, Prusy-Boškůvky, Pustiměř, Račice-Pístovice, Radslavice, Rousínov, Ruprechtov, Studnice, Švábenice, Tučapy, Vážany, Vyškov
Znojmo	Běhařovice, Blížkovice, Božice, Břežany, Ctidružice, Dyjákovice, Dyjákovičky, Dyje, Havraníky, Hevlín, Hodonice, Hostim, Hrušovany nad Jevišovkou, Chvalatice, Chvalovice, Jaroslavice, Jevišovice, Jiřice u Moravských Budějovic, Korolupy, Kravsko, Křepice, Kuchařovice, Lančov, Lesná, Litobratřice, Lubnice, Lukov, Olbramkostel, Oleksovice, Onšov, Oslonovice, Plaveč, Podmolí, Podmyče, Pravice, Slup, Stálky, Šafov, Štítary, Uherčice, Únanov, Višňové, Vítonice, Vranov nad Dyjí, Vratěšín, Vrbovec, Vysočany, Znojmo
Židlochovice	Bratčice, Hrušovany u Brna, Měnin, Nosislav, Rajhradice, Žabčice, Žatčany, Židlochovice

Požadavky na odstranění nebo omezení problému:

V ÚPD kraje a dotčených obcí prověřit využitelnost území, případně sanaci území.

B.3.7. Rizika související s nevyvážeností územních podmínek udržitelného rozvoje území

Charakter závady:

Jak vyplývá z kartogramu vyváženosti a schémat č. 68 – 70 s vyjádřením stavu jednotlivých územních podmínek pro udržitelný rozvoj území a kapitoly B.2. Vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek pro udržitelný rozvoj území, na území Jihomoravského kraje se nenacházejí oblasti se závažnými riziky souvisejícími s nevyvážeností územních podmínek udržitelného rozvoje území.

Potenciálním rizikem vývoje sídelní struktury Jihomoravského kraje může být její příliš silná polarizace v důsledku existence dominantního centra a následně vznik regionálních disparit a prohlubování závislosti širšího spádového regionu Brna na ekonomice jádrového města. Soustředění na hlavní rozvojová území a na hlavní rozvojové příležitosti kraje může prohloubit stávající rozdíly v úrovni sociální a hospodářské atraktivity jednotlivých částí Jihomoravského kraje. Další zhoršování podmínek socioekonomicky slabších území (Znojemska, Moravskokrumlovsko) může vyvolat depopulační procesy, prohloubit rozdíly v technické a občanské vybavenosti sídel, v intenzitě bytové výstavby, v dopravní obsluze těchto území.

Územní identifikace:

V území Jihomoravského kraje nebyly vymezeny oblasti s nevyváženostmi územních podmínek udržitelného rozvoje území, jakožto problémy k řešení v ÚPD. Určité nevyváženosti v rozvoji území jsou přirozené; vyplývají z historického vývoje, přírodních podmínek, hospodářského využití území atd. jednotlivých částí kraje. Nevyváženosti v podmínkách udržitelného rozvoje území je možno jen do jisté míry omezit veřejnými investicemi.

Požadavky na odstranění nebo omezení problému:

V ÚPD kraje a obcí vytvořit územní podmínky pro rozvoj veřejné infrastruktury a udržitelné využívání krajiny. Prověřit možnost lepšího dopravního napojení a využití místních specifik pro zlepšení kvality života v marginálních územích.

B.3.8. Závěrečné shrnutí

Výše uvedené problémy k řešení v ÚPD byly identifikovány na základě analýz a jejich vyhodnocení, viz kap. B.3.1 „Urbanistické závady“, B.3.2 „Dopravní závady“, B.3.3 „Hygienické závady“, B.3.4 „Vzájemné střety záměrů na provedení změn v území“, B.3.5 „Střety záměrů na provedení změn v území s limity využití území“ a B.3.6 „Slabé stránky a hrozby“.

Z hodnocení vyváženosti územních podmínek udržitelného rozvoje území jihomoravského kraje byly identifikovány další potenciální problémy k řešení v ÚPD, viz kap. B.3.7 „Rizika souvisejících s nevyvážeností územních podmínek udržitelného rozvoje území“.

Požadavky na odstranění nebo omezení urbanistických, dopravních a hygienických závad, vzájemných střetů na provedení změn v území a střetů těchto záměrů s limity využití území, slabých stránek, hrozeb a rizik souvisejících s nevyvážeností územních podmínek udržitelného rozvoje území jsou doporučeními zpracovatele druhé úplné aktualizace ÚAP JMK využitelnými při formulaci požadavků na řešení ÚPD kraje / její aktualizace, případně při formulaci požadavků na řešení ÚPD obcí / jejich změn.

B.4. Seznam použitých zkratk

AGN	Evropská dohoda o hlavních vnitrozemských vodních cestách mezinárodního významu
AGC	Evropská dohoda o mezinárodních železničních magistrálách (European Agreement on Main International Railways Lines)
AGTC	Evropská dohoda o nejdůležitějších trasách mezinárodní kombinované dopravy a souvisejících objektech (European Agreement on Important International Combined Transport Lines and Related Installations)
AOPK	Agentura ochrany přírody
AZZU	Aktivní zóna záplavového území
BaP	Benzo(a)pyren
BOV	Brněnský oblastní vodovod
BF	Brownfields
BSK5	Biochemická spotřeba kyslíku (stanovena zředovací metodou v průběhu 5 dnů)
CD	Cenzová domácnost
ČD	České dráhy
ČR	Česká republika
CZT	Centrální zásobování teplem
ČGS	Česká geologická služba
ČHMÚ	Český hydrometeorologický úřad
ČOP	Časově omezená povolení k provozování nadlimitního zdroje hluku
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální
D-O-L	Průplavní spojení Dunaj – Odra – Labe

DP	Dobývací prostor
DS	Distribuční síť
EAO	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo
EO	Ekvivalentní obyvatel
ES ČR	Elektrizační soustava České republiky
EU	Evropská unie
EV	Transevropská cyklotrasa eurovelo
EVL	Evropsky významná lokalita (Natura 2000)
EuroVelo	Evropská síť cyklistických tras
GWh	gigawatthodina
CHKO	Chráněná krajinná oblast
CHLÚ	Chráněné ložiskové území
CHOPAV	Chráněná oblast přirozené akumulace vod
IDS	Integrovaný dopravní systém
JMK	Jihomoravský kraj
JT	Jižní tangenta
JVT	Jihovýchodní tangenta
JZT	Jihozápadní tangenta
k.ú.	Katastrální území
KES	Koeficient ekologické stability
KHS	Krajská hygienická stanice
KO	Komunální odpad
KPZ	Krajinná památková zóna
KrÚ	Krajský úřad
KS	Kanalizační soustava
kV	Kilovolt
kW	Kilowatt
kWh	Kilowatthodina
LAPV	Lokality pro akumulaci povrchových vod
LVZCHD	Lokalita výskytu zvláště chráněných druhů (rostlin, živočichů)
MD	Ministerstvo dopravy
MK	Ministerstvo kultury
MPR	Městská památková rezervace
MPZ	Městská památková zóna

MÚK	Mimoúrovňová křižovatka
MVA	Megavoltampér
MW	Megawatt
MWh	Megawathodina
MZe	Ministerstvo zemědělství
MZCHÚ	Maloplošné zvláště chráněné území přírody
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
Natura 2000	Evropsky významné lokality a ptačí oblasti
NKP	Národní kulturní památka
NN	Napěťová soustava nízkého napětí
NOX	Oxid dusíku
NP	Národní park
NPP	Národní přírodní památka (MZCHÚ)
NPR	Národní přírodní rezervace (MZCHÚ)
NRBC	Nadregionální biocentrum (ÚSES)
NRBK	Nadregionální biokoridor (ÚSES)
OP	Ochranné pásmo
OPM	Obsazená pracovní místa
OPRL	Oblastní plán rozvoje lesů
ORP	Obec s rozšířenou působností
OV	Oblastní vodovod
OZE	Obnovitelný zdroj energie
P (kW)	Instalovaný výkon zdroje
PLO	Přírodní lesní oblast
PLZ	Přírodní léčivý zdroj
PM10	Polétavý prach
PO	Ptačí oblast (Natura 2000)
POH	Plán odpadového hospodářství
PP	Přírodní památka (MZCHÚ)
PR	Přírodní rezervace (MZCHÚ)
PRVK JMK	Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Jihomoravského kraje
PUPFL	Pozemky určené k plnění funkcí lesa
PÚR	Politika územního rozvoje České republiky

PZ	Průmyslová zóna
PZP	Podzemní zásobník plynu
RBC	Regionální biocentrum (ÚSES)
RBK	Regionální biokoridor (ÚSES)
REZZO	Registr emisí a zdrojů znečišťování ovzduší
RKC	Rekreační krajinný celek
RURÚ	Rozbor udržitelného rozvoje území
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic
ŘVC	Ředitelství vodních cest
SJD	Severojižní diametr
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
S-NO	Skládka – nebezpečný odpad
S-OO	Skládka – ostatní odpad
S-OO1	Skládka – ostatní odpad, podskupina 1
SO2	Oxid siřičitý
SR	Slovenská republika
SV	Skupinový vodovod
SWOT	Slabé stránky – silné stránky – příležitosti – hrozby (Strong – Weak – Opportunity – Threat)
SZ	Stavební zákon
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty
TEMMK	Transevropský multimodální koridor
TEN-T	Transevropské dopravní síť (Trans European Network Transport)
TERFN	Transevropská železniční síť nákladní dopravy
TOB	Trvale obydlené byty
TTP	Trvalé travní porosty
TZL	Tuhé znečišťující látky
TŽK	Tranzitní železniční koridor
ÚAP	Územně analytické podklady
ÚEK	Územní energetická koncepce
ÚHÚL	Ústav pro hospodářskou úpravu lesů
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
ÚPNSÚ	Územní plán sídelního útvaru
ÚP O	Územní plán obce

ÚPD	Územně plánovací dokumentace
ÚPG	Územní prognóza
ÚP VÚC	Územní plán velkého územního celku
ÚPP	Územně plánovací podklady
URÚ	Udržitelný rozvoj území
ÚSES	Územní systém ekologické stability
UV	Usnesení vlády
VLC	Veřejné logistické centrum
VMO	Velký městský okruh
VN	Napěťová soustava vysokého napětí
VVN	Napěťová soustava velmi vysokého napětí
VOV	Vírský oblastní vodovod
VPD	Vzletová a přistávací dráha
VPR	Vesnická památková rezervace
VPZ	Vesnická památková zóna
VTL	Plynová soustava vysokotlaká (distribuce)
VVTL	Plynová soustava velmi vysokého tlaku (přeprava)
VRT	Vysokorychlostní trať
VZCHÚ	Velkoplošná zvláště chráněná území
ZCHÚ	Zvláště chráněná území
ZPF	Zemědělský půdní fond
ZÚR	Zásady územního rozvoje
žst.	Železniční stanice
ŽUB	Železniční uzel Brno
žzst.	Železniční zastávka